

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

నంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 24-వ తేది మంగళవారము } సంచిక ౨౫
Vol. 17 } MADRAS, TUESDAY, 24th DECEMBER 1929. } No. 220
శ్రీ శుక్ల నామ సంవత్సర మార్గశిరమాన బహుళ నవమి

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యత
వత్తములు పొందియున్నది
తలనొప్పల మాన్యును. వాయువుబొట్ల
కాపును. పార్శ్వపునొప్పల బారదోలును.
బొట్ల బోగొట్టును. బెబుకులు భేదించును.
వాపుల చూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పలకు
నంజీవివంటిది
వంచభాష చీటి చూచి కొనిన
జ్ఞానము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-8 0-10-0
డబ్బన్ 1-8 రు. 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసిది.
అమృతాంజన దిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేట, మద్రాసు
109, ఫిరోజ్, భాన్సు, మద్రాసు.

వరుసగా 3 వత్సరముల ఫలితములు ఒకటి కొకటి మించియున్నవి.

సం॥	సం॥ ఆదాయం.	వ్యాపారం.	బోనస్.
1926	6,48,470.	19,25,500.	81-12-24. రు. 12/-1000-8
1927	7,18,854.	88,01 500.	81-12-25. రు. 20/-
1928	9,85,501.	6,00,000.	81-12-26. 22-8

ఇండియాలో కల్ల మిక్కిలి అభివృద్ధిలో నున్న భీమకంఠంలో అన్యూయ్ చేసుకొనుదు.
జనరల్ అన్యూయ్ స్ సొసైటీ లిమిటెడ్ హెడ్ ఆఫీసు (అబ్జిరు)
The General Assurance Society, Ltd., Ajmer.
Apply to:—Dr. R. P. Aiyar, Superintendent, 44 Linghi Chetti St. MADRAS
or V. RAMA ROU (B Com.) Chief Agent, Tuni.

పల్లెటూరు గ్రంథమండలి,
రాజమండ్రి
అద్వితీయమగుబాతీయ గ్రంథములు వెలువడుచుండును
సంవత్సర చందా పోస్టేజితో సహా 2-8-0 ఇదివరలో వెలువ
డినవి వివరముల సావరక్క. 0-10-0 మహారాణి ధర్మాన్ని
లక్ష్మీబాయి అ. 10 మేజిస్ట్రేట్ తిరుమ అ. 10 ఇతర పుస్తక
ములు కూడ కలవు. కేటాలాను కోరినవారికి ఉంపబడును.
112-1 ముదిగంటి జగ్గన్న శాస్త్రి.

KARAMCHAND CHARIASS
MANUFACTURING JEWELLER
43/3 MINT STREET SOWCARPET MADRAS.
CATALAGUE FREE ON APPLICATION.

జాతక మార్తాండము
8వ భాగము అయ్యి ఉన్నది. యందు ఏలగ్గు ముద్ర
విగ్రహము ఎక్కడనుండిన యే యే ఫలములనిచ్చునో ఆవిని
మంతయు మేమలగ్గు ముద్రగాయిదు మీసలగ్గు ము ఆఖరువరకు
యావత్తు ఫలములు సంపూర్ణముగా లభింపజేయునో ఒక
వ్రాదుబడినది. వెల రూ 1-8-0. పోస్టేజిచెల్లు లేదు.
ఆకెళ్ల నెంకటేశాస్త్రి, గోపాలపురం,
105-2 కొత్తపేటపాడు, నంద్యాలజిల్లా.

భారతదేశమునకు ప్రాణము రయితు
రయితులను ఋణముల చేసినచో దేశదాస్యమును తొలగించుటకు ఏరులవలె పోరాడగలరు.
మేము పాలిసీదారులకు రయితులకుకూడ ఉపకరించుచున్నాము.
ఎట్లనగా
మాభీమా ఆదాయమును రయితుల ఋణవిడుదలచేసినప్పుడు
భూమి తనఖా బ్యాంకులలో డిబెంచర్లను కొనుటకు
వినియోగించుచున్నాము
అందుచే సత్వరం మాకంపెనీలో భీమాచేసి దేశాభ్యుదయమునకు తోడ్పడుదు,
వివరములకు కార్యదర్శికి వ్రాయండి:—

ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్, బందరు.

పండ్ల డాక్టరు DENTIST
హెచ్. యెస్. డాక్టరుగారి దంతవైద్యాలయము

సంబూరు (బాంబి) తిరువాడ
లింగమల్లు (హైదరాబాద్)
రామచంద్రరావుగారి మేడలో పెద్దబజారు
భోజనపదార్థములు బొంబాయి నుండియును అనుమత
ముగా నుండు ఆర్టిఫిషియల్ దంతములు కట్టబడును.
నెంటన్ కండ్లనొప్పి బాధ తగ్గిపోవును; నుండు పండ్ల 1-4-0.

ద్రుముడును అమోమమైనదియు
 తన కృతి ముగించి ప్రపంచముం బ్ర
 న్నకవలమందికే కుదిరినదేశములందును
 తములుగలదాని ప్రపంచదేవతలని
 వృత్తాంతము కలుగజేసి దేవతల
 కున్నామనుచును కుమరని
 జానమును తరులబడెదము
 యుగము 4-0-0 నవవత్సరము
 దాకరంబుం బ్రదర్శింపవలెనామె
 నాదుడును కుమరని

5 వ అఖిలభారత ఉపాధ్యాయుల సంఘముల ఫెడరేషను

5. వ. అఖిల భారత ఉపాధ్యాయుల సంఘముల ఫెడరేషను యీ నెల 27, 28, 29, తేదీలందు తిరువల్లి క్లెటి పెద్ద విధియందు హిందూ మైనార్టీలను జరుగును. సర్. పి. యస్. సినహ్యామిఅయ్యర్, గారు బి. ఏ. బి. యల్. అధ్యక్షత వహించుటకు దయతో అంగీకరించిరి.

ఆర్. జి. గ్రీవుగారు యీ సమావేశాన బంధితముగ జిల్లా విద్యావిషయ ప్రదర్శనముయొక్క ప్రారంభోత్సవము యీ నెల 26 వ తేదీని జరిపెదరు.

బొగ్గుచెట్లము సందర్భమున విక్రయశాఖకు సంబంధించిన విషయములో ప్రభుత్వమువారు సవరణలను ఒప్పుకొనెదరట.

ఏనుగుల పోట్లాట - రాజప్రతినిధి వలదనుట

థిల్లి, డిసెం 22:—బరోడాకు వెళ్లునపుడు అచ్చట ఏనుగుల పోట్లాట రాజప్రతినిధి ఆగమన గౌరవార్థమై ఏర్పరుప బడెనని కొన్ని ప్రతికలయందు ప్రకటింపబడిన వార్త అసత్యమని తెలియుచున్నది. ఏనుగుల పోట్లాట జరుప ఏర్పాటులు జేయబడెనుగాని జంతువులపోట్లాట వలదని రాజప్రతినిధి నూచించుటచే ఈ ఏర్పాటు రద్దుచేయబడెననికూడ తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీశ్రీశ్రీ యూనియనువారు నుంకములను తగ్గించినచో వేతములో వర్తకము యల్పివృద్ధియగుననియు కోశాధిపతితోను వర్తక సంఘాధ్యక్షునితోను చెలప వారు సరే యనిరి.

బొంబాయి కార్మికనాయకులకు 1 సంవత్సరము కఠినశిక్ష

బొంబాయి, డిసెం 22:—బొంబాయి కార్మికనాయకులకు రైల్వేమెనుపత్రిక సంపాదకుడును అగు బి.టి. రణదేవుగారిపై రాజద్రోహనేరము ఆరోపింపబడెను. వీరు తనపత్రిక యందు రాజద్రోహపూరితములగు వ్యాసములను ప్రకటించినని విరిపై కేసు లేబడెను. ప్రధాన రాజధాని మాజిస్ట్రేటుగారు కేసు విచారణజరిపి రణదేవుగారికి 1 సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధించిరి. (ఆ. ప్రె.)

బల్లెరియా విదేశాంగముంత్రి ఆర్థికముంత్రి లండనునుండి 21 తేదీని బయలుదేరి పోయిరి.

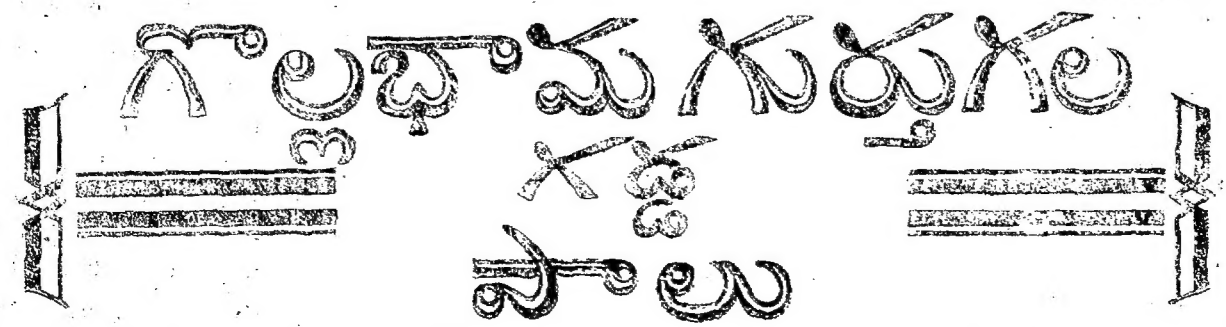
పాలు ఆరోగ్యము

ప్రకృతియందు పాలు స్వయముగా చిక్కునట్టి ఆహారము. అది రోగులకు సత్తువనిచ్చి ముసలివాండ్రు దారుఢ్యమును కాపాడును.

అయితే మూతలేక బట్ట బయలుగ తేరవబడియుండు పాత్రములనుండి మనము పుచ్చుకొను పాలను గురించి మనము ఎంత జాగ్రత్తలో నున్నను చాలదు: ఏలననగా రోగ కారణములు వేరు వస్తువులకంటే పాలతో ఎక్కువగ చేరివచ్చును. గొల్లభామ గుర్తుగల పాలను తయారు చేయుటలో, డబ్బిమీది మూత నీలు చేయుటకు చాలాకాలము ముందుగఱే పాలుకు సంభందము లేని ఇతర వస్తువులున్న కంటికిని కనుబడచాలని చిన్న పురుగులున్న, అండునుండి తొలిగిపోవు చున్నవి. వచ్చిగెడ్డి నిండియుండు పల్లెల పాలములనుండి పాలు తెచ్చినది మొదలు మీరు దానిని కొనుపరకును చేతితో ముట్టుకొనబడలేదు.

అది మిక్కిలి పరిశుద్ధమైనదియు అతి చిన్న పురుగులును చేరనట్టి స్థితిని యున్నదియు నిజము.

గొల్లభామ గుర్తుగల గడ్డపాలును తప్పక కొని మీ ఆరోగ్యము నున్న మీ కుటుంబముయొక్క ఆరోగ్యమునున్న శోధించి తెలిసికొనుడు.

అఖిలభారత జీవకారుణ్యమహాసభ

డాక్టరు ముత్తులక్ష్మిరెడ్డిగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

తిరువనంతపురము, డిసెంబరు 20:— నిన్నటిదినము బిక్టోరియా భవనమున శ్రీమతి డాక్టరు ముత్తులక్ష్మి రెడ్డి గారి అధ్యక్షతన అఖిలభారత జీవకారుణ్య మహాసభ ప్రారంభమయ్యెను. భారతదేశమునందలి వివిధరాష్ట్రములనుండి ప్రతి నిధులు వచ్చియుండిరి.

దివాను ముబ్రహ్మాన్ అయ్యగారు మహాసభను ప్రారంభించుచు ఈ మహాసభకు రాణిగారు పోషకురాలుగా నుండ నంగీకరించినది చెప్పిరి. సన్మానసంఘాధ్యక్షులగు రావుబహదరు కృష్ణశర్మగారు ప్రతినిధులకు స్వాగత మొసగిరి.

సిమ్లాను ప్రేమితి ముత్తులక్ష్మిరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించి ఇట్లు పద్యసించిరి:—

ఆ సభకు పోషకురాలుగ నుండ నంగీకరించిన మహారాణిగారికి కృతజ్ఞత తెలుపుచున్నాను. మహారాణిగారి విజ్ఞానాతి శయములు వారి పరిపాలన భారతదేశపు శ్రీలక్ష్మి అదిర్చి ప్రాణమై యున్నది. ఆ రాజ్య పరిపాలనము ఒక శ్రీ చే నిర్వహించు బహుమితులు చూచినపుడు పురుషులతో పాటు శ్రీలక్ష్మిలకు సమానమున పాపములు అవకాశములు ఇవ్వబడవలయునని కోరుట ఆశ్చర్యముకాదు. శిశువులను పంపించుటకు శిశువుల యెడల జరుపబడు ప్రార ప్రవర్తనను నిరోధించుటకు కాసములు లేకుండుట గొప్పలోటు. భారత దేశములో శిశువులలోను గర్భిణులలోను మరణ సంఖ్య అధికముగ నున్నది. కేవలము కాసముల వల్లనే ఇట్టి సంస్కరణములు నెలవేరవు. బలవంతమున ప్రజాభిప్రాయము కూడ ఏర్పడవలెను.

అస్పృశ్యతా నివారణము గురించియు మద్యపాన నిషేధమును గురించియు అధ్యక్షురాలు లుపన్యాసించి తన ఉపన్యాసమును ముగించెను.

రెండవ దిన చర్య

తిరువనంతపురము, డిసెంబరు 21:— నేటిదినము మహాసభ యందు మహాసభాధ్యక్షులకు అనుగ్రహమును కొన్ని తీర్మానములు గావించబడినవి.

సాయంకాలము శ్రీమతి భగీరథ శ్రీరాంగారు భూతదళమును గురించియు, డాక్టరు రవిచంద్రగారు శిశుపోషణ గురించియు ఘడియాలగారు జీవకారుణ్యమును గురించియు ఉపన్యాస మొసంగిరి. నేటితో సభ ముగిసినది.

హిందూవనితా సంఘమువారు శ్రీమతి రెడ్డిగారికి స్వాగత మొసగుట

తిరువనంతపురము, డిసెంబరు 21:— నేటిదినము సాయంకాలము హిందూవనితా సంఘమువారు శ్రీ పట్టభద్రుల సంఘమువారు డాక్టరు ముత్తులక్ష్మిరెడ్డిగారికి స్వాగత పత్రములను భజిర్పించిరి. శ్రీమతి రెడ్డిగారు ప్రత్యుత్తర విచ్చుచు తిరువాంగూరు నందలి శ్రీలక్ష్మి అభివృద్ధి ప్రకటించిరి.

(అ. ప్రె.)

నోటీసు

తుంబరగుద్ది మాన్ గస్సుగనలు 1 ఒకటినుంచి

నాల్గుగనులవరకు

నేను, ఎ. పిచ్చయ్యనాయుడు యీ నోటీసువల్ల యీ ప్రజలకు తెలియజేయడమేమనగా పై చెప్పిన నాయుక్కు మాన్ గస్సుగనలను నేను, మైనూరు డివిజన్ పరిధిలో నెలకు వారికి యిచ్చినందులకై నాకు పారివలస యింకా నాల్గుగనుల రూపాయలవరకు రావలసియున్నది గనుక నాకు యితరులకు తుంబరగుద్ది గనులను విక్రయించదలచినటుల తెలుపున్నది గనుక యీ నోటీసువల్ల, నాకు వారివల్ల రావలసిన ఖాతా తీర్మానం చేయువరకు ఎవరయినను కొన్నయెడల నాకు పారివల్ల యేర్పడు నష్టకష్టములకు బాధ్యులువుమని యిందులన తెలియబరచడమైనది.

A. PITCHIYA NAIDU,

Proprietor, Mica Mining Co., Bellary.

HEALTH & VITALITY THROUGH YOGA. "Yogic Physical Culture"

By Sjt. S. SUNDARAM, Pleader, Bangalore. A practical Guide-Book in English on Yoga-Asanas, Pranayam and Yogic cure.

All the 20 Asanas are illustrated by Photo Blocks. Paper Bound Re. 1/ Calico Bound Re. 1/8/ 103-1

(Reg: POSTAGE Rs. 4 extra)

Publishers:—"BRAHMACHARYA" OFFICE, 215 P O Kengeri, Bangalore.

సాయంకాలము 6-80 Xoll

ప్రతిరోజు రెండు సినీమా ప్రదర్శనములు

రాత్రి 9-30 Xoll

బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరము హాలులో

జిక్కురోజు మాత్రమే

డిసెంబరు 25 తేది

ఆశ్చర్యకరము!!

11-వ అవతారముని ప్రసిద్ధిచెందిన

శ్రీ జగద్గురు శంకరాచార్యులు

10 భాగములు

టిక్కెట్లు వివరములు:—రు. 1-1-0, 0-8-6, 0-4-0, 0-2-0.

సాహిత్యసంజీవి.

1 కేరు రూ 1-12 0
5 కేరు రూ 7-8 0

(రిజిస్టరు) 1/2 కేరు రూ 1

24 చెట్ల దిశకులు | ఆవునేయి కలిసిన లేవ్యము | సేవాసాడలకు సనాయి, శ్రీలక్ష్మి కుసుమవ్యాధులకు అశోకుడు.

దీర్ఘ ఉడుకులకు, కుక్కనష్టము, చర్మవ్యాధులకు, శ్రీలక్ష్మి ఋతువ్యాధులకు గ్యారంటీ.

120

చ. మర్. గావు, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టూడు, రామానాయుడుపేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా

"మానుమాన్ కవచమ్"

లోక మంతయు నుద్ధరించుచున్నది

అక్షులకొలిది మానవుల కోర్కెలకు వరప్రసాదమై దిగంబరయోగి పుంగవుని మహా మంత్రముచే ఎట్టి అపాద్యమైన కార్యములైనను కొనసాగునని అనుభవముపై ప్రతి మాజా జైనులగుచు గాక మాకు వచ్చుయోగ్యతాపత్రిక లే నిదర్శనములని యెరుగనివారికి చెప్పి గర్విం చెదము. బ్రహ్మరాక్షసులు, కాశీనీ, ధాశీనీ, బాలాగిష్టములు మాయమగును. బీదలకుధనలాభము. వర్తకులకు వ్యాపారవృద్ధి. నిరుద్యోగులకు సదుద్యోగము. విటకాండ్రకు వశీకరము. బలహీనులకు వీర్యవతులత్వము. విధ్యార్థులకు బుద్ధి. గొడ్డొండ్రకు సంతానము. రాజులకు రాజ్యలాభము. యే కోర్కెలకైనను మాకు వ్రాసినచో అక్షులమందే భగవంతుడు మీకు కుభము చేకూర్చును. ఎక్కువ వర్తించుట మాకసమ్మతము. సందేహించువారు దురదృష్టవంతులని విచారించెదరు. ఈ అవకాశము ఎల్లప్పుడు చిక్కదు. రాను 4 యం, బంగారుది 7 1/2 చిన్నం. రూ 8. మహాపురుషుడు శేవమున జీవము పోయినవారు, హనుమాన్ దివ్యుడి రూ 8; రాగిది, 4 2-0. బంగారుది 1/8 కులం రు 5 మాత్రం. మరా:—నిరర్థం చేసి ఆర్జును యివ్వవలెను. 1930-వ సం॥ డిసెంబరు 25 తేది. వండిట్, ఆర్యవైద్య ఆశ్రమము, నాగావళినది ఒడ్డున, చికాకోల్ సిటీ. (2)

మద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా

రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.

నోటీసు

రైల్వేస్థలములందు రాకపోకల కుపయోగించు మార్గములను మాయలునుగూర్చి.

ఇందుమూలమున ప్రజలకు తెలియబరచడ మేమనగా యీక్రింద తెలుపబడిన రైల్వేస్థలములందు రాకపోకల కుపయోగించు రైలుమార్గములను 1930 వ సం॥ జనవరి 1వ తేదిన మాత్రం మాయబడును:—

"ఉత్తర బెజవాడ జిల్లా"

Table with 2 columns: Station/Location and Distance/Notes. Includes entries like 564/7-8, 564/4-5, 561/12, 560/9-10, 560/5-6, 559/10, 558/18, 558/11-12, 555/16, 549/1-2, 547/3-4, 530/1-2, 527/16-17, 522/18-14, 516/7-8, 555/11-12.

సెలూరు రైల్వేస్టేషనుకు దక్షిణముననుండు రోడ్డుమార్గము పూర్తిబడును.

చిఫ్ ఇంజనీర్.

లాహోరు కుట్ర కేసు

లాహోరు, డిసెంబరు 21:— నేటిదినము లాహోరుకు బ్రకేసు విచారణయందు నిందితుడగు కమలానాథటివారిగార సాక్షియగు రామదులాలిగారిని అడ్డుపరిశ్చ చేసిరి. మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు మోహనలాలు సాక్ష్యవారితో పండిత మోశీ లాలు నెహ్రూగారు కోర్టుకువచ్చిరి. నిందితులందరు విప్లవము పర్థిలుగాక యను జయవాదములతో పండుకు న క స్వాగతమొసంగిరి. పండిత నెహ్రూగారితో కలిసి మాట్లాడవలయునని నిందితు లుద్దేశించుచున్నట్లు అమరుదానుగారు మాజి స్త్రీలుగారికి తెలిపిరి. మాజిస్త్రీలు పండితునితో కలిసి మాట్లాడుటకు నిందితులకు అనుమతి నొసగెను. కోర్టునందే పండితుడు భగత్ సింగు, సన్యాలు దత్తు సిన్హగార్లతో అరగంటసేపు మాట్లాడిరి. పిమ్మట పండితుడు సర్దారు సబ్బలుసింగుగారితో నుక ద్వార ప్రబంధక కార్యాలయమువకు వెళ్లిరి. (ప్రె. ప్రె.)

సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు

డాక్టరు దేశములుగారు చికిత్సచేయుచున్నారు బొంబాయి, డిసెంబరు 23:— మొన్నటిదినము దక్షిణాఫ్రికా స్త్రీమరులో సర్ మార్కా వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారు బొంబాయి చేరిరి. స్త్రీమరునుండి జన్మిల్లాడ్డి నర్సింగ్ హాట్ల నకు తీసికొనిపోబడిరి. డాక్టరు జి. వి. దేశములుగారు చికిత్స చేయుచున్నారు. స్త్రీమరులో డాక్టరులు రెడ్డినాయుడుగారికి పరిశ్చ చేసి కడుపులో బల్ల పెరిగినదనియు రణమేర్పడినదనియు శస్త్రచికిత్స అవసరమనియు చెప్పియుండిరి. నేటిదినము య క్కురే పరిశ్చ చేయబడెను. రణము లేదనియు శస్త్రచికిత్స అవసరమనియు ప్రస్తుతము వైద్యులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. భయపడపలసిన అవసరమేమియులేదని నాయుడుగారి బంధువులు విశ్రులు, కుమారుడు అభిప్రాయపడుచున్నారు. డాక్టరు దేశములుగారి చికిత్సవల్ల సంపూర్ణారోగ్యము త్వరలో కుదరగలదని వీరు నమ్ముచున్నారు. ఈమారుదినములు వీరు విశ్రాంతి గయికొనియుండుటచే వీరు నేటిదినము పుత్నాహమగా నున్నారు. జ్వరము 99 డిగ్రీలున్నది. రెడ్డి నాయుడుగారు ఎప్పుడు మద్రాసునకు బయలుదేరునదియు ప్రస్తుతము చెప్పటకు వీలులేదు. బుధవారమునాడు నర్సింగ్ హాట్లను నడలవచ్చునని వైద్యులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. (అ. ప్రె. ప్రె.)

**గాయ ము ల కు,
బెణ కు ల కు**

ఒక చెట్టు, కొట్టుకొనుట, తీక్షణమైన బాధ వస్తే రాలకు స్తోమ్య తైలమును తక్షణమే వాడుడు. స్తోమ్య తైలము రక్తము స్వేచ్ఛగాను, సమాజముగాను మరల పాటునట్లు చేయును; రక్తమాడు చలను విభాగించి కోటిలో, ప్రాణము పారదోలుచున్నది.

స్తోమ్య లిని మెంట్లు
బాధను తొలగించును

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పునాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెల్లను మొదటివా రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు సలీసుగా లిక్కును.

ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరి యితర రకములను ముట్టరు.

130

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

ఈ సబ్బును వాడుకున్నచో సహజసౌందర్యమునల ప్రీతిగాడ యితిరుల నాకర్షింపజాలనిదే యగును. దీనినే శిల్పమును వాడుచున్నచో సామాన్య సౌందర్యముగల యువతియైనను ప్రజల ప్రశంస నధికముగా బడయగలుగును. స్త్రీల సౌందర్యమునకు ముద్దు లొలుగు మొగ్గే ముఖ్యలక్షణము.

Let
**ERASMIC
HERB SOAP**

మీద ఈ సబ్బునే యెల్లప్పుడు వాడుడు. ఇది చర్మరంధ్రములను కుభ్రము చుటయేగాక చర్మములోని బిచ్చాకృత పుష్టినినూడ కలిగించును. సహజ మగు యవ్వనసౌందర్యముతోనుండనిది కాపాడును. చర్మమునకు మృదుత్వ యను కలిగించును. దీనిని వాడుటవలన చర్మము యెల్లప్పుడు మృదువుగాను మందరముగాను యుండును.

45-2

Made in England by the
Manufacturers of the
Largest
Cosmetic Goods in the World

కలకత్తాలో పోలీసు సోదాలు

నామూర్ తపాలాబండిపోటు పరిణామము

కలకత్తా, డిసెంబరు 22:— బిచ్చా సాగర కళాశాల వనతి గృహములోను, కోలారూటలోనున్న రాజధాని కళాశాలలోనున్న బిచ్చాగృహ బంధువులు పోలీసువారు నేటి యుదముడు మరల సోదాచేసిరి. ఈసోదాలు నామూర్ తపాలా దొంగతనమునకు సంబంధించినవి తెలియుచున్నది. థాకూనుండి వచ్చి బిచ్చాసాగర వనతిగృహములో బంధించియున్న బిచ్చాగృహ ప్రంఖ్య తెల్లవండి పోలీసువారు వాలు ను త్రవలము లాగుకొనిరి. అబ్బిచ్చాగృహ యవ్వనట్లు చేసెందువలన, వనతిగృహాధికారి సమక్షమున సోదా జరిగెను.

నివరిని అరెస్టుచేయలేదు.

భృతకు సోదాలు

నామూర్ మెయిలు దొంగతనమునకు పరిణామముగా పోలీసు వారు నేటి యుద యమున కలకత్తానగరములో 20 యిండ్లను సోదాచేసిరి. ఇవి చాల మట్టుకు దక్షిణ కలకత్తాలోనే యున్నవి. మరియు వీనిలో బిచ్చాగృహ బంధే హెచ్చుపంఖ్యని, సైన్ విసరించినట్లయితేగాక కైలాసబోనువిధిలోనున్న వనతిగృహమును కామబజార్లో రెండిండ్లను శోధింపబడినవి. తదానంతరము తాత్కాలికంగా పరునాలుగిండ్లు శోధింపబడినవి. వీనిలో దక్షిణకలకత్తా కాం గ్రెగు ఆఫీసాకటి. ఆలీఖాను రాజప్రసాద్ కేసులో నిందితుడును, సైన్సంఘపు కార్యదర్శియు నగు థీరేకోముఖర్జీ గారుపేరిషే యమహో (పోలీసు కార్యాలయము) వరకు గొనిపోబడి, అటూ వనతిచేయబడిరి. చాలితో నింకొకరినిగొంపొయి, అచ్చటనే వారి నివాసా పోలీసులుబదిలీచేసిరి. ఆచేతక ప్రకములను, కరపత్రములను, పుస్తకములను పోలీసులు రెండు వేలముగానించుకొనిరి గాని యెవరిని అరెస్టుచేయలేదు.

మొన్న ఇరిగిన సంగతులు

తనివార ముదముడున ని. వి. డి. లు ఈ త్రవ కలకత్తాలో ని యిండ్ల నారింటిని సోదాచేసిరి. దీనివల్ల స్త్రీలులోని స్టాటిక్ చర్చవ కా లేజీ భోజనసృహనుండలి గవి నొకదానిని శోధించి, డి. ఏ. వ్లాసులో ఉరుపుచున్న తదానీ చరకానేక గుప్తాగా రిని అరెస్టుచేసిరి. వాడుతనవలనకొన్న గ్రంథములలో 'ఇంక్లండులో విప్లవముచేకముయొక్క- గూఢ వ్యాపారము' అను గ్రంథమును, 'అవహామోయ్యుడు ఈ త్రవరీత్రో యనుగ్రంథమును గలవు. ఇచ్చట సోదా జరిగియున్న సమయమునందే, బాంబు దొరికిన స్థలమున కనతి మూడువందలయొక్క మూడుపాబారు 28 సెంటు యింట్రి ని కూడా పోలీసు పా శించి ఇంటరుగిడియటు నివ్యాగ్ని నిషీకాంతరాయ చాద్రీని అరెస్టుచేసిరి. మరియు 'బిరిష్టు విప్లవము' 'పంజాబు సత్యాగ్రహము' అనుగ్రంథములను 'సైటికొఆసిడ్', 'సల్ఫ్యూరిక్ ఆసిడ్' పోడిషియమ్ క్లరైడ్, పీసాలను, ఫస్ఫోనును, పెక్టుట్యూవో లను జతపరచుకొనిరి. కారేజీ చాకలో నన్ను త్రైవేల్పు యుద్ర జాలయముపై దండెత్తి, అచ్చట కొన్ని అచ్చు కాగితములను లాగుకొని, ప్రతాప్ చంద్రబ్రహ్మచారిని కావారు గొంపొయిరి. ఇతరస్థలములలో కూడా పోలీసుసోదాలు జరిగినవి. (ప్రీ. ప్రె.)

డిప్టీ క్రోయింగ్ గానుం 21 తేదీని ముఖటి కైమనిక రసాలు క్రొన్నిబాళ్ల ప్రదేశములకు పోవుటలు బయటపడెను.

శా ప లె ను. 108-1

ఆంగ్లో-అమెరికన్ ఆయుర్వేద ప్రాజెక్టు కంపెనీ

కావలెను:— కైమనికేనీ సంబంధించిన ఆయుర్వేద కళ లూచికేటింగ్ ఆయుర్వేద, మోటార్ ఆయుర్వేద, గ్రీన్ మొదలగు వాటి ముద్రాణము రాజధానిలో పలుప్రొబ్లయందు విక్రయింపబడు విజ్ఞప్తిని చేయటమునకు సామర్థ్యము గల బిల్లా ప్రతినిధులు కావలెను. కల 1 కి ద్దు. 75 బిర్రువలెందు ను. ద్దు. 150 వరకు హెచ్చును. పొలియన్ ద్దు. 15/-అధికము చేయబడును. ప్రయాణపు ఖర్చులకు ద్దు. 10 లు కనిమిదు నవ్వెరా తివ్వబడును. ఈవనీకే యిచ్చియునువారు వాటా 1 కి ద్దు. 25 వరకు 10 వాటాలు పుచ్చుకొనవలయును. ఉద్యోగ క్షేత్రములలో 10/-100/- చేసింపబడును. తతిరు మొత్తమును రె వేలాలకు రే నెలకు కరెన్సీ చేసింపబడును. ఒక రెండో లం చార్జీలు వదిలించు కల 1 కి ద్దు. 250/- చొప్పున డివిడెండ్ విడుదలగా నివేదిక కలగించు కుంబదనలను. వర ఖానులు తివ్వకొట్టయ్యుచుంట్లా పొందికను అంకరించుచును. వారివారికి గల అనుభవములతో సరఫరావులను పంపుకొనవలెను.

MODERN TRADING Co., Managing Agents,
P/105, Russa Road, South P. O. Calighat, Calcutta

నాటక శాస్త్రము

ఆంధ్ర నాటకములు - గ్రంథకర్తలు

విమర్శక వ్యాసము

(2)

(శ్రీ) పసుపుర్తి యజ్ఞనారాయణశాస్త్రిగారు

కోలాచలంవారి కావ్యాలు

పిచ్చి పిచ్చి పచ్చి పచ్చి గారనాటకాలు, పూర్వీక నాటకాలు వ్రాసేవారికి మాచేవారికి విషము పుట్టింపగా పుట్టింపగా చారిత్రిక నాటకాలు కలపలేనవాన్ని విరివిగా ప్రకటించే సంకల్పం చాలామంది పండితులూ, రచయితలూ ఉదయింప సాగింది. ఆ కారణంచేతనే ము|| రా|| రా|| ఇచ్చాపురపు యజ్ఞ నారాయణశాస్త్రిగారు భోగరాజు నారాయణమూర్తిగారుమొదలైన కొందఱు అభిప్రాయించి గోరి కొన్ని నాటకాల్ని ప్రకటించారు. శ్రీ శ్రీ గురజాడ అప్పారావుగారు ప్రహసనరూపంలో ఉండే కన్యాశుల్కం అనేదాన్ని వెలయించి ఇంకొక విధమైన దుదవి కలిపించారు. ఇటులే ము|| రా|| రా|| పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావుగారు కంఠాగ్రంథం మొదలైనవానిని రచించారు. శ్రీ శ్రీ కోలాచలం శ్రీనివాసరావుగారు కూడా ఆచారిత్రా ఆశీక రకాలైన కావ్యాల్ని వ్రాశారు. ఆ అన్నిటిలో సునందనపరిణామం అనేది కొంతకాలం కంటూరు హిందూ విశ్వవిద్యాలయం వద్దకు వచ్చిన శ్రీ శ్రీ బేలూరువారిచేత నూ ఆచటమయిఉండేది. ప్రస్తుతం వీరిచే వ్రాయబడిన రామరాజు చరిత్ర అనుబంధ నాటకం ఒకటి చాలా ప్రచారాన్ని కలిగిఉంటుంది. ఇట్లేల దీన్ని ప్రభుత్వంగానూ ఆంధ్ర పత్రిక దండచేత మార్కెట్లోకి ఆకాశం లేచిందా మోయింది రంగుల వివాద.

రామరాజు నాటకానికి చెందిన కావ్యంబు వివరాలు ఇటీవల చాలా చక్కలయి పోయాయి. అయితే టికెట్ కలిగి గారు తాళిపోయి యున్నందున గామరాజు కీర్తనకు తురకచే నుకలబడిన విషయము మార్గమే ఈ నాటకరూపమున ముఖ్యముగ తెలుపబడితిమని వ్రాయుచున్నాను. చాన కీక వినిపించి తదితరాలతోమే అనందచేత ఆచారిత్రా కొంతపరామర్శిద్దాం దీని జౌచిత్యాన్ని గురించి.

వస్తువు నమస్కరించి నామకము, రసము, ఆనందము ముదిరారజ్జు ముదిరారు. ఇంకేం చెప్పమంటా! అంకాలూ రంగాలూ ఉంటాయి. ప్రసంగాలూ ఉంటాయి. పద్యాలూ ఉంటాయి అయితే ఆ పద్య గద్య కేవలం పాతాళాన్ని ఆంధ్రత్వాన్ని పురస్కరించుకొని ఉంటాయా అని అంటారేమో! అలాకాదు. అవికాదా వస్తునాటక రసాన్ని అనుసరిస్తూనే ఉంటాయి. ఇంకా మనన తెలియని ఆంధ్రమునాటకసాంప్రదాయాల్ని కూడా అంగీకరిస్తుంటూ ఉంటాయని అనుకోవాల్సి ఉంటుంది.

పద్యాలలో గణితాతిహాసములు కనిపిస్తూ ఉంటాయి తప్పకుండా. ఇంకా పాతకేసినాటక గద్యాలూ, చేసుకోదానికి బిలుగా ఉండే గద్యాల్ని కలిపిఉంటాయి ఆ పద్యా లన్నీనీ. ఇది ఈ రామరాజు విశేషం.

పానుగంటివారి కావ్యాలు

మధ్య శ్రీ పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావుగారంటే పత్రికాపాఠకలోకానికి పరప్రఖ్యాత్యరూపంగా కనిపిస్తారు. సందేహసంఘానికి పరామర్శింప తగినవారుగా ఆగపడతారు. భావవికాటికి సింహాసనమేగా పరిపూర్ణుడు. వీరికి ఉభయ భాషల్లోనూ చక్కని ప్రవేశం ఉంది. ఆంధ్రముభాషను కూడా అభ్యసించారు. వివిధకాస్తాల్ని చిత్రాల్ని అనుభవించారు. ఇప్పటి భాషాభివృద్ధిలో వీరివలె ఉన్నత కావ్యాన్ని ఆశ్రయించినవారు చాలా కొద్దిగా ఉంటారు. వీరి వలె స్వతంత్రంగానూ, సాహసంగానూ, చురుకైనంగానూ పంపకొచ్చితిమనూ వ్రాయగలవారూ, మాట్లాడగలవారూ మామూల కొద్దిగా ఉంటారు.

పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావుగారు, తిరుపతికపులు భారతకథనంతా వ్రాసినట్లే రామాయణ కథనంతా నాలుగు నాటకాలుగా వ్రాశారు. కంఠాగ్రంథం, పుస్తకవివాదం, హస్తీమర్తి, ఆరణ్యకే మామ పరిహాసనాల్ని ప్రకటించారు. రుహోపన్యాసపూర్వకంగా పెంపు విషయాల్ని బోధించే సాక్షిగ్రంథాల్ని వ్రాసాడనిచారు. ఇంకా సర్వనాటకపరి ట్టిమం, కోకిల, సరస్వతి, సారంగధర, వైజయంతీవివాదం, ప్రహేళికాగళం, పూర్ణిమ మొదలైన నాటకాల్నినీ టికెట్ వారికారు. ఇలాగే ఇంకా ఎన్నో ఉన్నాయి చక్కని కావ్యాలు. ఈ అన్నిటికంటే 'రాధాకృష్ణ' అనబడే నాటకాన్ని ప్రత్యేకంగా చెప్పాల్సిఉంటుంది. అదే ఇప్పుడు ఆనంత మైన ప్రచారాన్ని కలిగి ఉంటూ ఉంది.

రాధాకృష్ణ నాటక ప్రస్తావనాన్ని పట్టి, పాత్రలపట్టికను పట్టి ఈ నాటకానికి రాధాకృష్ణులను నాయికానాయకులుగా కవిగారు ఉంచినట్లు గోధపడుతుంది. ఇంకా భక్తిరసం ప్రధానంగానూ, శృంగారరసం అప్రధానంగానూ మేళగిస్తూ ఉండేట్లు ఉపాించారనికూడా బోధపడుతుంది. ఆసలీరచనకు, రాధకు శ్రీకృష్ణునియందు ఉండే నిష్కలంకభక్తి స్వభావాన్ని ప్రదర్శించడమే ముఖ్యతయై ఉన్నట్లు దృఢపడుతుంది. ఇలాటి ఉద్దేశాలూ, ప్రయత్నాలూ నిజంగా ఎంతగౌరవాని కైనా పాత్రమై ఉంటాయి. అయితే అవి ఎంతవరకు 'నాటకము' అనబడే ఈ రాధాకృష్ణలో ఫలించినవో కొంచెం విచారిద్దాం.

శివాజి:—ఈ సింహగడము మరల శత్రువులకు చిక్కి నేని మన మాతృభూమికి రాజధానియగు రాజగడము వారికి సులభసాధ్యమగును. రాజగడమే పడిన మహారాష్ట్రమే పడినట్లు కావున నోవీరులారా! రణరంగంబున పరాజయ మెరుంగనియో భూమిలారా! విరభారతజననీ గర్భసంభాతుల రస నోధీశులారా! మహారాష్ట్ర రాజ్యమును మీ రిధరపై సుస్థిరముగ నెలకొల్పవలయురేని, వెనుకటి మీవిరపితృపూతర క్షంబు మీర క్షనాదుల కేటికిని ప్రవహించునెని, సాటివీరహౌదవశోటిలో మీరు తలెత్తి తిరుగవలయురేని, మీకాంతలను శత్రులవారి బడకుండ మీరుగావలయురేని, నేటిసూర్యుడ ప్రవీణపక మునుపె విజయలక్ష్మిని నైకొనుడ!

(రోషవారా)

రాధాకృష్ణులు పురాణప్రసిద్ధులే సందేహములేదు. పాత్రబాహుళ్యాన్ని పట్టి అలాటి నాయకత్వాలు సంక్రమిస్తాయా; ఇంకేమైనా విశేషాలు తదర్థాన్ని కలిగిస్తాయా; అని మొదటిసందేహం. బుద్ధి పోయినంతవరకు మొదటికారణం గా నాయికానాయకులు ఏర్పడానికి అవకాశంలేదని గట్టిగా చెబుతాను. ఇక రెండోవిధంగా ఆలోచిస్తే ఈ నాటకరాధాకృష్ణులయందు వివిధమైన విశేషాలుకూ కనబడవంటూను. ఇంకా ఏమంటానంటే దృఢానురాగమాధ్యంచేత తన నాథుడగు శ్రీ కృష్ణుని కేవల శృంగారసుందర పురుషునిగా భావించే సత్య భావయొక్క భావస్వరూపం ఈ నాటక ద్వితీయాంకము మొలకెత్తి తృతీయాంకమునండి రాధాభక్తి స్వభావసందర్భ కారణంగా చిగిస్తూ ఆపైన క్రమక్రమంగా భక్తియోగోన్ముఖంగా పుష్పిస్తూ చివరకు నారదోపదేశపూర్వకంగా భక్తిఫలభాజన వైషమ్య కథాఫలితార్థము ఏర్పడుతూ ఉంది. ఆయాపంగా ఏర్పడే కావ్యభంగం సత్యాదేవికి సంక్రమిస్తూఉంది. ఈకారణాల్ని పట్టి కవిగారు ఉద్దేశించినదానికి భిన్నంగా సత్యభామ

నాయిక అనబడాల్సి వస్తూఉంది. రాధమాత్రం నాయిక అనడానికి బిలులేకుండాఉంది. విశేషించి ఈ నాటకాన్ని సత్య గర్భభంగంఅంటే బాగుంటుందేమో అని తోస్తుంది.

నాటకంలో భక్తిరసాన్ని ప్రధానముగా నిరూపించాలని సంకల్పించారు మన లక్ష్మీనరసింహారావుగారు. అలా ఆలోచించినా ప్రథమాంకంలోనే కృష్ణసాక్షాత్కారం అయిపోయింది ఆరాధాదేవికి. ఆకారణంచేత అవలీ రాధాప్రలాపకలాప మంతా నిరర్థక ఉన్నానవారాళిలో పడుతూఉండే అని అనిపిస్తూఉంది. అయితే భక్తితత్వం ఆమూల్యగ్రంగా ఈ నాటకంలో నర్తించబడలేదంటున్నానని అనుకోకండి ఎంతమాత్రమీ ఈ నాటకం భక్తిరసాత్మకం అనడానికి ఈ రచన అనుగుణ్యంగా ఉంటుందా అనే నానందేమా!

పాత్రాచిత్రాలు మనపానుగంటివారి కావ్యాల్లో చాలా తలక్రిందుగా కనిపిస్తాయి ఒకదృష్టితో చూచేవారికి. ఇంకొక విధంగా చూచేవారికి అదొక నవ్యకవితావిశేషంగా అగుపడుతుంది. అలా కాకపోతే శ్రీకృష్ణసంతవానికి ఇల్లాలైన సత్య భామ కారదునితో "వస్త్రాపహరణసంబంధము చెప్ప మరచితివేమి" ప్రభృతి తృతీయాంకమున రాధను చూచి "చూచితివా నాకాంతుడిప్పుడు ఎక్కడ ఉన్నాడో; ఇక ఈతని నా ప్రక్కనుండి ఎన్నడును వెరుచేయకుమా; చేసినయెడల ననుభవింపగలవునుమా" అని ముకుందవర్ణంతము చూపిన సంకుచిత భావాలూ చేసిన అల్లర్లూ, అడివి ఆనందభక్తప్రలాపాలూ మొదలైనవాటినిబట్టి ఇంత గయ్యాళి, ఇంతరాకాసి ఇంకొక ఎవరైనా ఉంటారా అనిపిస్తుంది.

ఇంకా శ్రీకృష్ణుని ప్రేమల్లోని బాలకృష్ణవేషంలో ఉన్నవానికి భిన్నమైనవానిగా భావించి రాధాదేవి తృణించి నప్పుడు శ్రీకృష్ణుడు కారదునిచేత ఇప్పట్టున రాధనుకోభాషం ఏమై ఉంటుందని అడగగా వేడక చెలికాడైనకారదుడు "ఏమిందీ మొవ్వవంకాయలో ఉన్నదని ముదురువంకాయలో ఉంటుందటయ్యా" అని అంటాడు. ఈవాక్యంలోని జౌచిత్యాన్ని చూచి ఏమనుకోవాలియనం. ఆనంతగా ఉంటాయి ఇలాటి వాక్యాలు వీరి కావ్యాల్లో సర్వసాధారణంగాను. వాటిని అలా ఉంచి తరువాత విషయాల్ని ఆలోచిద్దాం.

సత్యాగర్భభంగాన్ని ప్రధానంగా ప్రకటించే ఈ నాటకంలో రాధాసంబంధం నిజంగా అతికించినట్లు కనిపిస్తూఉంది. ఇందుకు సాక్ష్యమేమంటారా ఆ కడనభాగాన్ని అంతా తీసికొని ఒక్క రాధాపాత్రభాగాన్ని విడదీసిచూడండి కలిసిఉన్నప్పటికంటే విడదీసినప్పుడు ఏమైనా భేదంకనిపిస్తుందేమో? అంటే రాధపాత్రనూ, ఆ పాత్రాన్ని తీసేసినా ఈ నాటకం అడ్డానికి బిలుగా ఉంటుందని నాఉద్దేశము. కవి గారు రాధాభక్తిస్వరూపాన్ని ముఖ్యంగా తెలపాలనే ఈ నాటకం వ్రాశారు. అయితే సత్యాగర్భభంగం, భక్తియోగోపదేశం, ఆ ప్రయత్నంగా జతపడ్డాయంటాను ఇందులోను.

కాళ్లకూరివారి కావ్యాలు.

ము|| రా|| రా|| కాళ్లకూరి సాంబశివరావుగారు ఒక శ్రాత్రపండా త్రోక్కారు. ప్రాచీనుల నాటకాదిలక్షణాల్ని పూర్తిగావదిలి పెట్టకుండానూ, సర్వసామాన్యమైన నాటకం అనేపేరు పెట్టకుండానూ, రంగరాయకవనసమవాకారము అంటూ ఒకరూపకాన్ని ప్రకటించారు. ఇది చాలాకాలం నాటక రంగాల్ని విలింది. పతనాలయాల్లోకూడా షరపతిని సంపాదించింది. చదవడానికి అడ్డానికి మనోహరంగా ఉండేదని ఈ పైవిషయాలు తప్పకుండా చెబుతాయి.

అయినప్పటికీ రంగంలో సమవాకారలక్షణాల్ని పాత్రలు చూడగలరు. అలక్షణాల్ని యథావిధిగా ఈ సమవాకారం అనుసరిస్తూఉందా అనిసందేహం. అయితే అలాఅనుసరించాల్సి న పని లేదనికూడా చెప్పారు లక్షణజ్ఞులు. "ఏమియే అంగానామ్ సన్ని వేశనమ్ నతు కేవలయా కాస్త్రస్థితిసంపాదనేచ్ఛయ్య" అనేవాక్యం వైఉద్దేశాన్ని బలపరుస్తుంది. ఈ విధంగానే ఈ రూపకంలో కనిపించినంతవరకు లక్షణాలుగా ఉండేన్నీ రసద్యోతకాలుగా ఎన్నుకొనడమేసి ఉంటాయి.

ఇందలి కథ విజయనగరముహారాజులవారికీ, బొబ్బిలి వారికీ సంబంధించింది. చరిత్ర సిద్ధమైంది. ఇంకా పరస్పరవిజయోత్సాహులైనపలువురు నాయకులకు చెందింది. వీరరసప్రధానమైంది. కావ్యాగ్ధనూచన, మొదలైనవానితో ప్రస్తావన కూడా హృద్యంగా ఉంటుంది. కథాసంవిధానం అంతా ప్రవేశకాది పురస్కృతాలైన 'అం కైస్త్రి' భి|| అన్నట్టుగా చేయబడిఉంది. పాత్రులి, ఆరభటి, పృతిభేదాలు స్పష్టంగానూ, భారతీయై ప్రచ్ఛన్నంగానూ దృష్టచరమాతూ ఉంటాయి. వైదర్భి, గాడి, పాంచాలి, లాటి, మొదలైన రీతులుకూడా అను సంధింపబడ్డాయి ఆ రచనలో.

నైరాసంతప్రవాదముతో బహుదీనంగా ఎన్నడు పగసాధింప గలుగుదునా అని తలపానే ప్రతివాదులైన విజయరామరాజునకు రంగారాధాభిష్ట సాలాపాలుచేసే బ్రాహ్మణులమూలంగా కావ్యబీజ స్వరూపమైన ఉత్సాహసాయి రసోచితంగా వీర్వడుతూ ఉంది. తదగ్ర ప్రకృతి భర్తాలైన కార్యారంభం, ప్రయత్నం, ప్రాప్త్యాస, నియతాప్తి, ఫలయోగం, ఫలసిద్ధి అనబడేవి క్రమక్రమంగా వీర్వడుతూఉన్నాయి. ఈ సమవాకార కల్పనావిధానంలో ఇంకా జగదబండి సందర్భమూలంగా పరామల హృదయాల్లో మొలకెత్తిన బిడ్డల్ని విద్యేనసందర్భం అనేది కావ్య భావిని స్థానిక బింద్యాక్రయంగా ఉంటుంది. ముఖ్యతముఖ గర్భోపసం చూరములనబడే సందర్భా లాకనాలును సమవాకార లక్షణాను గుణ్యంగానూ, సమయోచితంగానూ కొద్దికొద్దిగా స్ఫురిస్తూ ఉంటాయి. ఇంతకంటే ఏంకావాలి ఇది లక్షణయక్రమైన సమవాకారము అనడానికి కవిత్వసూత్రా చాలవలెను గుంభగా ఉంటుంది. అలా ఉండడమే మతీకొంత రసస్వరూపానికీ మార్గంగా కనిపిస్తుంది. భాషాభేదాల్ని ఏరంత పాటించలేదు. అది విచ్చింక కదా!

దోమలమాట కేంలేండి! "తప్పులులేనట్టివాడు దైవం తెలుడే" అన్నారు. వీరూ కత్తులూ కత్తల్లో యుద్ధాల్ని ప్రవర్తించారు రంగం మీద. కొందర్ని చంపించారుకూడాను. ఆ యుద్ధాల్లో మేచ్చాడి నైనుకలూ, అధికారులూ స్వచ్ఛమైన పద్యాల్లోనూ, గద్యాల్లోనూ ప్రసంగిస్తూ ఉంటే ఏమిటో కష్టంగానే ఉంటుంది వినేవారికి. కేవలం అహమహమి కలాపాల్తో నూడిన ఆ వీరప్రసంగాల్లోనూ, పద్యాల్లోనూ కొన్ని విధానకంగా దొడ్లుతాయి మతీ వర్ణనలూ తెన్నెనాను. అయితే ఇవన్నీ మన సాంబరవాపుగానూ చూపిన లక్షణానే కాల్చేసే నలుసులుగానో ఉంటాయి గనుక పదిలేద్దాం కొంత భావోగంగాను.

“చింతామణి” ప్రకరణము

శ్రీ శ్రీ కాళ్ళ కూరి నారాయణరావుగారిచే వ్రాయబడింది “చింతామణి” అనే ప్రకరణం. వీరికవిత్వ సర్వసాధారణమైన సరళీకృతాలతోనూ, అలంకారాలతోనూ, మధుగానూ సలక్షణంగాను ఉంటుంది, వీరి కావ్యాలు చాలా ఉన్నాయి. అవన్నీ వ్రాసినదాన్నే వ్రాయడం అనేపదవిలో ఉండవు. సర్వవిధాలా కాలానికి తగి ఉంటాయి. సాంఘికనైతికాది వివిధ భర్తాల్ని బోధిస్తూ దేశభివృద్ధికి చాలావిధాల సహాయపడుతూ ఉంటాయి. మధుసేన, వరవిక్రయం అనే రూపకాలు కూడా వ్యాప్తిలోకి వచ్చాయి

ప్రకరణం నాటకం తర్వాత చెప్పతగిన రూపకంగా ఉంటుంది. ఎవరో ఒకపాటి చరిత్రప్రసిద్ధులైన అమాత్య విప్రవణిజనులలకు చెందినవారిని పురస్కరించుకొని నీతిబోధకమైన విధంగా కథను కల్పించుకోవడం, ఒక కులస్త్రీ లేక వేళ్ళ లేక ఉభయలు నాయికలుగా ఉండడం దీని ప్రధాన లక్షణాలుగా ఉంటాయి సంస్కృతభాషలో మృచ్ఛకటిక అనబడే ప్రకరణం కూడ్రమనిచేత ఎన్నడో వ్రాయబడింది. తెలుగులో దాన్ని మన తిరుపతికపుట బహుసమర్థంగానూ, రసవంతంగానూ పరివర్తించారు. ఇంకా ముగ్ధా రామి చిలకపాటి వేంకటరామాచార్యగారు కాలిదాసు ప్రకరణం అంటూ ఒకదాన్ని ఈ ఊకే తెలుగులో ప్రకటించారు. మన నారాయణరావుగారి చింతామణి ప్రకరణం ప్రభుమాంధ్ర ప్రకరణంమాత్రం కాదంటాను.

శ్రీ కృష్ణ కర్ణామృత గ్రంథకారుడగు లీలామకయోగిం ద్రుని “శ్రీ చింతామణియతు సోమగిరి గురుశ్చ శిష్యురగు శ్చ భగవాన్ శిషిపింధుమోః||” అనే శ్లోకాన్ని పురస్కరించుకొని ఇతివృత్తాన్ని బహుసమంజసంగానూ, ప్రయోగయోగ్యంగానూ కల్పించుకున్నారు మన నారాయణ రావు కవిగారు. మతీకొన్ని పాత్రలను కూడా సృష్టించారు సందర్భోచితంగాను. ఆముఖు నాటకానికి అనేదానికి తగినట్లు సాంప్రదీకృతన నాలు కనిపిస్తాయి. కాంతిరసం ప్రధానంగా ఉంటుంది. తన ప్రసోచిత గుణసాంప్రదాయాల్లో చింతామణి లిప్యవరసలు ప్రజ్ఞాశిష్యులంటారు. “పంచాంకమే వీరదశమే దశాంకమే నాటకమే పరమే” అనడంచేత నాటకమల్యమైన ఈ ప్రకరణాన్ని పని అంకాల్లో నడిమార్చారు. అన్ని పాత్రలూ లోకప్రపంచవానికి వెందినవిగా దోష్టతకమాతాయి. ఇందులో పద్యాలు మాడు సంతలు ముఖ్యంగా కంఠం చేసుకోతగి ఉంటాయి. వేశ్యా వృత్తి నిరసనాన్ని కోరి వ్రాయబడిన ఈ ప్రకరణం సర్వవిధాలా కావ్యతయాన్ని సెరవేరుస్తూఉంది అనడానికి సందేహంలేదు.

ముత్రరాజువారి కావ్యాలు

శ్రీ శ్రీ ముత్రరాజు ముత్తారావుసంతులు యమ్. ఏ. గారు ఆంధ్రంలో చేసిన కృషిఫలితంగా వ్రాయబడిన నాటకాలాక అయిదాటునంటూ వ్రాతప్రతుల్లో ఉన్నాయి. ప్రపంచచరిత్రాన్ని ఆంగ్ల భాషలో రుద్రముట్టా చదివారు వీరు. చారిత్రక గాథల్ని కొన్నిటిని తీసుకొని దేశోపయోగంగా ఉండేట్లు రూపకాల్ని ఎన్నిటినినూ సృష్టించడానికి చాలా ఉత్సాహంకొని ఉండేవారు. అందులో ప్రాచీన మహాభూమి

ల్ని ప్రసన్న పటచాలనే సంకల్పం వీరి సమ్యాసయాగ్రసంలోనూ చిహ్నులుకూడండి ఎప్పుడూను. తదనుగుణ్యంగా రాజ్యశ్రీ, మార్యాభ్యుదయం, భద్రతీక్రమ మొదలైనవానిని వ్రాశారు. రాజ్యశ్రీ అనబడేది తన రచనావైదగ్ధ్యాన్ని ప్రకటించి పండితులచేత పొరితోషికాన్ని కూడా పడసింది. బండరులో ఒకప్పుడు కొన్ని నాటకాలాడి అంతర్ధానమైన “చిత్రకళా భివర్ధనీ సంఘం” చాలా దేశాల్లోనూడా ఆడింది ఆయాపకాన్ని. అప్పుడు అందులో నాట్యోద్యోగాన్ని చేస్తూఉన్నవా రందఱు రాజ్య శ్రీప్రదర్శనంలో వేమలువేశారు ఒక్క మన బ్రహ్మశ్రీ హరి నాగభూషణం లి. ఏ. గారుతప్ప. కడమ నాటకాలు ప్రదర్శింప బడేలోపున ఆ సమాజమే అంతర్ధానమై పోయింది. ఇంతలో ముత్తారావు పంతులుగారు కూడా స్వగృహం లై నారు. ఆ రూపకాలూ ఇంకా మతీకొన్ని ఆలాటి రూపకాలూ వ్రాతప్రతులుగానే ఉండిపోయాయి ముదింప బడటం దాను. ప్రస్తుతం ముద్రింపబడి ఆశేష సమాచారచేత ఆంగ్లదేశీయం దంతలా ఆదరింప బడుతూ ఉన్నది ఒక్క “శ్రీకృష్ణతులాభార నాటకం” మాత్రమే.

సత్యభామ నారదునకు శ్రీకృష్ణుణ్ణి దానంజేసి తిరిగి కొనుక్కున్న విషయం ఒక విధంగా పురాణసిద్ధమైందే. తులాభారం అనే వాక్యంకూడా వ్యవహారంలో ఉన్నదే. బండరులో ఒకప్పుడు ఒక కవిగారిచేత వ్రాయబడిన తులాభార నాటకం ఒకానొక కంపెనీ వారిచేత అడబడగా మన ముత్తారావు పంతులుగారికి ఆ కథను తిరిగి వ్రాయాల్సివే సంకల్పం కలిగింది. వెంటనే రెండు మూడు దినాల్లో పద్యాలు మినహా గ్రంథాన్ని అంతా పూర్తిజేసి నాటక చదివి వినిపించారు కూడాను. దీన్నిబట్టి వస్తువు, దానికివచ్చిన నాటకత్వం అనేవానికి వీరే ప్రథమంగా కారకులు కారని మాత్రం చెబుతాను.

కథామాచన, ఋతుసర్వసం, మొదలైన లక్షణాలతో నూడిన పృస్తావన వీరదీ వ్రాయదలచ లేదు. యత్నించిత్ నాయక పరంగానూ, ఆశీర్వాద పురస్కరంగానూఉండే ఒక్క సాంధీవాదం మాత్రం వేశారు ఒక్క పద్యంలో మొట్టమొదట. సత్యావృష్టుల పసవిరోధావసర మందలి ప్రణయభావజాల్లో కొంచెం హాస్యం, సత్యావిశాపల్లో కొంచెం కరుణ, రుక్మిణీ ప్రవేశంతో కొంచెం భక్తితోలకరిస్తూ ఉంటాయి ఆక్కడక్కడ. రుక్మిణీ జవ్వనికోత్సవం, నారదుడు కృష్ణుని పేర్లుల్లో అమృతం సత్య పరుగులిడడం, సపత్నులూ, యూవపులూ మొదలైనవారు ఎత్తిపాడుతులు పాడవడం మొదలైన సందర్భాలు మన పంతులుగారిచే సృష్టించబడిన ప్రధానాంశాలుగా ఉంటాయి. సత్యా రుక్మిణుల సహజ భావభేదాలు సరసంగా చిత్రింపబడ్డాయి. నారద సంబంధం జీవప్రాయంగా ఉంటుంది. మధుగా మాడంకాల్లో మూర్తిభివృత్తా ఉంటుంది కథ అంతాను. అడే వారికి కూడా అయిదాటు వేమలతో పని వెళ్ళబాటిపోతూ ఉంటుంది చులాగ్గాను.

సంతయాశాలు చాలా ఉన్నాయి ఇందులోనూడాను. ఎక్కడో ఏ చివరకంలోనో కప్ప అద్యంతం సత్యా దుశ్చిమానం, తదనుజ్ఞులన ప్రయత్నంతోనూడిన కథాంశమే స్ఫులంగా కనిపిస్తూ ఉంటుంది. ఈ కారణంచేతనూ తులాభారవిషయం నాటకాంశం కాదగిన ఆర్హత లేదనటం చేతనూ, కావ్య ఫల ప్రాప్తిచేతనూ సత్యాగర్వభంగంనూ సూచించే నామకరణం సమంజసంగా ఉంటుందేమోఅని అనిపిస్తుంది. ఏవో ఆక్కడక్కడ తొలకరించే చిల్లర రచనలు తప్ప ప్రధానంగా వీరసం కనిపించుచేమా అని అనిపిస్తుంది. ఇందులో ఉండే పద్యాలు ముత్తారావిక మాడుసంతులు బల్లడివారి కావ్యాల్లోనలి గద్యభావాల్నే పునరుక్తిగా ప్రకటిస్తూ ఉన్నట్లు కనిపిస్తుంది. అన్నిటికంటే పెద్ద సందేహం ఏమంటే దక్షిణనాయకుడైన శ్రీ కృష్ణుడు ప్రణయ మాధ్యమము సత్యాదేవిని ఏ అంతఃపురంములోనో ఏ రూపంగానో భక్తి పరతంత్రులుగా చేయలేక పోయేనా అని అనిపిస్తుంది. ఇంకా పాప మా అలలు ను తానే కాకుండా వారధునికూడా పోకటం చేసుకొని వీధుల వెంట త్రిప్పుడం నటనచేత వ్రాయబడినట్లు అనిపించడం మొదలైన కష్టాల్లో పెట్టడం భావ్యమేనా అని విస్తు గ డి. ఏవో ఉంటూ ఉంటాయి ఇలాగే ఎన్నిఉన్నా ఈ నాటకం అడుతూ ఉంటేమాత్రం చాలా మాడతగిఉంటుంది.

బలిజేపల్లివారి కావ్యాలు

నాట్యోద్యోగంవల్ల నటులను చాలా అనర్థాలు కలుగుతాయి అని అనుకునేవారు మన బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంత కవిగారికి అలసిడిన కవిరా సంపత్తిని చూచి తన ఆభిప్రాయాల్ని మార్చుకుంటారనుకుంటాను. నుంటారు హిందూ ధర్మబుద్ధుల వీరు బాలవేమలు వేసేటప్పుడు ఉండే స్థితిని ఇప్పటివీరికవిరా స్థితిని హస్తీ మతకాంతంగా కనిపిస్తుంది భేదం యెంతైనాను. కవిత్వంలోనేకాదు, సంగీతంలోనూడా మంచి అవధానాన్ని కలిగి కావ్య సన్నిహితంగా పాడే ప్రాధిని సంపాదించారు. సంగీత సాహిత్యాల్లో ఉండే సమాన స్వాతంత్ర్యాన్ని సమ్మేళన పాద్యవాన్ని ప్రకటించే భారాసారకృమే వీరి కవిత్వానికి కలిగిన పెద్ద పరపతి కారణంగా ఉంటుంది.

లక్ష్మీకాంత కవిగారు స్వయంగానూ అనర్థంగానూఎన్నే విధాల కష్టించి భాషా సౌందర్యాన్ని లక్షింపకలిగారు. సంస్కృత కావ్యాల్ని కూడాచాలానాటకాభివృద్ధిచే శక్తి సంపాదించారు. కొంచెం తెలుగువాళ్ళకరణం ఆలాగే కొంచెం చందస్సు, అలంకారం, సహసం, మొదలైన శాస్త్రాని కాల్పి సంపాదించి క్రమక్రమంగా సునీభవించుకున్నారు. వీరచే సంస్కృతంలో నుంచి తెలుగులోకి పరివర్తించబడిన శివానందలహరి, ఉత్తర రాఘవం, అనే కావ్యాలు ఆ సత్యాన్ని తెలుపుతూ ఉంటాయి. వీరు ప్రకటించిన బుద్ధిమతీవిలాసం ఒకప్పుడు చాలాసమాచార చే అడబడుతూ ఉండేది. సామ్రాజీతీయం అనేదికూడా అందులో సగం ప్రచారాన్ని గలిగి ఉండేది. అన్నిటికంటే వీరి హరిశ్చంద్రీయం ఇప్పటికీ ఎడతెగని ప్రచారాన్ని కలిగి ఉంటూ ఉంది.

హరిశ్చంద్రకథ ప్రాచీన కవి వతంకుడైన శంకర కవిచేత వ్రాస్తూకావ్యరూపంలో ఎన్నడో చెప్పబడిఉంది. దాన్ని పురస్కరించుకొని ఎందఱెందఱో వ్రాశారు నాటకాలూగా కూడాను. ఆ అన్నిటిలో కందుకూరివారి హరిశ్చంద్ర ఆవృష్ణో అడబడుతూ ఉండేది. మన లక్ష్మీకాంత కవిగారి హరిశ్చంద్రీయం తల యెత్తికరత్యాత కథను హరిశ్చంద్రుని కనిపించుకుండా పోయాయి. దీనికి కారణం ఉందిలేండి. వీరి పద్యకవిత్వం విశేషణంలో పిన్నలనా పెద్దలనా కూడా చెప్పబడ నిక్కిలి తీవ్రని కలిగిస్తుంది. మాటునూల పదాలు ఉండవు. పక్కగమనాలు ఉండవు. గభీరభావాలు ఉండవు. ఆర్థం అందిపున్న కన్నట్లు ఉంటుంది ఏదీ పట్టాఉన్నాను, విశేషంగా అందటికి అగ్గంబోతుంది ఆ కవిత్వం. వల్లించ తలుచుకున్నవారిని అట్టే ఆయాస పెట్టవు ఆగద్యాలైనాను. ఇంకేంకావాలి చెప్పండి రంగరాజ్యాన్ని ఏలడానికి!

మామూలాచారాలను భిన్నం లేకుండా సాంప్రదానాలు ఉంటాయి. అవి ఎంతవరకు లక్షణయక్రంగా ఉంటాయి అన్న విషయం అలాఉంచండి. తదితర నాటకలక్షణాలన్నిటితో పాటుగా, “మతీ పాత్రాచిత్యాల్లో” అని అడుగుతారు తాబోలు. ఆ విశిష్ట విశ్వామిత్రుల బజారీ సీకపట్ల ప్రసంగాలూ, ఆ నక్షత్రగుని పరమానందయ్య శిష్యత్వాలూ, ఆ హరిశ్చంద్రుని కడుపుకోత దుఃఖాలూ ఎన్ని అని చెప్పకుంటారు! నారదమా మతీ వాని నన్ను తిని వివరించడానికి; ఎవోకథను తప్పకుండా వీకరువు పెడుతుంది ఈ హరిశ్చంద్రీయం. ఇతర హరిశ్చంద్ర నాటకాల్ని అన్నిటిని చూచే అనసరాన్ని తొలగిస్తుంది ఈ హరిశ్చంద్రీయం. పాడగలవారికి ఎన్ని పద్యాల్ని అయినా అందిస్తుంది ఈ హరిశ్చంద్రీయం. అభినయించేవారిని అట్టే ఆయాస పెట్టకుండా అనుసరిస్తూ ఉంటుంది ఈ హరిశ్చంద్రీయం. ఇవన్నీ బాగానే ఉన్నాయికాని ఉదాత్తనా యువకుని హరిశ్చంద్రుడు ‘మగలనూరుకనిచ్చి తెగి అంటుకొండకై తారాదుకులలల తాళుకల్తే అనే పద్యపాదాన్ని పఠించేటప్పుడు ఉండే బౌచిత్ర్యాన్నేనా ముఖ్యంగా వివరించాల్సి ఉంటుంది ఈ హరిశ్చంద్రీయం.

కలగలపు కావ్యాలు

ఎన్నెన్నో నాటకాలు బహులుచేరుతూ ఉన్నాయి ప్రతిరోజూనూ. నాటిసన్నిటిని నాతరంకాదుగదా బ్రహ్మదేవుని తరమైనా కాదు వివరించడానికి. ఎవరో ఒకకవిగారు పలుకుబడిలో ఏ నటుణ్ణి ఆశ్రయించడం, ఆ రూపంగా అది రంగానికి రావడం నానాపద్ధతుల్లో ముగ్గున ఉన్న మూడుఉద్దేశాల్ని వెళ్ళగ్రుక్కతూ ఉండే ఆ పద్యాల్ని, ప్రసంగాల్ని, ఇంకా ఆ పాల్వీ పాటల్ని, పటాటోపాల్ని చూచి మన వారి చాలయింది గుమ్మెపోతూ ఉండడం, కవిగారికి కావాల్సి నన్ని కావ్యాలు అమ్ముకుపోతూ ఉండడం, మొదలైన లక్షణాలను పాత్రలుగా ఉండే కావ్యాలు చాలా కనిపిస్తూ ఉంటాయి. ప్రత్యేక శ్రీ కర్ణా చెప్పడానికి తగినన్ని విశేషాలు ఏదో ఉండవుగనుక కొద్దిగా కలగలసి చెబుతాను చేత నయివంతేకాని.

సావిత్రి నాటకం

వైశవాద బాలభారతి నాశ్రయించుకొన్న బ్రహ్మశ్రీ శ్రీరామల సచ్చిదానంద శాస్త్రిగారి సావిత్రిని మొట్టమొదటగా చెప్పాల్సి ఉంటుంది. రాజాశ్రయంవల్ల ఎన్నెన్ని లాభాలు కలగడానికి అవకాశం ఉంటుందో వాటిని అన్నిటిని అనుభవించింది. ఈ మనశాస్త్రిగారి సావిత్రి. సుప్రసిద్ధ చిత్రకారులైన ఆ చాపల రాజాగారి దివ్యాంబరా వ్యుశేషలంకారాల్లో, ఆ పాపట్లవారి పార్వీపాట పలుకల్లో, ఆ రామానుజంగారి రమణీయమహానామీ నానామకరణంలో, ఆ బగ్గన్నగారి తటలా బందోబస్తులో, ఆ నర్మ నాగరిక నటభూమిలలైన ఎడవల్లి సత్యవంతుని సాటిగ్రహించి, సంతోషపరంగా భభలో సాక్షాత్కరించే ఆ సంచలన అంతః కలంకా సావిత్రి చేయకన్న పూర్వపుణ్యంచేత కాకపోదే ఎలా సంభవిస్తుందో చెప్పండి!

శ్రీ సనాతనగ్రంథమాల మేనేజరు,
శ్రీసనాతనాశ్రమము; కాపపోస్త్వవికొల్లూరు(గుంటూరు)జి

స్థానిక వార్తలు

గంజాం మండల ద్వితీయ బ్రహ్మసమాజం
సావేశము:—గంజాం మండల ద్వితీయ బ్రహ్మసమాజం గవేళము యీనెల 28, 29 తేదీలందు సుర్వాపట్టణమందలి తపావన మందిరమున జరుగును.

ఆవడి ఆరోగ్య ఆశ్రమము:—ఆవడి ఆరోగ్య శివసర్వహణమునకు గాను వోక్ తాలూకా బోర్డు వారు ద్విస 15 రూ. విరాళమును చా. ఏ. లక్ష్మీపతిగారు కృత తో ఆంగీకరించినట్లు తెలుపుచున్నారు.

బ్రహ్మసమాజపు ఆచారము ననుసరించి వివా
ము:—బ్రహ్మసమాజం ఆచారముల ననుసరించి రాజోపు వ తేదీన అదివారము సాయంకాలము 5 గం. సుర్వ యందలి తపావన మందిరమున శ్రీమతి కుముదిరదేవికి శ్రీమాన్ రాజాణ వివాహముగారినిచ్చి వివాహము జరుగును.

గిట్టపును మెక్కానో క్లబ్బు వారి కోత్సవము:
గిట్టపును మెక్కానో క్లబ్బుయొక్క ప్రథమ వార్షికోత్సవ శ్రేణు 25 వ తేదీన సాయంకాలము 5 గం. అదియప్పవా కన్ విధిలోనుండు ప్రాగ్రెసవు యూనియన్ స్కూలులోనుండు జరుగును. ఆల్బర్ట్ బాహబ్ బ్రోకారిగారు యం. యే. ల్. టి. యం. ఆర్. ఏ. యస్. అధ్యక్షత వహించుటకు తతో ఆంగీకరించినట్లున్నారు.

రాకపోకలు:—శ్రీయత స్వోత్తరు రావు గారు యం. యే. ఏ. నేటి ఉదయము కాలిక్టునుండి మద్రాసు పురి.

తెన్ పెనెటు కరనల్ కామరాన్ గారు కారాగృహముల కస్టోడర్లు జనరలు కలకత్తానుండి నేటిఉదయమునకు మద్రా కు వచ్చిరి.

శ్రీయత వి. వి. గిరిగారు నిన్న రాత్రి బళ్లారికిని, న్యాయ సంత కృష్ణయ్యగారు పాలఘాటునుకు వెళ్లిరి.

చెన్న పురి పార్కు వేడుకలు

28 వ ప్రదర్శన ప్రారంభోత్సవము

శ్రీ టి. యం. జేమ్సునతిగారిచే గావించబడుట
చెన్న పురి పార్కు వేడుకల సందర్భమున దక్షిణభారత వ్యాపారమండలమునా రేర్వాలుజేసిన ప్రదర్శన ప్రారంభోత్స వము నేటి ఉదయము 9 గంటలకు శ్రీమతి యి. జేమ్సునతిగా రిచే గావించబడును. గౌ. సర్ టి. యి. నాయకు, ఏ. రాసు స్వామిముదలియారు, డి. బి. గోపతి నారాయణసామిశ్రేష్ఠి, డి. బి. జె. వెంకట నారాయణయ్యయ్యడు, గడ్డె రంగయ్యనా యుడు, కె. శ్రీరాములునాయుడు, యస్. రంగసామి అయ్యంగారు, యస్. యి. జేమ్సుగార్లు మరియు పెక్కండు సభ కరుడెంచిరి.

సర్ టి. యి. నాయకగారు శ్రీ జేమ్సునతిగారిని పార్కు వేడుకలు, ప్రదర్శనముయొక్క ప్రారంభోత్సవము గావించవలసినదిగ కోరిరి.

పిదప శ్రీ జేమ్సునతిగారు ప్రదర్శనముగూర్చి ముచ్చ టిం చుచు, ప్రదర్శననుండు వివిధములగు వస్తువులు ప్రేక్షకులకిం పగు నట్లు ఆమర్చు బడి యున్నవనియు, ప్రదర్శన మన్నివిధముల ఆకర్షణీయమై యొప్పు చున్నదనియు, ప్రదర్శనము జయప్రదముగ నిర్వహింప బడవలె నని ఆశించుచున్నామనియు పలికిరి.

పిదప కార్యదర్శులు ప్రధాన అతిథులను ప్రవృత్తాలలం కృతులు గావించిరి. ఆనంతరము ఉపాహారములందు అతిథు లెల్లరు పాల్గొనిరి.

ప్రదర్శనము
ఈసంవత్సరము ప్రదర్శనమునకు రాష్ట్రీయందలి పలు తెంపులనుండి అనేకులు పాఠికామితులు పలు తెరంగలగు వస్తు బాలములను గొని తెచ్చిరి. మామూలు వలెనే ప్రదర్శనమునకు చక్కని ఏర్పాట్లు గావించబడినవి. ప్రభుత్వ పాఠికామికాళి వారు నీటినితోడు పంపులు, రంధ్రములుజేయు మరలు, మొద లగు యంత్రముల నన్నిటిని ప్రదర్శించుచున్నారు.

స్వదేశీ పరిశ్రమలు

స్వదేశీ పరిశ్రమలందు ముఖ్యముగ చిత్తూరు “టాయిలే ం మాన్యు ఫ్యాక్టరీంగ్ కంపెనీవారి” పరిమళ ద్రవ్యములును, “కంసుండి ఇంజనీరింగ్ వర్క్స్” వారి స్వదేశీ గుడ్డలరకము లు, చండనతైలాదికములు అగ్రస్థానమువహించి యున్నవి. చిత్తూరు వారిచే తయారు చేయబడిన తలనూనెలు, స్లిసరిసులు సుగంధపాదులు, తదితర పరిశ్రద్రవ్యములును, నాటకములు సినిమాలందు వేషములు వేయువారి కుపకరించెడి పలువిధ సామానులను విదేశీయములగు సమస్తల కెంతమాత్రమును తీసి పోక, కొన్నిట వానికంటె శ్రేష్ఠతములై యున్నవి. ఈవస్తు వుల నింత శ్రేష్ఠముగ తయారుజేయువారిలో నీరష్ట్రీయ న చిత్తూరువారే ప్రథములు. వీరు స్వదేశీయభిమానముగల దేశీయు లెల్లర ప్రోత్సాహమున కర్హులు.

కుప్పం కంసుండి పాఠికామిక కంపెనీవారు సుందరమును నాణ్యములైన పరుపులు, తలగడలు, కుండ్లు, తదితర నేతపస్త్రు ములుప్రదర్శించిరి. ఇవిగాక చండనతైలము, లవంగ తైలముమొద లైనపరిమళ యంత్రములను విలువగలవానిని ప్రదర్శించిరి. గాడ్ రాజ్ కంపెనీ సభ్యులు, మైసూరు సభ్యులు, స్వదేశీపరి శ్రమలలో ప్రశ్లేషముగా బేర్కొనదగినవని.

ఇవిగాక యింకను ఆంగ్ల, తమిళ వాడు, మైసూరు ఆ యుర్యోగిక్ ప్లాస్టు, పండిత టి. గోపాలాచార్యగారి శివావృ తాది బొమ్మలు, ధనలక్ష్మి ఆర్చనగూర్చి, కానమారు ప్రిన్సు వీరింగ కంపెనీవారి వస్త్రములు, రత్న కంపెనీవారి ఫోటో గ్రాఫులు మొదలైన వస్తువులు పెక్కు లుగలవు. ప్రదర్శన కాల లన్నియు చక్కగా నలంకరింపబడి రమణీయముగా నున్నవి. ప్రదర్శనము వెలుపలను చక్కని ఆలంకారములు గలవు. నేటి నుండి వేడుకలు ప్రారంభమగును.

అడయూరు దివ్యజ్ఞాన సంఘ ఉపన్యాసములు:

1. 25 వ తేదీన సాయంకాలము 5 గంటలకు రైల్వే రేలుకెందు సి. దబ్బు రెస్పిందర్ గారు రెండు వార్తలు “ఆసు విమయము గూర్చి ఉపన్యాసంచెదరు.
- (2) 26వ తేదీన సాయంకాలము 5 గం. రెవ్, రెంకెండు, జె. వి. వెడ్డెపుడుగారు “దివ్యజ్ఞానము బడయుటగూర్చి ఉ పన్యాసించెదరు.
- (3) 27 వ తేదీన సాయంకాలము 5 గం. జెన రాజరామగారు “దివ్యజ్ఞానము - లాటెన్ అమెరికా” అను విషయము గూర్చి ఉపన్యాసించెదరు.

క్రింది వానిలో నొక దానిని కొను ము

క్రిస్టమస్ మరియు నూతనసంవత్సరపు బహుమతులు

హిందూ దేశమునందుండు మీ మిత్రుల కొరకు నేర్పడుచు కొనుడు

1. వివిధరంగులలో, చిత్రమైన కనులుతో నలంకరింపబడి, మారుటకు బహు యందముగ నుండి వివిధ కొలతలు కలిగి సంపూర్ణమై ఉన్నితో తయారుకాబడిన కంబళీలు	1 కి ధర రు 9/15 మొదలు రు 29/12 వరకు
2. హిందూ దేశమునందే సంపూర్ణమైన ఉన్నితో వివిధ కొలతలో చిత్రచిత్రములు గల్గి నొకగను, నమ్మకముగ పనిచేయు కంబళీలును, రత్న కంబళీలును	1 కి ధర రు 2/12 మొదలు రు 7/15 వరకు
3. కాన్ఫూక్, ధారివాల్, బొంబాయి మిల్లులలో తయారుకాబడిన ఉన్ని తాలువలు అనేక కొలతలలో, వివిధరంగులలోను కలవు	1 కి ధర రు 3/8 మొదలు రు 16/15 వరకు
4. ఎక్కువ నన్నని తాలువలు ఫ్రెంచి జర్మనీ దేశములందు తయారుకాబడి అంచులయ చిత్రములు గల్గియు, లేకయు, మరి యితర రకము లనేకములు గలవు	1 కి ధర రు 6/12 మొదలు రు 18/8 వరకు
5. ప్రాచీన వైల్ తివాచీలు లేక నేలను కళ్ళట కువతొగించునవి. కొ: 3'x6'; 4'x7'; 6'x9' అందు 9'x9' చదరపు గజలము	1 కి ధర రు 4/12 మొదలు రు 5/15 వరకు

వ్యాపారస్తుల ధరలు ప్రత్యేకము.

టి. ఆర్. యన్. సామి.

(ఉన్ని బట్టల ప్లాక్ గలవారును, దక్షిణ హిందుదేశముందు చిల్లర పంపక దారులు)

2/74. గో డాన్ ఏ డి. మద్రాసు.

తంతి అడ్రసు:—“వారిమేవర్.” మద్రాసు.

వైస్రాయి రైలుబాంబు ప్రమాదము

పూర్తి వివరములు 300 గజముల దూరమునుండి మిటనొక్క ప్రేలుపుట

పత్రికాభిప్రాయము

డిల్లీ, డిసెం 23:—వైస్రాయిగారి పె్మలు రైలుపై బాంబు పడుటనుగూర్చి యింకను విచారింపగ నిట్లు దలిసెను. వైస్రాయిగారి ప్రేమనువద్ద ఉదయం 7 1/2 గంటలకు యీ పని జరిగెను. ప్రస్తుతము పడిపోయిన ప్రాంతాల్ కెదురుగా రైల్వేలైనుపై ఇనుపకమ్మి ప్రక్కను రెండు బాంబులు కప్పయించబడెను. వాటికి ఎల్క్విక్ తీగ యొకటి తగిలించి 500 గజముల దూరమున నున్న ప్రాంతాల్ పునాదివద్ద నుంచబడిన ఎల్క్విక్ బాటరీతో చేర్చబడెను. ఆ బాటరీకి మిటకులగు, తీగలు భూమిలో నగు పడసండ్ల నుంచబడెను. ఆమిట నొక్కటవలన ఈ బాంబులు ప్రేలియుండును. అన్వేషణ విచారింపగ బాంబులు ప్రేలటవలన రైలువార్తము కొంతచేదెనయు స్త్రీ పరులు ఎగిరిపోయినవని యీ తెలియుచున్నది. ఇ జను తరువాత నున్న మాడపెట్టె భోజనముల కుపయోగించునది చెడిపోయెను. తక్కిన పెట్టెల చక్రములు ఇనుపకమ్మిపోయినను ఆపెల్లిన కులభ్యుగ చాటిపోయినవి. ఎలక్రిసి మిక్కిలి అపాయము కలుగలేదు. చెడిపోయినబండి లోనున్న యరువురకు మాత్రము కొంచెముగాయములు కలుటచే డిల్లీ చేరినవిన ఆస్పత్రిలో నేసిరి.

ఈవార్త డిల్లీ పురమున జంతటను కార్మిచ్చువలె వ్యాపించెను. పోలీసువారు రైల్వేకుదోస్తగులు శ్రద్ధవహించుచున్నారు. ఈ యెన్నిము వైస్రాయిగారిపైనే యుద్ధేళింపబడియుండునని యీ మిట నొక్కట కున్నవారు వైస్రాయిగారున్న రైలు పెట్టె ఏదో తెలియక ముందుగనే ప్రేల్పిరనియు పోలీసువారు అనుకొనుచున్నారు.

ఫలము

రైల్వేలైనువలె బండి రాకముందునుండి పోలీసువారి కాపలాచుండుచుండెను. కుట్రచారులు నిన్నరాత్రియే యీ బాంబులు తీగలు యేర్పాటు చేసియుండుదు. బాటరీవద్దనుండి మిట నొక్కటానికి ఆంధ్రహారమున నుండుటచేతను మేఘముగ నుండుటచేతను రైలులయ నగపడకపోవచ్చును. మరియు కోట కును రైల్వేలైనుకు మధ్య చెట్లు దట్టముగా గలవు. పోలీసువారు చెడిపోయిన రైల్వేలైను పోటాడిసిరి. ఎల్క్విక్ బాటరీని తీగలను విడిచి నేరగులు పారిపోయిరి. (ఆ. పే.)

వైస్రాయిగారికి ఎవరో చెప్పవరకు తెలియలేదు

డిల్లీ, డిసెం 23:—వైస్రాయిగారి యింటివద్ద కనుగొన గా, బాంబులు ప్రేలింపుడు చాలమంది వైస్రాయిరాకకు సంబంధించిన గుండ్లు ప్రేల్పుట యింకొనిరనియు రైలు అమెరిము గ కడలువరకు బండిలోనివానికి ప్రమాదము తెలియలేదనియు వినిపిచ్చెను. వైస్రాయిగారి మిటరీ కార్యదర్శియగు కర్నల్ పోర్వీగారు వచ్చి చెప్పవరకు వైస్రాయిగారికిగాని ఇర్విను ప్రత్యేకిగాని ఈ ప్రమాదముగూర్చి తెలియలేదు. డిల్లీలో దిగిన బిరప వైస్రాయిగారు చెడిపోయినభాగము చూడబోయిరి.

కొన్ని వివరములు

బాంబుప్రేలుట హుమయూను కోటవద్ద క్రాత్తెల్లికి రెండుపైల్ల భూరములో జరిగినట్లు తెలిసెను. రెండుగులమేర ఇనుపకమ్మి పోయినది. కొయ్యనీపరులో కొంతభాగము గుండ విండయినది. రైలుపెట్టెకు ఎక్కువనప్పుడు కలుగలేదు. అద్దపు తలుపులు విరిగినవి. రైలుపెట్టెద్వారము పూర్తిగా చెడినది. ఇనుపకమ్మి పెట్టెలు అప్పట్లనకేమున తిరుగబడకుండ్ల సకాలము ఏకే డిల్లీవచ్చును అనినవి. పోలీసువారు ఈ పురుషుల కాపలా కాచుచున్నారు. ఆలోకి తీయుచున్నారు. ఏకరిని ఆరేపు చేర్చిరి తెలియుచున్నది.

వైస్రాయిగారు మంత్రగృహమున ప్రవేశించి మారనడిల్లీ మనిషపలునభుమువారి సహృదయప్రేమను బడిసి ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

నిన్నటి తరితార్తలో బాంబులు ప్రేల్పుటకు రెండు స్త్రీల మైత్రదూరమునకు తీగలవేసి ఎల్క్విక్ బాటరీతో పని జరిపి రిని పారబాటున తెలియ చేయబడెను. ఇది రెండు లేక మూడువందలగజముల దూరము యుండవలెను. (ఆ. పే.)

పత్రికాభిప్రాయము

హంబాయి, డిసెం 23:—ఈవినింగు న్యాయ పత్రిక వైస్రాయి రైలుబాంబు ప్రమాదముగూర్చి ప్రత్యేక సంచికను ప్రకటింపి అందు వివరించుచు యిట్లు వ్రాసెను:—వైస్రాయిగారి ప్రాణములయే యెత్తించుబాటిని ప్రతివారు నిందింపక చూడదు. కాని కాజీయ కైరీను ఎల్క్విక్ రుతుల లేక విడుపుచే గి కోరెడిగా రెండు రుగూర్తయిండ్లకు జరిగినదేమ యింక

యోచించవలెను. ఇండియాలోర క్షపిషాసగల దౌర్జన్యములేముగు బాంబుపిస్తాగుల యుద్ధమును యొకటిగలవని యుద్ధవిధిజావుచే యుచున్నది. అట్టి పిచ్చివానిని తొలగించుటకు ప్రభుత్వమువారు శక్తివంచనలేక పాటుబడవలెను. లాహోరుకాంగ్రెసులో వైస్రాయిగారి ప్రకటన నామోదించుచు వైస్రాయిగారికి చేయూత నొసంగుటయే కాంగ్రెసువారి ధర్మము. అట్లుచేసినచో ఇండియా సక్రమాభివృద్ధికి యిచ్చుగించునని విటిఫువారు నమ్ముగలరు” ఈపత్రికలో బాంబుప్రమాదముగూర్చి యెక్కువవివరములు ప్రకటించబడినవి. చాలమంతుపడుచుండుటచే రైలుసిగ్నల్సు అగుపడకుండున చూములుగ లే నుపైనుండు టపాకాయలు ప్రేలింపని ప్రేమచువద్ద నున్నవారనుకొనిరి. రైలులోనున్న వైస్కో దోస్తగి ముందుగ శిట్టమువిని ప్రక్కనున్న నంటబండిలోనుండి పొగవచ్చుట గాంచెను. ఆపెట్టెలో అడుగుభాగము చిల్లిపడి కొయ్యలు ప్రేలిలేదనివి. అందున వంటవాడు దిగునపడియుండెను చేతికి దెబ్బతగిలెను. డిల్లీలో రైలుదిగగనే వైస్రాయిగారు వానివద్దకుబోయి పలకరించిరి.

అశ్రద్ధగనున్నవారి శిక్షింపవలెను

ఇండియను డెయిలీమెయిలుపత్రిక యిట్లు వివరించుచున్నది. రిప్పును ప్రభునితరువాత ఇండియాలో ప్రకాశిమానమును బాగుగ పొందిన రాజప్రతినిధిఇర్వినుప్రభువుతప్ప వేరొకరులేరు. ఈ ప్రమాదముగూర్చి వెంటనే విచారణచేసి యెవరి అశ్రద్ధవలన యిది జరుగుటకు వలెయ్యోనో వారందరిని శిక్షింపవలెనని వ్రాయుచున్నది.

స్టేట్సుమను

స్టేట్సుమనుపత్రిక యిట్లు వివరించుచున్నది. “ఇండో విటిఫు కామనువెల్లు కోయవారందరు ఉభయదేశములలోను గూడ యిట్టి దౌర్జన్య కృత్యములవలన చలంపక తమ యత్నముల కొనసాగింతురు. చివరకు వారే విజయముగాంఘరు. కాని గాంధీగారు ఎటువైపున్నారు. పాలకులకు పాలికులకు సమాధానము కుదిర్చి యిట్టి బాంబు కుట్రలు జరుగకుండ్ల వారు కృషిచేయుచున్నారా? అట్టి సమాధానము కుదురకుండుటకు ఒక్కవ్యక్తి పలుకుబడియే అట్లు వచ్చుచున్నది. అసహాయోద్ధయ బోధలేమన్నచో ప్రజాప్రతినిధి సంస్థలన్నియు నేడు నిండియుండును; యీబాంబు ప్రమాదములు జరిగి యుండెడివిగావు. (ఆ. పే.)

నమ్మకమునకు, అందమునకు!

అందమైన పనితనమునకు, అద్భుతమైన మెలుగునకును

సుప్రసిద్ధమైన దుకాణము:--పలుకములలో నేసిన పగలను,

వెండిసామానులను ప్రత్యేకముగా తయారుచేసి సిద్ధముగానుంచుచున్నాము. తప్పక ప్రతి యొక్కరూ చూచి, ఆనందించవలెను. సీమకములముల పగలుమాడ స్థానలో నున్నవి. సవరంబంగారు సీమవెండికి పూచీచెప్పదము. వెండిసామానులు ఎల్క్విక్ పడకుచే యంత్రములందు తయారుచేయుచున్నది. బొటగా తీయువారికి, వరకుల ప్రత్యేకముగాయు ములుగలవు.

ఉమ్మడి బంగారుశెట్టి అరడు సన్స్

64-2

సిమకములములు, బంగారుపెండ్ల బంగలన రక్రములు,

పరిశ్రమశాల 226, గోవిందస్వామియకపిన్స హామా

27, చైనాబజార్ రోడ్డు, మదరాసు.

స్వరాజ్యము నవేక్షించు భారతీయులు స్వదేశి పరిశ్రమములను

హాషించవలెను

ఈమధ్య తయారుచేయుచున్న స్వదేశి పదార్థములకు పలుకములు ప్రతి కట్టణములోను కొనిపెట్టవలెను. దొరకొనున్నది.

డిగి ఒక దఫా కొనినవారు విదేశీసరఫరకు మించినవనియు, అమోఘమైనవనియు తెలుక మేగాక, పడేవదే అర్థరు లిచ్చుచున్నారు.

పరిశ్రమమును ప్రారంభించుటయందు మాముఖ్యోద్దేశ్యము ప్రజలకు శ్రేయతరమైన రసమైన ధరకు సరఫరాచేయుటయే. దీని నిజమును మీ రొకసారి మా కార్డరు పంపి గ్రహించుడు.

యేజుట్లు లేని పట్టణములందు, గ్రామములందు యేజుట్లు కావలెను.

వివరములకు ఈ దిగువవిలాసమును వ్రాయవలెను:--

ది ఈస్టరన్ కన్ ఫెక్షనరి మార్టు

16 ఆదియప్పనాయక్ వీధి, జి. టి. మద్రాసు.

ఇర్విన్ - గాంధీ - నెహ్రూ సమావేశము విఫలమగుట

అధినివేశరాజ్యాంగనిర్మాణమునుగూర్చి భేదాభిప్రాయము

అధినివేశరాజ్యాంగనిర్మాణమునకే రాండుటేబిల్ సభా సమావేశము జరుగు నని
గారంటీని కాంగ్రెస్ నాయకులు కోరుట

పార్లమెంటు స్వేచ్ఛను నియమించుటకు రాజప్రతినిధి యిష్టపడలేదు

ప్రభుత్వప్రకటన వెలువడుట

ఢిల్లీ, డిసెంబరు 23:—ఈక్రింది ప్రభుత్వప్రకటన వెలువడినది. గాంధీ పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ గా॥ వలేత్, సర్ తేజ బహదూర్ సప్తూ, మహమ్మదాలీ జిన్నా గార్లను ఈ మధ్యాహ్నము భారత రాజప్రతినిధి ఢిల్లీలో తన స్వగృహమునందు కలసికొని సంప్రదించెను. లండనులో జరుపదలచిన రాండుటేబిల్ సమావేశము యొక్క కర్తవ్యమును గూర్చి మాత్రమే చర్చ జరిగెను. సభలో నేనభ్యుదయమున తన యిష్టము వచ్చిన సూచనలను చేయవచ్చుననియు, ఆ సభలో నధిక సంఖ్యాకులచే నిర్ణయింపబడు కర్తవ్యములను బ్రతిఘటనలు విధిగా నంగీకరింపవలెననియు తెల్పబడెను. అధినివేశ రాజ్యాంగ నిర్ణయముగావించుటకే రాండుటేబిల్ సమావేశము జరుగుననియు, బ్రతిఘటన ప్రభుత్వమువారు భారతదేశములో నధినివేశప్రతిపత్తిని స్థాపించుట కంగీకరింతురనియు ముందుగా గారంటీ నిచ్చినగాని కాంగ్రెసు వాదులు తత్సభాయందు పాల్గొనుట దుర్బలమని కాంగ్రెస్ పార్టీవారి పక్షమున తెలుప బడెను.

అంత్యసూచనల యెడల వివిధపార్టీల వారి కిని యంతవరకు వికమత్యము కుదురునో కనుగొనుటకే రాండుటేబిల్ సభ సమావేశపరచబడు ననియు, ఆసభలో చేయబడిన నిర్ణయములను బ్రతిఘటన ప్రభుత్వమువారు పార్లమెంటు సభకు నివేదించెదరనియు రాజప్రతినిధి స్పష్టముచేసెను. మరియు రాండుటేబిల్ సమావేశము చేయగల నిర్ణయములను ముందుగా తాముగాని బ్రతిఘటన ప్రభుత్వముగాని నిశ్చయించవలెదనియు, పార్లమెంటుయొక్క స్వేచ్ఛను తగ్గించ వీలులేదనియు రాజప్రతినిధి స్పష్టముగాచెప్పెను. అంతట సమావేశము ముగిసెను.

(అ. ప్రెస్.)

ఢిల్లీ, డిసెంబరు 23:—గాంధీయహాస్తిత్వము యితర నాయక శ్రేణులను రాజప్రతినిధితో 4-30 వ సంప్రదించిరి. రాత్రి 7-30 వరకు సమావేశము జరిగెను. డొమినియన్ ప్రతిపత్తియొసంగుటను గూర్చిన ముఖ్యవిషయములో సమావేశము ఫలరహితమయ్యెనని తెలియుచున్నది. రాజప్రతినిధికిని నాయకులకును ఒకపక్షిక కుదురలేదని త్రియత పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు ఆసానియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధితో చెప్పెను. వారు ఈ రాత్రియే లాహోరుకు బయలుదేరుచున్నారు. జిన్నాగారు రేపు బొంబాయికి బోయెదరు. సర్ తేజబహదూర్ సప్తూ మద్రాసుకు బోయెదరు. (అ. ప్రెస్.)

ఇర్విన్ గాంధీ నెహ్రూ ప్రభుత్వ సమావేశ వివరములు

ఢిల్లీ, డిసెంబరు 23:—రాజప్రతినిధికిని జాతీయనాయకులకును జరిగిన సమావేశములు చాలరహస్యముగా నుంచబడినను సభాప్రారంభమునుండియు ముఖ్యభేదాభిప్రాయములు పొడగఁబడెనని స్పష్టమగుచున్నది. ఈ ముఖ్యభేదాభిప్రాయములను 23 గంటల చర్చనాడ పోగొట్టబడకపోయెను.

కాంగ్రెసువాదుల వైఖరి

సంపూర్ణము అధినివేశ ప్రతిపత్తి యొసంగుట యొక్క టిపో. తమను తృప్తిపరచబాలననియు అధినివేశ ప్రతిపత్తి యొసంగెదమని గారంటీచేసిననే తాము రాండుటేబిల్ సమావేశములో పాల్గొన వీలుండుననియు గాంధీ మోతీలాల్ నెహ్రూగారు చెప్పిరి. తాను దుర్బలమగువాన

రాండుటేబిల్ సమావేశములో పాల్గొన వీలులేదనియు, ఏది యెట్లున్నను భారత ప్రజలు తనంత బలముగలవారుగాను, వికమత్యముగలవారుగాను లేరనియు, భారత ప్రజలు శక్తిసానుర్భవములను సంపాదించి, తమ కోర్కెలను ఒక ఆరమన్న కూడ తీసివేయకుండ ఆమోదించబడువరకు తాను వేచియుండెదననియు గాంధీ మహాత్ముడు చెప్పెనని తెలియుచున్నది. సంపూర్ణ అధినివేశ ప్రతిపత్తిని బొందుటకు కష్టములేమైనను ఉన్నయెడల ఆకష్టములు అధినివేశ ప్రతిపత్తి యొసంగుటవలననే నివారణయగునని పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు చెప్పిరట. కొన్ని యిబ్బందులకు తగిన యేర్పాటులు గావించి అధినివేశ ప్రతిపత్తి యొసంగవలెనని వా రొక సమయమున చెప్పిరట.

జిన్నా సప్తూగారల వైఖరి

రాండుటేబిల్ సమావేశములో పాల్గొను సభ్యుడైనదే నను సంపూర్ణ అధినివేశ స్వరాజ్యము స్థాపింపవలెనని యడుగుట కధికారము కలిగియుండవలెనని జిన్నా సప్తూగారు చెప్పిరట. కావున ఇర్విన్ ప్రభుత్వము భారతజాతీయ నాయకులకును జరిగిన సమావేశము ఫలరహితమయ్యెను. రాజప్రతినిధి ప్రకటనను నిరాకరించి, రాండుటేబిల్ సభలో పాల్గొనరాదని మహాత్ముడును, మోతీలాల్ గారును కాంగ్రెస్ వారికి సలహా నిచ్చెదమని స్పష్టమగుచున్నది. రాజప్రతిపత్తి ములు యంతటితో ఆగిపోయెనని యూహింపజూడు. రాజ్యముపై దీల విడుదలను గూర్చియు, రాండుటేబిల్ సమావేశము విచారించవలసిన విషయములను గూర్చియు, దానిలో నుండవలసిన సభ్యులను గూర్చియు, యికా యితరసమస్యలను గూర్చియు సభలో విచారణయే రాలేదు. గాంధీ మోతీలాల్ గారుల పరివార సమేతముగా ఈ రోజురాత్రి లాహోరుకు పయనమైనారు. రేపు జిన్నాగారు బొంబాయి వెళ్లెదరు. సర్ తేజబహదూర్ సప్తూ గారు రేపు మద్రాసుకు వెళ్లెదరు. (అ. ప్రెస్.)

* * * *

నాయకుల యిష్టాగోష్ఠిసభ

కొంతమంది రాజకీయ ఖైదీలను విడుదలచేయుటకు జిన్నా గా రొప్పుకొనుట

ఢిల్లీ, డిసెంబరు 23:—రాజప్రతినిధితో జాతీయనాయకులు ముచ్చటించుటకు పూర్వము జాతీయనాయకుల యిష్టాగోష్ఠి సమావేశము జరిగెను. ఇచ్చటికి నిన్న దయచేసిన జిన్నాగారు మోతీలాల్ నెహ్రూ, మహాత్మా ఫలేత్ గారలతో సంప్రదించిరి. అవ్వారిగారు కూడ సభలో నుండిరి. సభ ఫలేత్ గారిభవనములో జరిగెను. సప్తూగారు నిన్న సభలో లేరు. నేడే వచ్చిరి.

రాజకీయ నిర్బంధితుల విడుదల

కొందరు రాజకీయ ఖైదీలను విడుదల చేసినవో తాను రాండుటేబిల్ సమావేశమున కిష్టపడెదనని జిన్నాగారు చెప్పిరి. మోతీలాల్ గా రిపదతి నభిమానించలేదు. ఈపద్ధతి కొప్పుకొని వహించు రాండుటేబిల్ సమావేశమును ప్రతిఘటనగా నున్న కాంగ్రెస్ వాదులను తృప్తిపరచబాలమని వారనిరి. మహాత్ముడు కూడ జిన్నాగారి సూచన నంగీకరించలేదు. ఏ నిర్ణయమును చేయకయే సభ ముగిసెను.

ఈ ఉదయము మద్రాసునుండి ఏ. రంగస్వామిఅయ్యంగారు వచ్చిరి. ఈ సంభాషణలో వారు హెచ్చుగా జోక్యము కలుగజేసికొని పాటుబడుచున్నారు.

ఈ ఉదయము మరల నింకొక యిష్టాగోష్ఠి సభ జరిగినదని తెలియుచున్నది. పండిత మోతీలాల్, జిన్నా, ఫలేత్, ఏ. రంగస్వామిఅయ్యంగారు, సర్ తేజ బహదూర్ సప్తూగారు లుండిరి. మానముడ వహించియుండుటచే గాంధీ మహాత్ముడు సభ్యురాలేదు. 8-30; మానసతమ మాని గాంధీ మహాత్ముడు భాయకుల యిష్టాగోష్ఠిసభలో పాల్గొని యచ్చట నుండి రాజప్రతినిధితో ముచ్చటింప నేగెదరు. భారతీయాభిప్రాయమును ఏకముఖముగా ప్రకటింపుగలందులకు జాతీయనాయకులు తమలోతాము వికమత్యమునకై తీవ్రప్రయత్నములు చేసెదమని తెలియుచున్నది.

బొంబయందురంతరము-రాజప్రతినిధి అచలత్వము

(శ్రీ ప్రెస్, తంతివార్త.)

నాయకులకును ఇర్విన్ ప్రభుత్వమును జరిగిన సమావేశ ప్రారంభమున బొంబయందు రంతరమునకు తమ సంధి పమును వెలిబుచ్చి, రాజప్రతినిధికి ప్రాణాపాయము కలుగనందుటకు తన సంకల్పమును నాయకులు వెలిబుచ్చిరట. రాజప్రతినిధి ఈ దురంతముచే నేమియు భిన్నుడు కాలేదు. ఈ విషయమునుగూర్చి నాయకులతో సంప్రదించు నష్టమగునని, ఢిల్లీ మునిసిపాలిటీ సన్మాన పత్రమునకు ప్రత్యుత్తర మొసంగవచ్చుమనగాని వా రొక్క మాట యెనను చెప్పలేదు.

కాంగ్రెస్ వాదుల ఆభేదభావము

రాజప్రతినిధి గాంధీ నెహ్రూ సంప్రదింపులు విఫలమై నవని కాంగ్రెసు నాయకులు చెబించలేదు. సభలో ఒడంబడిక కుదురునని వారు తలచినట్లే యుపపడలేదు. ఢిల్లీ కాంగ్రెస్ వాదులుకూడ అట్లే తలచుచున్నారు.

నాయకుల యిష్టాగోష్ఠి సభలో శ్రీమతి సరోజినీదేవి గారు కూడ పాల్గొనిరి. ఇర్విన్ ప్రభుత్వతో ముచ్చటింపనని మీదట ఫలేత్ గారి భవనమున నొకవిందు జరిగెను.

భారత నాయకులు ఇర్విన్ ప్రభుత్వతో

సంప్రదించగోరిరా ?

భారత నాయకులు రాజప్రతినిధితో ముచ్చటింపగోరినయు తమూహ్యము చేసినవో వచ్చి ముచ్చటించెనమని గాంధీ ప్రభుత్వము రాజప్రతినిధికి కలుగుచేసిరినియు పత్రికలో ప్రచురింపబడెను. ఈ విషయమై శ్రీ ప్రెస్ వారిని కనుగొనగా యితర పార్టీలవిషయ మెట్లున్నను కాంగ్రెస్ నాయకు లిటు కోరలేదని నమ్మకముగా తెలియబడినది. (శ్రీ ప్రెస్.)

ఆరుగురిని అరెస్టు చేయుట

జతీందాసు సోదరుడు బైదుచేయుట

లాహోరు కాంగ్రెసు సగరమున అరెస్టులు

లాహోరు, డిసెంబరు 24:—నేడువయము కిరణి చంద్ర దాసుగారిని (జతీందాసుగారి సోదరుడు) అరెస్టుచేయబడెను. కాంగ్రెసు బసలలోనున్న వీరేంద్ర సుఖదేవుగారును మరి ఐదుగురును అరెస్టుచేయబడిరి. వైస్రాయిగారి కెలుపై బొంబుప్రమాదముగూర్చి వీరు అరెస్టుచేయబడిరిని అనుకొనుచున్నారు. (శ్రీ ప్రెస్.)

ఉదయమునే కాంగ్రెసుసగరమునకు పోలీసువారు వచ్చి కిరణిచంద్రదాసు, వీరేంద్రసుఖదేవుగారిని (క్రీష్ణయనకాలేజి మాడవతిరగతి విద్యార్థి, మహాత్ము కిసనుగారికుమారుడు) ఒప్పగించునని కోరిరి. కాంగ్రెసు అధికారులు పోలీసువారిని కాంగ్రెసుసగర సింహద్వారమునకు వేచియుంచునని గోరిరి. వారింట్లోదళమంతయు స్త్రీలతోసహా వైచక్యేయపురిని మధ్యనుండి ఊరేగింపుతో బోయి పోలీసువారికి 10 గంటలకు ఒప్పగించిరి. మందున్న స్త్రీలు పీడిష్టలపాటు బాడిరి. దాసు, వీరేంద్రగార్లకు వారింట్లోను సలూములేసిరి. మొత్తము ఏడుగురు అరెస్టుచేయబడిరి. కిరణిదాసు, వీరేంద్రుడు, బెనారశిదాసు, ధన్వంతరి, ఎలాహి, రామకృష్ణ, సుఖదేవు గార్లు. వీరందరు నవయవ్వన భారతసభలో మాఖ్యపభ్యులు. వీరేసు, దాసుగార్లు తత్సత్తికిన వారందరు వారివారి యిండ్లలో అరెస్టు చేయబడిరి.

ఎస్. సి. కెల్కార్లు గారు పంజాబు హిందూసభాధ్యక్షులు నేడువయము వచ్చిరి. ఊరేగింపుతో వారిని సన్మానసంఘమువారు బసగు గొంపోయిరి. (శ్రీ ప్రెస్.)

బాల్యవివాహములను నిషేధించుట

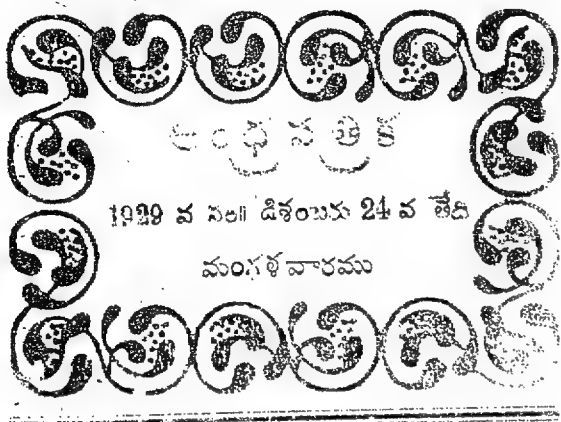
కొచ్చిన్ శాసనసభలో ఒకవిల్లు ఉపపాదించబడుట

కొచ్చిన్, డిసెంబరు 20:—సాంఘికసంస్కరణమును గూచించు రెండు బిల్లులు నేటిదినము కొచ్చిన్ శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడెను. శారదాచట్టమువలెనే కొచ్చిన్ రాష్ట్రమున బాల్య వివాహములను నిషేధించుటకై ఒకవిల్లు లేబడెను. రెండవవిల్లు వంబూడ్రీల స్త్రీలకు సంబంధించినది. అవిల్లు నకసరించి వంబూడ్రీలు ఒక్క భారతనే వివాహమాడవచ్చును. బహుదారా పరిణయము నిషేధింపబడినది. కుటుంబపు శ్రేష్ఠపుత్రుడుకాక ఇతరులుకూడ వంబూడ్రీలే వివాహమాడుటకు ఈ చట్టము అధికారిమిచ్చుచున్నది. కుటుంబమునందలి స్త్రీలను వివాహమొనర్చుట కుటుంబపు పెద్ద కర్తవ్యమనికూడ ఈ బిల్లు నిర్ణయించుచున్నది. (అ. ప్రెస్.)

ప్రకటనము

ఈమారు జనవరి 1 వ తేదిన గూడ కాంగ్రెసు మహాసభ జరుగనుండుటచే, ఆరోజున ఆంధ్ర పత్రికాకార్యాలయమును మూసివైచుటకు వీలుండును. అందుచే దానికి బదులుగా రేపటినదిము పత్రికాకార్యాలయమునకు నెలవొసగబడును గాన, అనాడు ఆంధ్రజైనికపత్రిక వెలువడదు. వారపత్రిక గురువారమునాడు ప్రచురింపబడును.

సంపాదకుడు.

1929 వ సం॥ డిసెంబరు 24 వ తేది

మంగళవారము

డిల్లీ సమావేశము

కాంగ్రెసుకు సంబంధించినంతవరకు రాండు టేబిలు సమావేశముతో నిమిత్తము దొరికి పోయినది. ఇన్నటిదినము డిల్లీలో రాజప్రతినిధిగారు గాంధీమహాత్ముని, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ గారిని, నా॥ పటేలుగారిని, సర్ నరేంద్రగారిని, జిన్నాగారిని కలసికొనిరి. ప్రభుత్వప్రకటనము ప్రకారము, రాండు టేబిలు సమావేశము అధినివేశ స్వాతంత్ర్యవిధానమునుతయారుజేయుటకుమాత్రమే గూడవలయునని, కాంగ్రెసు ప్రముఖులు గోరిరి. ఇట్టివిధానమును బ్రటిషు ప్రభుత్వమువా రామోదిం చుట కొడబడవలయునని కోరబడెను. రాజప్రతినిధి గారిందు కంగీకరింపక, రాండు టేబిలు సమావేశ మెటుల నిర్ణయించునో బ్రటిషు ప్రభుత్వమువారు ముందుగ తెలుపజాలరని చెప్పటచే, అంతటితో సంభాషణ ముగిసెను. రాజప్రతినిధిగారు స్వతంత్రించి, ఇంకొక నెక్కుడుగ వాగ్దామజేయ వీలు లేకపోయినను, బ్రటిషు ప్రభుత్వమువారు అమూల్యవకాశమునుకోల్పోయిరని జెప్పకపోయెద.

దేశనాయకు లగు గాంధీ, నెహ్రూగార్లు హితవును వీరు ఆలకించినయెడల, అధినివేశస్వాతంత్ర్యమునకు హిందూదేశము కట్టబడియుండెడిది. ఇంగ్లండుకును హిందూదేశమునకును శాశ్వతసఖ్యము కుదిరెడిది. హైందవసమన్వ సామ్యముగ సంస్కార మయ్యెడిది. లాహోరు కాంగ్రెసు సభ యికమిద సంతృప్తిస్వాతంత్ర్యవిధానమును గావించక మానదు. అధినివేశస్వాతంత్ర్యమును లక్ష్యముగ ప్రకటించిన మూతాన, హిందూదేశము తృప్తిచెందదని, యిది వరకే విదితమయ్యెను. హిందూదేశమున కిప్పుడు గావలసినది తమకు అధినివేశస్వాతంత్ర్యము గాని, దూరాదర్శము గాదు. కలకత్తా కాంగ్రెసు మహాసభ, గాంధీ మహాత్ముని ప్రోద్బలమువలన, సంస్కారాంతమువరకు అధినివేశ స్వాతంత్ర్య మింకా సంగీకరించుటకు సిద్ధమైచెను. రాజప్రతినిధిగారును కొంతయంతను పురికొల్పినను,

నాయకులు చెలిపిన పరతులలో కొన్నింటిని పాగ్ మెంటు సభవా రామోదించినను, అన్నిటికన్న ముఖ్యమగు తక్షణ అధినివేశస్వాతంత్ర్యము నిరాకరింపబడుటచే, కాంగ్రెసు ప్రముఖులు రాండు టేబిలు సమావేశముతో సంబంధము బెట్టుకొన వీలు లేదయ్యెను. కామన్సువభలో హిందూదేశము గూర్చి తీర్మానమును ప్రతిపాదించిన బ్రాక్స్టెగారు గూడ, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యవిధానమును గూర్చి విచారించుటకే, రాండు టేబిలు సమావేశము గూడ వలెనని స్పష్టపరచిరి. అందుచే, గాంధీ నెహ్రూ గార్లు చెలిపినకోర్కెయందు విరుద్ధ మేమియు లేదు. ఇతర పక్షములవారయినను, అధినివేశస్వాతంత్ర్యమును పొందుపరచిన నెహ్రూ నివేదిక సంగీకరించి యుండుటచే, ఆ విషయము నిపుడు విడనాడుట దేశద్రోహ మగును.

గాంధీ నెహ్రూ గార్ల తో పాటు, సర్ నరేంద్ర, జిన్నాగార్లు గూడ ఈ విషయమును స్పష్టపరచి యుంపవలసినది. అధినివేశ స్వాతంత్ర్య విధానము గూర్చి పట్టుదల సూపియుండవలసినది. రాండు టేబిలుసమావేశమున కెట్టి పరతులతో బని లేకనే వెళ్లుటకు, సరేజిన్నాగార్లు ఉద్యుక్తులయి నటుల దోచును. జిన్నాగారి విషయ మెటులున్నను, సర్ నరేంద్రగారు నాయకుల ప్రకటనముపై సంతకము బెట్టియుండిరి. అందు సూచించబడిన నాల్గు పరతులను అంగీకరించియుండిరి. పిమ్మట, వీరు నీల్ల నమల జొచ్చినను, రాజప్రతినిధిగారితో సంభాషించునపుడయినను, వీరిని గూర్చి మహాత్మునితోపాటు పట్టుదల జూపెద రని యాహించియుంటిమి. కాని, సమయము వచ్చునరికి, వీరు వెనుకాడి, మితవాద దృక్పథమును బయల్పరచి, ఎంత యిచ్చిన సంతియే చాలునను ప్రాత వై ఖ రి నవలంబించి యుండుట మిగుల శోచనీయము. గాంధీమహాత్ము డింతకు పూర్వము చెలిపినటుల, కాంగ్రెసు పక్షమువారిక మిద, రాజప్రతినిధిప్రకటనము వెలువడనటులనే భావించి, ఈ మధ్య జరిగిన కలాపమునంతను మరచుటయే ధర్మమగును. భావికర్తవ్యమును శ్రద్ధతో నిర్వహించుటకే, వీరు యావచ్చక్తిని వినియోగింప వలెను.

గాంధీమహాత్ముడు రాజప్రతినిధికి ధెల్లినటుల, హిందూదేశ మింకను దుర్బలస్థితిలో నున్నది. ఐక మత్యము చెడి ప్రజలు స్వ్యావిషయముల కొరకు తగాదాపడుచు, స్వరాజ్యసిద్ధిని దూరము గావించుచున్నారు. ఉద్యోగపదవులలోను, గౌరవస్థానములలోను పాల్గొరకు వివాదపడుచు, విశాలదృష్టిని కోల్పోవుచున్నారు. భారతీయులు ఐకమత్యముతో మెలగుచు, సత్వరస్వాతంత్ర్య సిద్ధిని గోరియున్నచో, ఈసరికే వారి కది సిద్ధించెడిది. అయినను, భారతీయులకు తగినబలము చేకూరి, వారుకోరినవిధానమును ఒక్క తుడుపయినను లేకుండు అంగీకరించు స్థితి లభించువరకు, తాను ఓరిమితో వేధియుండునని, గాంధీమహాత్ముడు చెలిపెను. గాంధీమహాత్ముడు దేశ పతాకమును క్రిందికిదింపి, రాజప్రతినిధిగారికి లొంగి పోవునని, భీతి జూపినవారికనయినను తమ దురభిప్రాయమును విడనాడుట మేలు. బ్రటిషు ప్రభుత్వమువారు సరియగు మార్గము నవలంబించుటకు, గాంధీమహాత్ముడు అవకాశమిచ్చెను. అట్టి యవకాశ మిచ్చుట, మహాత్ముని పద్ధతుల నెరిగినవారికి, వివరి

తమని తోపదయ్యెను. మహాత్మునిమనము ఎన్నడును సహకారమునకై పరితపించుచుండును. కాని, మహాత్ముడు గోరెడి సహకారము సరిసమానులమధ్య ప్రబలదగిన సహకారముగాని, యజమానికిని సేవకునికిని మధ్య ప్రబలెడి సహకారము గాదు. అట్టి సహకారము లభించువరకు, మహాత్ముడు తోడ్పడజాలడు.

ఇకమిద ప్రజాశక్తిని మెల్లజేయుటయే, దేశ కర్తవ్య మగును. స్వాతంత్ర్యసిద్ధి ఎన్నటి కయినను, స్వతంత్రపై ననే ఆధారపడునని విదితమయ్యెను. దేశ స్వాతంత్ర్యసిద్ధికై ప్రజ లింతవరకు నలిపిన కృషి చాలనిచో, ఇకముందు ఎక్కుడు దీక్షతో పాటుబడ వలసిన యవసరము గలదని, విదిత మగును. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర మయినను, అధినివేశస్వాతంత్ర్య మయినను, చెట్టునుండి రాలినపండువలె చేతి కందజాలదు. కేవలము దయదలచి, యిట్టి స్వాతంత్ర్య మును ఇంగ్లండు ప్రసాదించునని తలచుటకును కారణము గనుపింపదు. ఇంకను రాజద్రోహనేరము క్రింద శిక్షలు విధింపబడుచునే యున్నవి. రైల్వేమెను సంపాదకులగు రణరేవుగారికి, రాజద్రోహ నేరము క్రింద సంవత్సరము కఠిన కారాగృహశిక్ష విధింపబడెనని, నేటివార్తలు తెలుపుచున్నవి. రాజకీయ నిర్బంధితుల నీ సమయమున విడుదల చేయగూడదని, బొంబాయి ఆంగ్లో హైందవ పత్రిక యగు "ఈవినింగు న్యూస్" పత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఈ సమయమున, దేశము గాంధీమహాత్ము ననుసరించుట శ్రేయస్కర మని, సేకాగ్రుత్తగారు చేసిన హితవు అమూల్య మయినది. ఇట్టి సందిగ్ధసమయ మున, అహింసావలంబనమే ముఖ్యసాధనము. దీనిని విడనాడి వేరుమార్గము ద్రొక్కుట మిగుల హానికరము. అహింసామార్గమునందు దేశమును భద్రముగ నడిపించి, స్వాతంత్ర్యసాధమునకు గొని పోవుటకు, మహాత్మునికన్నను అర్హునాయకు లింకొకరుండజాలరు. హిందూదేశము అహింసామార్గ ముద్వారా స్వాతంత్ర్యసిద్ధి గాంచునేని, లోక కళ్యాణమునకు దారిజూపగలదు. తాను తరించి యితరులను తరింపజేయగలదు. ఇట్టి శుభదాయక మగు మార్గమును ఎట్టి విషమపరిస్థితులలో నయినను విడనాడకుండుటకు, భారతీయులు మహాత్ముని పతాకముక్రింద జేరి, తమధర్మమును నెరవేర్చవలయును. హిందూదేశ గౌరవమున కేమాత్రము భంగము కలుగకుండ, గాంధీమహాత్ము డీనమయమున బ్రవర్తించెను. ఇకముందును అటులనే ప్రవర్తించకమానదు. కాని, అసహాయమార్గమునకు గల హద్దులను గుర్రెరుగక, మహాత్ముడు లొంగి పోవుచున్నాడని అసహనము జూపుటమాత్రము ఏరికిని పాపిగాజాలదు. అహింసాసభమున ఎంతవరకు బోవలయునో, ఎక్కడ నాగవలయునో, మహాత్మునికి స్ఫురించినటుల యితరులకు స్ఫురింపజాలదు. లాహోరుకు మహాత్ముడును, నెహ్రూగారును వెడలి యుండిరి. మహాత్మునినాయకత్వము సంగీకరించి, వీరు చెలిపిన హితవును లాహోరు కాంగ్రెసుసభవా రంగీకరించి, భావికర్తవ్యమును గూర్చి అనుకూలస్థితి యము గావించెదరుగాక యని కోరెదము. డిల్లీ సమావేశము విఫలమయినందులకు కాంగ్రెసుప్రముఖు లె మాత్రము బాధ్యులు గాజాలరు. వారు ఎంతయవకాశమిచ్చువలయునో, అంతయవకాశమిచ్చిరి. తమ యనుచరుల యసంతృప్తికి గూడ లోనయిరి. డిల్లీ

సమావేశము విఫలమయినందులకు, పాలకులే బాధ్యులయిరి. కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు లేని, కాంచుటచేటలు సమావేశమువలన ఇసుమంతయు ప్రయోజన ముండదు. డిల్లీ సమావేశమువలన, మితవాదుల చీలిక మరల స్థిరపడవచ్చును. కన్న రైటింగు ప్రభుత్వము క్రింద, ఇండియా మంత్రిగ బనిచేసిన పీలు ప్రభువుగారు సర్ సప్రూ మున్నగు నాయకులతో సంప్రతించుచున్నటుల చెలియుచున్నది. మితవాదులను చీలదీయు విభేదతంత్రమును వీరవలంబింపకమానరు. పైమను కమిషను బహిష్కారసమయమున కాంగ్రెసు పక్షములో కలసి పనిచేసిన మితవాదపక్షమువారి సమయమున భిన్నమార్గము ద్రొక్కుట శోచనీయమయినను, కాంగ్రెసుపక్షమును సమాధానపరచుకుండ హిందూ దేశసమస్యను పరిష్కరించుట దుర్లభమని గుర్తెరుగుట మేలు. అందుచే, స్వల్పసంఖ్యాకులను చీలదీసినను ప్రయోజనముండదు. భారతీయులు స్వతంత్రప్రవర్తనముపై యావచ్చక్తిని వినియోగించి, శాసనసభలతో కాలము గడుపకుండ నుండినచో, ఈనరికి స్వరాజ్యలక్ష్మి దేశమున తాండవమాడుచుండెడిది. కాని, శాసనసభలవ్యామోహ మొకవంకను, ఏకమత్యరాహిత్య మింకొకవంకను, హృదయచార్పల్యము వేరొకవంకను జేరి, దేశపురోభివృద్ధిని స్తంభింపజేసెను. నిర్మాణకార్యక్రమమును సాగకుండజేసెను. ఆత్మవిశ్వాసము నడుగంటజేసెను. మరల దీనిని ప్రజల మనములలో నెలకొల్పి దేశమును ముందుకు గొంపోవుటకు, మహాత్ముని నాయకత్వము తోడ్పడుగాక యని కోరెదము. ప్రజాశక్తి బలపడుచో, గాంధీమహాత్ముడు సూచించినటుల, దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధిని నిరోధించుట కేరికిని సాధ్యపడదు.

బాంబుదార్జన్యము

రాజప్రతినిధిగారిని గొంపోవురైలుమీద, బాంబును వైచిన దుష్టుల చర్యను నిరసించి భారతీయులుండరు. రాజకీయసంఘము లన్నియు అహింసనే మూలసాధనముగ నవలంబింప నిశ్చయించినవి. గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద, దేశము అహింసామార్గము నవలంబించెను. ఎట్టివారి పైన దార్జన్యమును ప్రయోగించుటకును, ప్రాజ్ఞులు నమ్మలేదు. అందులో, విశాలదృష్టిని జూపి, శక్తి పంచన లేక హిందూ దేశ సమస్యారీష్కారమునకై తోడ్పడుచున్న ఇర్విను ప్రభువుగారిపైనను, వారి సతి పైనను దార్జన్య మవలంబింపదలచిన వారి చర్యను దేశ మంతయు గర్హింపక మానదు. పంగ దేశవిభజనమున్న రద్దు జేసి, డిల్లీని ప్రధాననగరముగ జేసిన హాస్తింజి ప్రభువువైన పదునేడు సంవత్సరముల క్రిందట డిశంబరు 28వ తేదీననే, బాంబుదార్జన్యము గావించబడెను. అప్పుడు దార్జన్యము గావించినవారెవరో ఇంతవరకు తెలియలేదు. ప్రజలకృతజ్ఞతనుచూచగొనిన హాస్తింజి ప్రభువుగారిపై భారతీయులెవరును ఇట్టి ప్రయత్నము గావించియుండరను నమ్మకము ప్రబలెను. అప్పటి దార్జన్యమునకు దేశమంతయు హాస్తింజి గారిపట్ల సానుభూతి సూచెను. వారిపట్ల దేశమున అనికప్రేమ ప్రబలెను. హాస్తింజి ప్రభువు గారు తర్జనపాలు జెందక, ఎట్టి నిర్బంధవిధానమునకును గడంగక, సామ్యపరిపాలనమును కొనసాగించి, తమ

భావాలిని ఇనుమడింప జేసికొనిరి. ఇర్విను ప్రభువు గారు గూడ తమ విశాలదృష్టివలనను, సానుభూతి వలనను, ప్రజలకృతజ్ఞతకు పాత్రులయిరి. వారింత కన్నను ఎక్కువమేలు నలువజాలనిచో, ఆ లోపము వారిది గాక, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారిదే యగును. పార్లమెంటు సభయు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారును, హిందూ దేశమున కిప్పుడే అధినివేశ స్వాతంత్ర్య మొసగ నిశ్చయించుచో, ఇర్విను ప్రభువుగా రడ్డు పడరని, చెప్పవచ్చును. ఇట్టివారిపట్ల దార్జన్యము నకు గడంగువారి చర్య ఎంతదూష్యమో చెలువ నక్కరలేదు. అయినను, ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలు గోరినరీతిని తొందరపడి, నిర్బంధప్రయోగమునకు బూని, యిప్పుడు చేకూరుచున్న అనుకూలవాతావరణమునకు భంగము కలిగింపకుండుట యవసరమని తోచును. పార్లమెంటు సభవా రిటీవల గావించిన తీర్మానమునకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించుకుండుట యవసరము. ప్లేట్సు మొనుషత్రిక, గాంధీమహాత్ముని నిందించుచున్నది. ఇంత కాలమునుండియు దేశము సహనమును కోల్పోవకుండజేసినవారెవరయిన నున్నయెడల, అతడు గాంధీమహాత్ముడే యని చెప్పవచ్చును. అందుకుగాను, మహాత్మునకు ఇంగ్లండు కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనముల నర్పింపవలసియుండును. అందుకు మార్గ, మహాత్ముడే యిట్టి దార్జన్యమునకు పోతుముగ కారణభూతులయి రని చెప్పటకన్నను, కృతఘ్నత వేరుండదు. బాక్స్టోలిలో శాసనోల్లంఘనమును దార్జన్యభయముచే గాంధీమహాత్ముడు విరమించియుండ లేదా? తుదకు అసహాయకార్యక్రమమును గూడ వివనాడియుండలేదా? మహాత్ముని నిగ్రహమును గౌరవించి, భారతీయుల కోర్కెలను సఫలపరచియున్నచో, ఈనరికి దేశమునందు శాంతి సౌఖ్యములు ప్రబలివి. ఆంగ్లో-హైందవ పత్రికల ప్రతికూలభావమువలననే, ప్రజలలో నిరాశ పెరిగె ననుటకు సందియములేదు. ఇర్విను ప్రభువుగారు సురక్షితులుగ, ప్రయాణమును ముగింప గలుగుట మిగులనంతోషపడదు. వీరు ఎట్టి అలజడి కిలోను గాక, తమకార్యక్రమమును కొనసాగించి యుండుట, వారి అన్యతశాంతిస్వభావమునకు నిదర్శనము. డిల్లీ ఘృనినిపలు సంఘమువారు నమర్పించిన విజ్ఞాపనపత్రమునకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, రాజప్రతినిధిగారి భిషయమును కాలదిగ నయినను ఉదాహరింపరయిరి. వీరి నిగ్రహము శ్లోభాపాత్రము. ఇటులనే, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారుగూడ అలజడికి లోను గాక, ప్రజాశయసాఫల్యమునకై ఉద్యమింప గలుగు లాభకరము. ఈమార్గ మవలంబించిన, శాంతి తప్పక చేకూరును. ఇండియా మంత్రిగారితో బాటు, భారతీయులెల్లరును రాజప్రతినిధి సురక్షితులుగ డిల్లీ చేరినందులకు సంతసింపక మానరు. చక్రవర్తిగారు ఎట్టి కలవరము జెంద బనిలేదని రాజప్రతినిధిగారు సంతోషమంపుట వారి యోగ్యతకు తగ్గియున్నది. బ్రిటీషు మంత్రులు నిన్నటిదినము సమావేశ మయి నియు, పెద్దపుట్టు బెన్నుగారిని అబద్ధింపమండి తమణిము పిలిపించి పనియు, తెలియుచున్నది. వీరు ధూత మూలమిచ్చి, పార్లమెంటు సభ యిటీవల బోధించిన సామ్యభమును వివనాడినది తలచెదము. దార్జన్య మార్గ మెవ్వరవలంబించినను, అనిష్టదాయకమే

యగును. జాతీయోద్యమమున కిది ఎంతమాత్రము తోడ్పడబోదు. మీదుమిక్కిలి ఇట్టిదుశ్చర్యలు దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికి భంగకరముగ పరిణమించుట సహజము. ఇట్టి సంఘటనల గాంచి, అహింసావలంబనము విషయమున భారతీయులు ఎక్కుడు పట్టుదల జూపి, గాంధీ మహాత్ముని అహింసా సూదేశమును నిష్కర్షగ కొనసాగించి ఇష్టకామ్యార్థసిద్ధులగుదురుగాక యని కోరెదము.

ఈజిప్టు ఎన్నికలు : వషమవత్ దిజయము

ఈజిప్టు పార్లమెంటుసభ, లాయడు ప్రభువు గారిచే నిర్వహింపబడిచాలకాలమయ్యెను. ఇటీవలనే ఎన్నికలు మరల జరిగెను. ఈ మధ్యకాలములో లాయడు ప్రభువుగారిని దొలగించి, లేబరు ప్రభుత్వమువారు ఎన్నికల కవకాశ మొసగిరి. నేటివార్తల ప్రకారము నూట అరవదిమంది సభ్యులలో నూట ఏబది రెండుమంది వషమ వత్ మువారెన్నుకొనబడిరి. మిగిలినవారిలో బకరు వాబిస్టు పక్షమువారును, ఏడుగు స్వతంత్రపక్షము వారును ఎన్నికలలో విజయము గావించిరి. వషమ పక్షమువారు, క్రిరీశేషులగు జగ్గుల్ పాచ్యగారి అనుచరులని గ్రహించుచో, ఈజిప్టునందు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యభావ మెట్టుల వ్యాపించి యున్నదో గ్రహింపవచ్చును. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు తాము సూచించిన వరతులే అంత్యసందేశ మని తెలుపక, వషమ పక్షమువారితో మరియొకమారు సంప్రతించి, ఈజిప్టు సమస్యను అనుకూలముగ పరిష్కరించుట, శ్రేయస్కర మగును.

మహాత్ముడు లాహోరు చేరుట

లాహోరు, డిసెంబరు 24:—మహాత్మాగాంధీగారు, భార్యయు, సర్వారు పల్లభాయి పతేలుగారు, సహచర్యులతో సేతువును దిల్లీనుండి వచ్చిరి. ప్రజలసంఘముండి తప్పికోసుటకై కాంటన్ మెంటు స్తేషనులో డిగిలజపతిరాయి నగరమునకు మోటారుపై బోయిరి. కాంగ్రెసు బసలయం దుండుటకు వచ్చిన నాయకులతో మహాత్ములే ప్రధములు. వారి కోరకై ఏర్పాటు చేయబడిన డేరాలో బసజేసిరి.

వైస్రాయిగారితో నిన్న జరిగిన సంభాషణల సూక్ష్మమేమియు తెప్ప నొల్లకుండెరి. ఈ వారము యంశంబండియూ పత్రికలగుడ ఆ విషయమై వ్రాయవలదు కొనలేదని, భాంయప్రవాదములూర్చిగూడ వారేమియు అభిప్రాయము చెప్పలేదు. దార్జన్య కృత్యములూర్చి వారి అభిప్రాయము తిడివరకే అందరికి తెలియునన యిప్పుడు ప్రత్యేకముగ ఏమియు చెప్ప నవసరము లేదనిరి. కాని యీ విషయమై కాంగ్రెసులో చర్చింపబడవచ్చున, అప్పుడు మహాత్ముకు తనమనసులోని అభిప్రాయము వెల్లడింపవచ్చును. (ప్రీ, ప్రే, స్పెషలు)

పండిత నైహూమున్నగువారి రాక

లాహోరు, డిసెంబరు 24:—నేడు వచ్చిన నైహూములైలులో చాలమంది ప్రతినిధులు, నాయకులు వచ్చిరి. డిల్లీనుండి పండిత మోతీలాలు నైహూగాగు కుటుంబ సభ్యులుగూ, రంగస్థాయి అయ్యంగారు, సర్వారు పల్లభాయి, లాలా గిరీధరులాలు, అలా సుత్యల్లి గార్లు మున్నగువారు వచ్చిరి. పండిత నైహూగాక లాలా హరి కృష్ణలాలుగారింట్ల బసజేసిరి. (ప్రీ, ప్రే)

అఖిలభారత ఆయుర్వేద విద్యా ఫిరకరీక్షలు:

అఖిలభారత ఆయుర్వేద విద్యాఫిరకరీక్షలు 1980 ఫ్యాబ్రువరి 24 వ తేదీని ప్రారంభమగును. ఈ రీక్షలు శుక్రవారమున పునఃపైట హరినోర్లోను 26 వ తేదీన గువామన ఫిరకరీక్షలు. పరీక్షలకు అభ్యర్థులు తమతమభాషల ప్రకారము 1980 ఫిరకరీక్షలు ఫిరకరీక్షలు 15 వ తేదీనాన కాన్పూరులోను విద్యాఫిరకరీక్షలకు చేరవలదు పంపుకోవలెను. భరణు పత్రములు వలయునారు కా॥ ఏ. లక్ష్మీపతిగారు 45 వ రోడ్డు, మాంటుకోర్డు పోస్టు, సుద్రాసు విలాసమునకు వ్రాసవలెను.

నెంటులు కమిటీ రిపోర్టు

(నిన్నటి తరువాయి)

రాష్ట్రీయ శాసన సభ

(17) ఇప్పుడు రాష్ట్రీయలో వోటునిచ్చు అధికారము గల ప్రజల సంఖ్య పెట్టించవలెను. ఇది వెంటనే జరుగవలసిన సంస్కరణము.

(18) శాసనసభలకు తిరిగి మూడవవారు ఎన్నికలు వచ్చే ధరికి వోటింగునకు గల అర్హతలను ఇంకను ఎక్కువనుచు ప్రజలకు కలుగజేయుటకు శాసనసభవారు అధికారము కల్గియున్నారు. అట్టినియోజకవర్గాన్ని గూర్చిన సంస్కరణములు శాసనసభవారియొక్క ప్రత్యేకసమావేశము అనుకూలపడవలెను. సభలో చోజరయిన సభ్యులలో మూడింట రెండువంతుల సభ్యులు అట్టి సంస్కరణము నామోదించిన నేగాని అది అమలుపరచ వీలులేదు.

(19) వ్యక్తతవచ్చిన ప్రతివానికీని వోటింగు అధికారము కలుగజేయకుండుటకై రాజకీయాభివృద్ధి అత్యంత త్వరితముగా జేరములో కలిగిననే తప్ప:-1941 సం॥ రమలో రాష్ట్రీయ నందలి మూడవవారు జనసంఖ్యకు వోటునిచ్చు అధికారముకలుగ జేయవలెను. 1951 సం॥ రమలో మూడింట రెండు వంతులు జనసంఖ్య కంతకును వోటునిచ్చు అధికారము కలుగజేయవలెను. 1961 సం॥ రమలో వ్యక్తతగల ప్రతివాని కీని వోటునిచ్చు అధికారమునొసంగవలెను.

(20) బర్మా రాష్ట్రీయలో వోటునిచ్చు అధికారము ఇంకను ఎట్లు వ్యాప్తికొందించ వలెనో ఆరాష్ట్రీయప్రభుత్వము వాచే నిర్ణయించుకొనవలెను.

(21) రాష్ట్రీయ శాసనసభ్యత్వసంఖ్య వృద్ధిచేయబడ వలె.

(22) అధికార సభ్యుల మండలి శాసనసభలో నుండ రాదు.

(23) ఏదైనా కొన్ని చిత్తుశాసనములు సభలో చర్చింప బడునప్పుడు ఆయా శాసన సంబంధమైన విషయములలో ప్రత్యేకరాష్ట్రప్రావిగ్యము గలవారిని తాత్కాలికసభ్యులనుగా నిర్ణయించుకొనుట నియమింపబడవలెను. అట్టిప్రావిగ్యులను ఒక్కొక్క శాసన సంబంధములో ఇద్దరికంటె యెక్కువ నియమింపరాదు.

24. అనధికారసభ్యులను శాసనసభలకు ప్రభుత్వము వారు నియోజించు పద్ధతి రద్దుచేయవలెను.

25. ప్రత్యేక సంఘములకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము శాసనసభలో ఉండరాదు. అన్ని రాష్ట్రీయములలోను యూరోపియనులకుమాత్రము ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము వుండదును. మద్రాసు రాష్ట్రీయలో అంగ్లో యిండియనులకును, నిమ్నజాతులకును, బర్మాలోని ఇండియనులకును, కరీనులకును, మాత్రము ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము లుండవలెను.

(26) అల్ప జన సంఖ్యాకమును యితరసంఘములు మరి కొన్నింటికి ప్రత్యేక ప్రతినిధులు శాసన సభలో నుండుటకై సభ్యత్వస్థానములు కొన్ని ప్రత్యేకింపవచ్చును. కాని, ఆ సభ్యులు తమ స్వసంఘములచే మాత్రమే గాక సమష్టి నియోజక వర్గమున జన సామాన్యముచే ఎన్నుకొనబడవలెను. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మొసంగబడిన కొన్ని సంఘములవారు మిగిలిన సంఘములతో బాటు యితర శాసన సభ్యుల నెన్నుకొనుట యందు వోట్ల నొసంగవచ్చును.

27. మహమ్మదీయులు అల్ప సంఖ్యాకులుగా వున్న రాష్ట్రీయములో మహమ్మదీయ సభ్యత్వస్థానములు కొన్ని శాసనసభలో ప్రత్యేకింపవలెను. కాని, యీ ప్రతినిధులు సమష్టి నియోజకవర్గమువల్లనే యెన్నుకొనబడవలెను. వీరికి సభ్యత్వస్థానము లెన్ని ప్రత్యేకించవలెను అను విషయములో వారి జనసంఖ్యకు అధికారముగా తీసికొనవచ్చును లేదా వారి జనసంఖ్యలో వోటింగుఅధికారము గలవారిసంఖ్యనే అధికారముగా తీసికొనవచ్చును. ఏవధతి వారిసంఘమును ఎక్కువ అనుకూలముగా నున్నచో ఆవధతినే అవలంబించి ప్రత్యేకసభ్యత్వ స్థానసంఖ్య నిర్ణయించవలెను. వారి సంఘము నకునియమింపబడిన ప్రత్యేక సభ్యత్వస్థానములకేగాక, మిగిలిన శాసనసభ్యులను ఎన్నుకొనుటయందుగూడ మహమ్మదీయులు మిగిలినసంఘములవారితో కలిసి సమష్టిగా వోట్లను యిచ్చుటకు అర్హులై యుండవలెను.

(28) హిందువులను సిక్కులను పంచాబరాష్ట్రీయలో ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యము ఉండవలెను. అదేరీతిగా యితర రాష్ట్రీయములలోగూడ సిక్కులు తమ భవసంఖ్యాప్రమాణమునబట్టి ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యమున కర్హులు కావచ్చును. అయితే అట్టి ప్రత్యేకప్రాతినిధులు సమష్టి నియోజకవర్గమువల్లనే ఎన్నుకొనబడవలెను. వైజ్ఞప్రెండుసందర్భములలో వారి ప్రత్యేక ప్రతినిధి సంఖ్యా నిర్ణయము వారియొక్క జనసంఖ్యా

(ప్రమాణమును బట్టిగాని, వారి సంఘములో వోటింగు అర్హత గలవారి జనసంఖ్యనుబట్టిగాని) ఏ పద్ధతివారి కెక్కువ లాభకరముగా నుండునో ఆపద్ధతిని నిర్ణయించవలెను, వారు మప్రత్యేక ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనినప్పటికిని మిగిలిన శాసన సభ్యులను ఎన్నుకొనుటగూడ మిగిలిన సంఘములతోబాటు వోటునిచ్చుట కర్హులై యుండును.

29. పంగరాష్ట్రీయలో హిందువులకు మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక నియోజకవర్గములుగాని ప్రత్యేకసభ్యత్వములుగాని ఉండరాదు. రెండుసంఘములవారను సమష్టిగా వోట్లను యిచ్చి సమష్టిగా శాసనసభ్యులను ఎన్నుకొనవలెను.

30. మద్రాసు రాజధానిలో నిమ్నజాతులకు ప్రత్యేక నియోజకవర్గ ముండవలెను.

(31) బొంబాయి రాజధానిలోని నిమ్నజాతులకు ప్రత్యేక నియోజకవర్గము లేకయే కొన్ని సభ్యత్వస్థానములు ప్రత్యేకింపవలెను. కాని యీ ప్రత్యేకసభ్యులు సమష్టినియోజకవర్గముచే ఎన్నుకొనబడవలెను. ఎన్ని సభ్యత్వస్థానములు ప్రత్యేకింపవలయును అను విషయములో ఏ పద్ధతి వారికి అనుకూలముగా నుండునో ఆపద్ధతి ననుసరించి వారిసంఘజనసంఖ్యనుబట్టిగాని, జనసంఘములో వోటింగు అధికారముగలవారిసంఖ్యను బట్టిగాని నిర్ణయించవలెను. వారు తమప్రత్యేక ప్రతినిధులను ఎన్నుకొని నప్పటికిని మిగిలిన శాసనసభ్యులను ఎన్నుకొనుటగూడ వారు వోటింగు అధికారము కలిగియుండవలెను.

(32) ఆస్సామరాష్ట్రీయలోని మర్మాలోయ పరగణా యందుగల నిమ్నజాతులకును, అసహాయులైయున్న జాతులకును, అస్సామలోయ పరగణాలోని నిమ్నజాతులకును, అదిమ నివాసులకును అసహాయులై యున్న జాతులకును కొన్ని ప్రత్యేక స్థానములు నిర్ణయము చేయబడవలెను. కాని యీ ప్రత్యేక ప్రతినిధులు సమష్టినియోజకవర్గముచే ఎన్నుకొనబడవలెను.

(33) మిగిలిన రాష్ట్రీయములలో నిమ్నజాతులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యముండవలెను. సమష్టినియోజకవర్గమువల్లనే ప్రత్యేక ప్రతినిధులు ఎన్నుకొనబడవలెను. ప్రత్యేక ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనినప్పటికిని మిగిలిన శాసనసభ్యులను యెన్నుకొనుటకు వారుగూడ వోట్లనిచ్చుటకు అర్హులయి యుండవలెను.

(34) మద్రాసులోను, అస్సాములోను వెనుకబడియున్న జాతులవారికి కొన్ని సభ్యత్వ స్థానములు ప్రత్యేకింపబడవలెను. అట్టి సంఘములయందు వోట్ల నిచ్చుటకు అర్హులైనవారే రో ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించ వలెను. లేదా అట్టి నియోజకవర్గముల యనసరము లేకయే, ప్రభుత్వమువారే నామోదించేసి ఆప్రత్యేక ప్రతినిధులను శాసనసభ్యులుగానియనుపదనము.

(35) సంయుక్తపరగణాలలో వెనుకబడియున్న జాతులవారికిరెక్కె గురు ప్రత్యేక సభ్యత్వస్థానములను నిర్ణయించవలెను. యీప్రతినిధులు సమష్టి నియోజకవర్గముచే ఎన్నుకొనబడవలెను.

(36) బీహారు - ఒరిస్సారాష్ట్రీయలోని అదిమనివాసులకును, కొండజాతులవారికిని అవాగరకులైన ఇతరసంఘముల వారికిని ప్రత్యేకసభ్యత్వస్థానములను నిర్ణయించవలెను. ఈ ప్రత్యేక ప్రతినిధులు సమష్టి నియోజకవర్గముచే ఎన్నుకొనబడవలెను.

37. భారతీయ క్రైస్తవసంఘములవారికి సమష్టినియోజకవర్గముచే ఎన్నుకొనగల ప్రత్యేకప్రతినిధులు శాసనసభలో కొందరు నిర్ణీతముగా నుండవలెను.

38. అన్ని రాష్ట్రీయములలోను యూరోపియను సంఘము వారిక ప్రత్యేకనియోజకవర్గముగ నేర్పడవలెను. మధ్య పరగణాలలోమాత్రము అంగ్లో యిండియనులును యూరోపియనులును కలిసి యొక సమష్టి నియోజక వర్గముగా నేర్పడవలెను.

39. బొంబాయి రాజధానిలోను, మధ్య పరగణాలలోను మద్రాసు రాజధానిలో కొంతవరకును తప్ప మిగిలిన రాష్ట్రీయములన్నింటిలోను సమష్టి నియోజకవర్గ నియోజకులుగా నుండే ప్రత్యేక ప్రతినిధులు శాసనసభలో నుండవలెను.

40. బర్మా శాసనసభలో ఇండియనులకు గల ప్రాతినిధ్యము ఇప్పుడున్న పద్ధతి ననుసరించియే యుండవలెను. కాని శాసనసభలోని మొత్తము సభ్యులసంఖ్య పొచ్చించిన ప్రమాణమున బట్టి దానూషాయాని ఇండియనుల ప్రత్యేక ప్రతినిధి సంఖ్య కూడ పొచ్చించవలయును.

41. మద్రాసు రాష్ట్రీయలో బ్రాహ్మణజాతులకు ప్రత్యేక ప్రతినిధులు శాసనసభలోనుండవలెనను పద్ధతియును బొంబాయి రాష్ట్రీయలో మహారాష్ట్రీయకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య ముండవలెనను పద్ధతియును రద్దుచేయవలెను.

42. ప్రతిరాష్ట్రీయములోను వర్తకవ్యాపారసంఘములవారికిని, పారిశ్రామిక కర్మాగారముల వారికిని ప్రత్యేక నియోజక వర్గముల నేర్పాటుచేసి వారి తరఫున నిర్ణీతసంఖ్యాక ప్రతినిధులుండుటకు ఏర్పాటు చేయవలెను.

43. మద్రాసు, అస్సాము, బీహారు రాష్ట్రీయములలోని కాఫీ తోటలు లేదాగు తోటలు మన్నుగు తోటలుగల భూస్వాముల సంఘమున కొక ప్రత్యేక నియోజకవర్గమును కల్పింపి ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మొసంగవలెను.

44. బీహారు ఒరిస్సారాష్ట్రీయములోను, మధ్యపరగణాలలోను గల గనుల వ్యాపారస్థులకు ప్రత్యేక నియోజక వర్గముల కల్పించి ప్రత్యేకప్రాతినిధ్య మొసంగవలెను.

45. బొంబాయి రాష్ట్రీయములోని కార్మిక సంఘమునకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము నొసంగవలెను గాని సమష్టినియోజక వర్గమే ఆ ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనవలెను. మిగిలిన రాష్ట్రీయములలో కార్మిక సంఘములకు ప్రత్యేక నియోజక వర్గ మేర్పాటు చేసి ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మొసంగవలెను.

46. భూస్వాములను జమీందారులను ప్రత్యేకనియోజకవర్గముగా నేర్పాటుచేసి ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మొసంగవలెను.

47. విశ్వవిద్యాలయములకు శాసనసభలో ఇప్పుడున్న ప్రతినిధుల సంఖ్యయే ఇకముందును వుండవలెను కాని, అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయమునకును, ఆగ్రా విశ్వవిద్యాలయమునకును లక్నో విశ్వవిద్యాలయమునకును ఇప్పుడున్న ప్రతినిధులకన్న ఇంకొక ప్రతినిధి యెక్కువగా వుండవలెను.

48. విశ్వవిద్యాలయము తరఫున శాసనసభాప్రతినిధిని ఎన్నుకొనుటకు ఆయా విశ్వవిద్యాలయ నెనెటువధిలకు వోటింగు అధికారము ఉండగలదు. డక్కా విశ్వవిద్యాలయములో మాత్రము, ఆ విశ్వవిద్యాలయ పరిపాలకసంఘసభ్యులకు సదరు వోటింగు అధికారము ఉండవలెను.

49. ప్రతిశాసనసభలోను నూటికి 5 సభ్యత్వస్థానములు స్త్రీలకొరకై ప్రత్యేకింపబడవలెను. అట్టి సభ్యురాండ్రు ఆయాసంఘములయొక్క ప్రత్యేకనియోజకవర్గములచే గాని, లేదా సమష్టి నియోజకవర్గముచేగాని ఎన్నుకొనబడవలెను. ఇట్టి పద్ధతి ఆచరణయోగ్యము గానియెడల, ప్రభుత్వమువారే ఆసభ్యురాండ్రును నియోజింపవచ్చును.

50. ఒకసారి ఎన్నుకొనబడిన శాసనసభ్యులు 4 సం॥ రములవరకును శాసనసభ్యులుగా వర్తించ గలరు.

51. రాష్ట్రీయములలోని శాసననిర్ణయాధికారము గవర్నరుగారి వశమందును, శాసనసభావశమందును ఉండును. సంయుక్త పరగణాలలో మాత్రము నెనెటు సభవారి వశమందు కూడ నుండును.

52. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారికి అధీనమై యున్న అన్ని వ్యవహారకాఖిలకును సంబంధించిన విషయములలో ప్రజాకాంతికిని, సత్పరిపాలనకును అవసరమైన న్యాయశాసనముల నన్నింటిని రాష్ట్రీయప్రభుత్వమువారు అనుకూలించుటకు అధికారమై యుండవలెను. కాని, యీనామోదించబడిన నూతన రాజకీయ సంస్కరణములు అమలులోనికి రాక పూర్వముందు ఆయారాష్ట్రీయములకు సంబంధించిన విషయములలో ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అనుకూలించి యుండిన శాసనము నేర్పరము సవరించుటకు, లేదా రద్దుచేయుటకును, (యందుగా గవర్నరు జవరలుగారి అనుజ్ఞ పొందకుండా) పూనుకొనుటకు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారికి అధికార ముండగూడదు.

53. కార్యనిర్వాహకమంత్రివర్గమువారి యనుమతిలేకయే రాష్ట్రీయ ఖజానాలోనుండి ఎందునిమిత్తమైనను ధనమును వెచ్చించుటకు సలహాయిచ్చుటకు వీలులేదు.

54. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముయొక్క పబ్లిక రెవిన్యూలకు సంబంధించినట్టి ఏసలహానైనను గూదించుచు శాసనసభలోని సభ్యుడు తీర్మానమునుగాని ఒక విధానముగాని ప్రతిపాదించుటకు ముందుగా కార్యనిర్వాహకమంత్రివర్గమువారి యనుజ్ఞ పొందనియెడల ప్రతిపాదించుట అతనికి అధికారము లేదు.

55. రాష్ట్రీయప్రభుత్వమువారు అనుకూలించిన ఏకాగ్రమునైనను ఆమోదించుటకు గాని నిరాకరించుటకుగాని గవర్నరుగారికి అధికారము కలదు.

56. ఈ కమిటీవారు చేసిన మూవల ప్రకారముగా కేంద్రప్రభుత్వముకూడ ప్రజాహిత్యకర మగు రీతి నొనర్పబడిన పిమ్మట, రాష్ట్రీయప్రభుత్వములు అనుకూలించిన శాసనములనుగాని, తమ ప్రత్యేక నియమకొరకై నిర్ణయించబడిన చిత్తుశాసనములను గాని, తమ కవి చేసిన తేదిగాయకు 12 మాసములలోగా గవర్నరు జవరలుగారట్టివానిని ఆమోదింపక నిరాకరింప సధికారము కలిగియుండవలెను.

97. పేటకాన్పిలు సభ్యులు ఇప్పుడున్న సీతా నుంచి గాక 100 మంది యేరించవలెను.

98. స్టేటుకొన్నింటిలోని సభ్యులకు సామాన్యములను ఇప్పుడును లులో నున్న దామాషాయితీలు ప్రకారమే ఆయా వివిధసంఘముల ప్రాతినిధ్యముకొరకు విభజించవలెను. ప్రజానియోజిత సభ్యుల సంఖ్యయును ఇప్పుడును లులో నున్న రేటు చొప్పుననే విభజించ నిర్ణయింపవలెను.

ఇండియా కార్యదర్శిగారును ఇండియా కార్యాలయమును

99. ప్రజలందఱు ఋణములు చేయు అధికారము ఇండియా గవర్న మెంటువారిచేతిలో నుండవలెను. అట్టి ఋణములను చేయుటకు వాంఛనీయమైన మార్గమును వారు అనుమతించుటకు అధికారులు కాగలరు.

100. ఆయా సందర్భములనుబట్టి ఇండియా గవర్న మెంటువారు గాని, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారుగాని ఇండియా ప్రభుత్వోద్యోగియైన నేకరించుటకును నియమించుటకును అధికారులై యుండవలెను.

101. అంతర్జాతీయ సమితిసభలు మున్నగు అంతర్జాతీయ సమావేశములకు పంపవలసిన భారతీయ ప్రతినిధులను ఇండియా గవర్న మెంటువారే నియమించవలెనుగాని ఇండియా కార్యదర్శి వారు.

102. రాష్ట్రీయ పరిపాలనా వ్యవహార కాఖ్యలలో కొన్ని ప్రభుత్వములైనను, కొన్ని ప్రజామిత్రములైనను విభేదములేకుండ, అన్ని వ్యవహార కాఖ్యలును రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ మంత్రుల యధీనము చేయబడినవియ్యై, ఇండియా గవర్న మెంటు ఆక్టులోని 19 (ఏ) క్షేపణలో యాక్రంది మార్పు చేయవలెను. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ పరిపాలనావ్యవహారములలో ప్రభుత్వములైన కాఖ్యలు ఇకనుండియు లేవు గనుక ఇండియా కార్యదర్శిగారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ పరిపాలనా వ్యవహారములలో వేనియందును జోక్యము కలుగజేసికొన జాలరు.

103. కేంద్ర ప్రభుత్వమునందు మంత్రుల యధీనము చేయబడెడి ప్రజామిత్ర కాఖ్యల విషయములో వై నూత్రమే వర్తింపవలయును.

104. ఇండియా కార్యదర్శిగారి ఆలోచనాసభ రద్దు చేయవలెను. ఒకవేళ అది యథావిధిగానే ఉండవలసియైతే అసభ్యుల సగమునుండి భారతీయులుండవలెను. ఈ భారతీయులు ధిక్కారసభలలో నుండి ఎన్నుకొనబడవలెను.

105. ఇండియా గవర్న మెంటువారి యధికారము చేయబడనట్టి వ్యవహారములలో ఇండియా కార్యదర్శిగారు అధికారము వహించి అణగారిన చేయవలసిన యెడల వారికి సహాయధారముగా నుండుటకై ఇద్దరు సహాయకార్యదర్శులుండవలెను. వీరిద్దరులో ఒకరు పార్లమెంటు సభ్యులుగా నుండవలెను.

106. భారతదేశమునకు అధిపతికి స్వాతంత్ర్యమునిధియు నికరము, భారతీయములను పార్లమెంటులో వెల్లడించుటకై భారతీయులకు పార్లమెంటులో కొన్ని సభ్యుల స్థానములు భారతదేశ ప్రాతినిధ్యమునకై ప్రకటించవలెను.

ఇతరవిషయములు

107. హిందూ దేశములో వైవిధ్యముగల భాషల నొకటిగా చేయుదురు. అనగా, స్పీకు కమ్యూనికేషన్ మామిడిన వైవిధ్యభాషాభివృద్ధి, సంస్కరణములను అనుసరించవలెను.

108. భారతదేశములోనే సుప్రము కోర్టు నొకటిని ఏర్పాటు చేయవలెను (అనగా ప్రీవీ కాన్సిలుకు భారతదేశమునండి బ్యాన్యెసుల ఆన్సెర్లు పోనక్కరలేకుండ చేయవలెను.)

109. రాజ్యపు ఇండియా గవర్న మెంటు ఆక్టులో యాదేశపు ప్రజలమొక్క ప్రాతిపదిక పౌరసభ్యులను నిర్ణయింపవలెను.

110. రాయలకొండలను ఆపట్టపుటికి నియమించి భారతీయుల రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమునకై విచారణలను సులభము నూతనాధికారుల నొనగవలెనను పద్ధతి రద్దుచేసి, భారతీయుల స్వతంత్రత విచారణలలో పనిచేయు నిర్ణీత కాలములో విశ్లేషణగా అధిపతికి స్వాతంత్ర్యము భారతదేశమునకు లభించుటకై ఇండియా ఆక్టులో నియమ పేర్కొనవలెను.

ఎన్నిక - రామచంద్రపురం

రామచంద్రపురం తాలూకాలోని అగ్రములో జరిగిన మొదట్ల సమావేశములో మహారాజశ్రీ మల్లి ప్రాడి ప్లంట్ గారు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగా వెన్నుకోబడినందున వారి స్థానే మల్లిరావు పట్టికుటి అనే వారాయంగారు జిల్లాబోర్డు మెంబరుగా నేకగ్రీనముగా వెన్నుకోబడినారు.

(ఒక విలేఖరి.)

అఖిలభారత ఆర్థిక మహాసభ

అలహాబాదు, డిసెంబరు 23:- అఖిలభారత ఆర్థిక మహాసభ 18 వ సమావేశము డిసెంబరు 28 వ తేదీ బెంగళూరు వాస్తవ్యులగు రకీలు యకా. యస్. మల్లాధాపురారి అధ్యక్షతన అలహాబాదులో జరుగును. అలహాబాదు శివ్వరిద్యాలయపు నైపు ఖాస్సెలరు గంగానాథబాగరు సన్మాన సంఘాధ్యక్షులుగ నున్నారు. అన్ని విశ్వవిద్యాలయమునండి ఈ మహాసభకు ప్రతినిధులు వచ్చుచున్నారు. (ప్రీ. ప్రె)

రసికరంజనినభ-మైలాపూరు:- మైలాపూరు ర

సికరంజని సభగారి యజమాన్యన శ్రీయుత వీ. రామస్వామి మొలలియారుగారు (మద్రాసు కార్పొరేషను అధ్యక్షులు) లేపు 25 వ తేదీని సాయంకాలము 5-30 గంటలకు మైలాపూరునందు నుండచేత్వర హాలునందు "పాశ్చాత్య నాటకకళను గూర్చి ఉపన్యసించెదరు. సర్. సి. పి. రామస్వామి అయ్యర్ గారు కే. సి. వి. ఇ. అధ్యక్షత వహించెదరు.

ఎందుకు?

అనేకులు మావద్ద నేకస్వములేకను, నిశ్చయముగాను, నవ్వుకముగాను బేరము చేయుచున్నారు.

- (1) పిన్నలు, పెద్దలు శ్రీ పురుషులు యెవరువచ్చినను ఒకేధర. బేరముచేయ నవసరముండదు.
- (2) తరగతుల మూలముగా మేము బేరముచేయుట లేదు.
- (3) స్వచ్ఛమైన నీమనెబ్బడికి, సభరంగి బంగారమునకు పూచీ ఇవ్వబడును.
- (4) ఆక్రమణలేని బిక్ వారమునములలో వాడకనే వాడుచుచేసిన తిరిగి పుచ్చుకొనబడును.
- (5) నగలవిషయములు కావలసిన సలహా నుచితముగా నివ్వబడును.

ఉమ్మడిరామయ్య శెట్టి గురుసామి నెట్టి కంపెనీ.

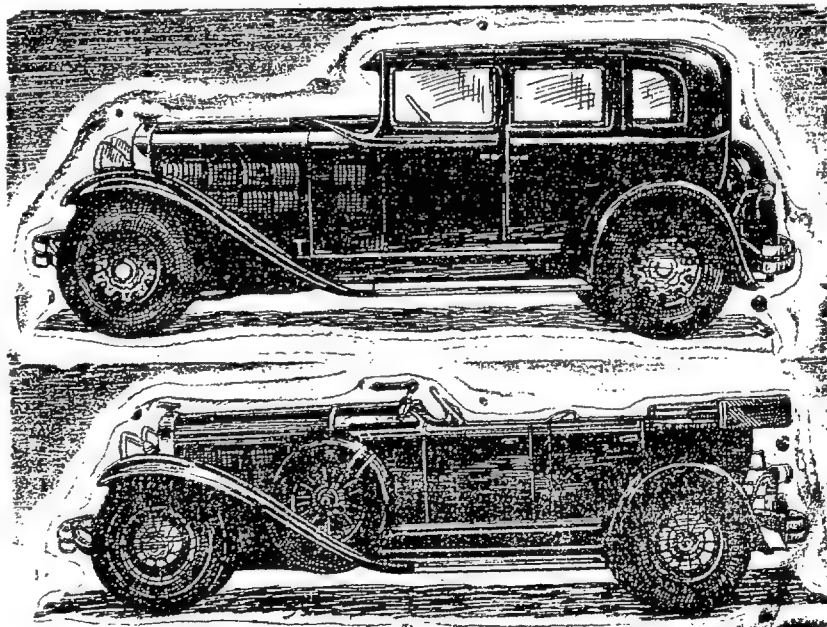
నగలవర్తకులు, 23, చైవాబాదురోడ్డు, మద్రాసు.

నలుదిలర్లు కావలెను

ఆలశ్యము చేయకుడు

త్వరలో దరఖాస్తు పంపుకొనుడు

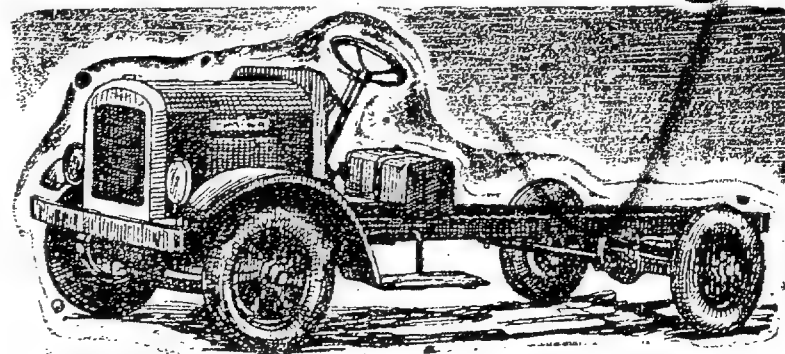
గార్డన్ రోడ్ కారులు

వాంఛనీయత, డిర్లు కాలము మన్నట నమ్మిక మొదలగు వాటికి సుస్థిరమైన సామానులు.

టూరింగు & మూయబడిన మోడర్లు రాగవైచి, డంబముగలవి. మీరు వెచ్చించు ప్రకమునకు ఎక్కువ ఆటో మొదైలు గలవి.

ఫిషరు మోటారు ట్రక్కులు

కమర్షియల్ బండ్లనిర్మాణము నందు 42 నెలల అనుభవము గలదు. 1 టన్నునుండి—3 1/2 టన్నులవరకు పలురకములు గలవు. 4 లేక 6 సిలిండరు బాటర్ ఇగ్నిషన్ మోడర్లు సిద్ధముగా నున్నవి. మాగ్నెటో ప్రత్యేకము.

సార్క్ ఫేర్ ప్రదర్శనమునందు వీటిని మీరు ఖద్దన చూడవచ్చును.

అమెరికన్ ట్రక్ అండ్ ఆటో మొదైలు కంపెనీ,

18 మాంట్రోడు మద్రాసు.

తంజివిలాసము—A M T A C పోస్టుబాక్సు నెం. 374.

క్షీణయిండియాకు, స్వదేశసంస్థానములకు, వై బాహ్య డిమినియనులకు సోత్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు—అన్ని ప్రదేశములందు సబ్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు కావలెను. ప్రార్థించరములకు, వరతులకు తక్షణమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను. డిశోబరునందు త్వరలోనే డి.ఎ.మెంటు నిర్దేశించబడుచున్నది.

అఖిలభారత ఇస్లామియా

మహాసభ

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుని యువన్యాసము

రాజప్రతినిధి ప్రకటనను గురించి చర్చజరుగును

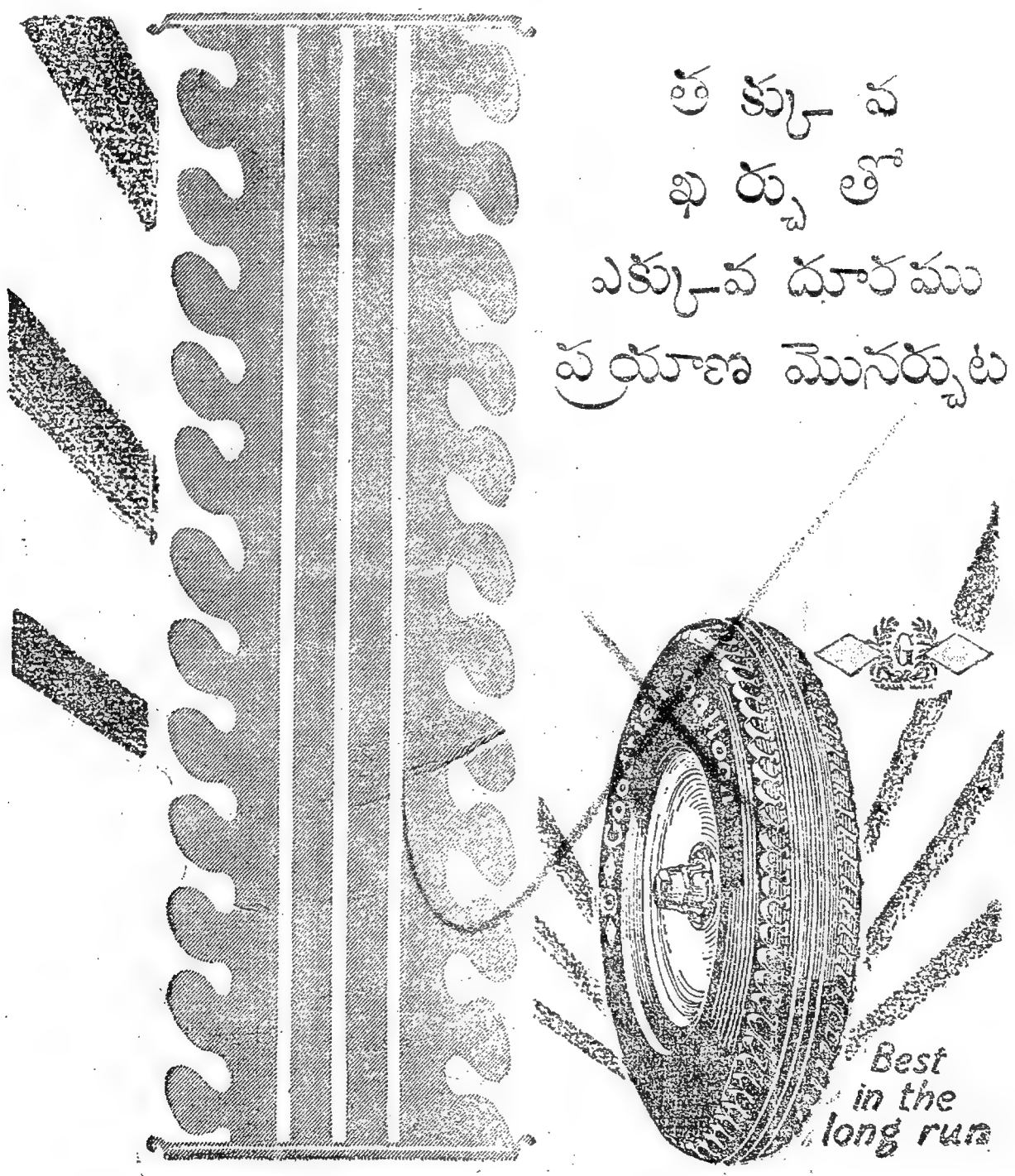
కాన్పూరు, డిసెంబర్ 21:—అఖిలభారత ఇస్లామియా సమావేశము యొక్క ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు ఖాన్ బహదూర్ హుస్సేన్ హిదాయత్ హుసేన్ గారు ప్రతినిధులకు స్వాగతము సగుచు కారదా శాసనము మహమ్మదీయుల కనువర్తింపకండు నట్లుజేయుటకు మార్గముల నశ్వేషించుటకును, పాలస్తీనులోని శ్రీతిగతులను విచారించుటకును, ఇండియాదేశపుమహమ్మదీయులలో కట్టుదిట్టముల నొనర్చుటకును, ఆక్టోబరునెలలో రాజప్రతినిధిగావింపిన ప్రకటనను పరిశీలించుటకును యీ సమావేశమును జరుపుట తమ విధ్యోక్తగర్వచుని కాన్పూరు మహమ్మదీయులు భావించిరని నుడివెరి, మహమ్మదీయుల మతవిబంధనలకు

కారదా శాసనము భంగము కలిగించుననియు, ముందుఇస్లామియా ధర్మశాస్త్రములతో యితరులు జోక్యము కలుగ కేవలము నుటకు మార్గము చూపినదనియు అధ్యక్షులు నుడివెరి. మరియు, ఏకాద్విచుండియోజకత్వ తదితర మహమ్మదీయుల కండగతునూ యీశాసనము తీవ్రమనంతుష్టిని గలిగించినదనియు, మహమ్మదీయులకిది యనునర్థింప కుండ జేయుటకు సక్రమమును మార్గముల యత్నము సలుపవలయుననియు వారు నడివెరి. మహమ్మదీయుల సంఘము యొక్క ప్రస్తుత యాచార విధులను, శాసనమునకును నెట్టిసంబంధము లేకున్నను, తమమతపరక్షణ కై మహమ్మదీయులు కారదాశాసనమును ప్రతిఘటించు చున్నారనియు, సంఘసంస్కరణ ప్రయత్నమని చూచినను యీ శాసనమును సృష్టించుట కిది యదనుకూదనియు, ప్రజలకిష్టపడని శాసనమును బలవంతముగా వారినిబాధ ప్రయోగింపరాదనియు, నధ్యక్షులు నుడివెరి.

మహమ్మదీయుల భవిష్యత్తంతయు వారు తెగినకట్టుదిట్టముల నొనరించు కొనుట మూడవ యాధారపడియున్నదనియు, అధినివేశ ప్రతిపత్తిని ఇండియా కొసంగుటకు రాజప్రతినిధి ప్రకటనలో వాగ్దాన మున్నందువలన దానికి సంబోధము

నియు, హిందువులను మహమ్మదీయులను కలిసి తమహక్కుల కొరకు పోరాడవలసిన సమయ మే తెంచినదనియు, అబ్దుసంఖ్యాకులగువారి మత రాజకీయ హక్కులను కాపాడుటకు వాగ్దానమొసగినగాని వికమత్సప్రబోధములవలన లాభములేదనియు హుసేన్ గారు నుడివెరి. ఇంతవరకు నట్టిదేమియు చేయబడి యుండలేదనియు, హిందూనాయకులలో హృదయపరివర్తనము గలిగియుండలేదనియు నుడువుచు, 1928 సం. అక్టోబరునెలలో ఖాన్పూరునుండి జరిగిన సర్వపక్ష మహమ్మదీయ సమావేశములో మహమ్మదీయుల వరతులు స్పష్టముగా డెలుపబడియుండెనని అధ్యక్షులు నుడివెరి. 1929 సం వర్సరం జనవరిలో ఢిల్లీలో కూడా నావరతులే డెలుపబడిన.

వైస్రాయిగారిచర్యకట్ట నసంతుష్టి సర్వపక్ష సమావేశమునకు ముందుజరుగు యిష్టాగోష్ఠి సభకు మహమ్మదీయుల తరపున మాట్లాడగల ప్రతినిధుల నెవ్వరిని రాజప్రతినిధి యాహ్వానింప నందులకు తమ యసంతుష్టిని తెలుపుచు, మహమ్మదీయుల మత, రాజకీయ హక్కులను గాపాడని భారతరాజ్యాంగ ప్రకారము యేదయినను వారిని సంతృప్తి బరపజాలదని అధ్యక్షులు బలికిరి. (అ. ప్రె.)

తక్కువ ఖర్చుతో ఎక్కువ దూరము ప్రయాణ మొనర్చుట

Best in the long run

గుడ్రిచ్ టైర్లు ఎందుకు ఏర్పడినవి? మీకు తెలియునా? తక్కువ ధరలోగాని, మెచ్చువలకుగాని కొన్ని యితర టైర్లన్నిటికంటె, ఎక్కువదూరము గొంపోవుటకే. కాదు. చక్రములు సరిగాతిగురుచు, ఖడ్గిలు తప్పుపడ నుండినట్లైన, గుడ్రిచ్ టైర్లు చక్రములకు కరచుకొని గట్టిగానుండిన అది గొప్ప విశేషమే ఇంక భయములేదు. ఎన్ని మెళ్లు అయినా పోవచ్చును.

గుడ్రిచ్ టైర్లు అంటేనే, నిరపాయమన్నమాట. వర్షాకాలమందు సహితము, ఏరోడ్డుమీదనైన సరే, జారుట మనేది వుండదు. రోడ్లగతులన్నట్ల శ్రమలేదు. గుడ్రిచ్ టైర్లు రోడ్డునకంటియుండును, టైర్లు మధ్య భాగమున అంగి బరువంతయు యిరుపార్శ్వములమీద మోపు కొనును. టైరు పై భాగమంతయు వాటరు క్యూరింగ్ వల్ల బహు గరుకుగా నుండును.

Goodrich New non-skid Tyres

కాంగ్రెస్ వ్యవహారములు

50,000 ప్రజలను పైగా లబ్ధిపొందగలమును
దర్శించుట

ప్రతినిధులును, ప్రేక్షకులును తండ్రిపతంజలములుగా
దిగుచుండుట

(ఫ్రీ ప్రెస్, తంజివార్.)

లబ్ధిపొందగలమును, డిసెంబరు 21:- నేడు లాహోరు నందు నుప్రభాతముయ్యెను. ఆకాశమునందలి మేఘపటలములు అద్భుతముయ్యెను. దినకరుని దివ్యకాంతి పుంజములు భూనభోం రారాకముల గట్టి పారుల మానసములను వికసింపజేసెను. ఎండ చాగుగాకాసెను. లబ్ధిపొందగలమును వేయబడి, సైన్యవిరమువలె నన్ను గుడారములతోడను, మధుసంపద తత్పరులగు మధుకరని కరములవలె స్వకార్యతత్పరులగు ఆశేషపాటకజనముతోడను నగరము రమణీయాకృతి దాల్చియుండెను. రావీనదియొడ్డున ఒక మూల ఆరువరుసల గుడారములలో వసించు కాంగ్రెస్ నివాసములు ఉత్సాహపూరితమై యుండెను. ఇప్పటికి ఆరువందలమంది కాంగ్రెస్ నివాసితులు నగరమునకు వచ్చినారు. ఇంకనువచ్చుచున్నారు. కేపటిలో నందరును ఎక్కువ. ఆహ్వానసంఘ కార్యాలయము లన్నియు పనిచేయుచున్నవి. తపాలాతంత్రకేంద్రము యేర్పాటు చేయబడినది. కాంగ్రెస్ పరిషత్ లోకూర్చుండుటకు యేర్పాటులు ముగియబడ్డవని, ఇప్పటికి 15 రోజులనుండి యేర్పాటు చేయబడుచున్న విద్యుద్దీపములు ఈ రోజునుండి వెలిగించు టకు రిక్షాగానుండును. లబ్ధిపొందగలము రాత్రిపూట అసాఖ్యా మలగు విద్యుద్దీపావళులచే నెంతయు శోభించుచుండును. పగటిపూట నేనానీచిరమువలె నుండును.

రావీనది వరద

కొద్దిరోజులనుండి అపరిమితముగా వర్షము కురియుచుండుటచేత రావీనది సంపూర్ణ ప్రవంతియై పారుచున్నది. కొద్ది రోజులక్రిందట మోకాలిలోతెననలేక ప్రజలు అవలీలగా దాటిపోవుచున్నది తలుపుల నొరసికొనుచు, మహాగంధికాకారమును దాల్చినగరమును విక్షించుటకు తండ్రిపతంజలములుగా వచ్చుచున్న ప్రేక్షక జనచేతోహరియగుచున్నది. ఈరోజు యిట్లులేయున్నచో నదీతటమున, నిర్మింపబడిన లబ్ధిపొందగలమున కేమియు అపాయము వాటిల్లదు. నదియు యెంతిక్రమముగా పొంగినచో అంతిక్రమముగా పూర్వాకారమునుదాల్చును.

లబ్ధిపొందగలము శోభ

ఇదివరకు జేసేపాట్లకు యేయభ్యంతరము లున్నను ప్రకృతి వైచిత్ర్యమునందును రమణీయతయందును నది యపూర్వమైనదని ముందు గ్రాండుట్రంకురోడ్డు, వెనుక రావీనది వీని మధ్య వికారమును స్థలము ప్రస్తుతము లబ్ధిపొందగలము ప్రసిద్ధమై కాంగ్రెస్ మహాసభ జరుగుట కంతయు నొప్పియ్యవచ్చును. చాల మూలప్రదేశములనుండి ప్రతినిధులును ప్రేక్షకులను లాహోరు వచ్చుచున్నారు. కర్ణాటకము, గుజరాతు మొదలగు రాష్ట్రములనుండి యిదివరకే యిచ్చటికి వచ్చినారు.

కాంగ్రెస్ ప్రదర్శనము

ఆసంఖ్యాకులగు ప్రజలు సహజేత్రమై యుండగా సర్. పి. పి. కే. గారు కాంగ్రెస్ ప్రదర్శనమును ప్రారంభించిరి. ఉదయము నుండి యు కాంగ్రెస్ సభ్యులకు రెక్కను దిక్కిలిప్రజలు, స్త్రీ బాలవృద్ధులు రా మొదలీడెరి. గ్రాండు ట్రంకురోడ్డుం దయు జనములు, అదిభిల్ పార్కు మైక్లఫర్డ్ రోడు మోటారులు, ట్రాంకాలు, మొదలగు కేటములు బాతులు దీర్చియుండెను. ఇకముందు లబ్ధిపొందగలమును వచ్చువారు టిక్కెట్లను కొనవలెను. X ను క యి ప డే ప్ర జలం ద రు న గ ర ము నం ద లి వి వి ధ భా గ మల ను ద ర్శిం చు చు భో యి రి. ఈ రోజు అదివారమునకు కాంగ్రెస్ సభ్యులు జర్మింపవలెనను యిచ్చ చాలమందికి కలిగెను. ప్రదర్శనమునకు చాలమంది వచ్చిరి. కాని కాంగ్రెస్ కు వారమురోజులు పూర్వము నుటచే అభిలఖారత నాయకులు మాత్రము రాలేడి.

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

కాంగ్రెస్ నివాసితుల వైపుణ్యము

లాహోరు, డిసెంబరు 22:- ఈరోజు లబ్ధిపొందగలమును జూదాపు 50 కేల ప్రజలు దర్శించిరి. ఈ ప్రజలరాకపోకలను నియమించుటజుండు పోలీసులకును, కాంగ్రెస్ నివాసితులకును

చాలకష్టము కలిగెను. ఇద్దరును వారివారి కార్యములను విక్రియ ప్రవృత్తులై నిర్వహించిరి. కాంగ్రెస్ కాంతిపైనికులను, తర్ఫీదు చేయుటకు చాలవ్యవధి తక్కువగా నున్నను, కాంగ్రెస్ నివాసితుల ప్రశంసనీయముగ ప్రవర్తించుట కాంగ్రెస్ అధికారుల కత్యంత సంశయము చేకూర్చినది. నగరముయొక్క ముఖ్యద్వారములకుడ పైసావరు, రావల్ పిండి నుండి వచ్చిన కాంగ్రెస్ నివాసితులు నియమించబడిరి.

జవహర్లాల్ గారి అధ్యక్షకావ్యసము

కాంగ్రెస్ అధ్యక్షకావ్యసము నాదిదీర్ఘ మనియు, 24 కారీ ఖున హర్లాల్ గారు యిచ్చటికి వచ్చినతరువాత దానికొన్ని సగిషించెనీ, ఢిల్లీ ప్రసంగములలో జరిగిన పర్యవసానముపై తనయభిప్రాయమును పొందుపరచి ముద్రాణమునకు పంపెదరని యు తెలియుచున్నది. కిష్టాగారుకూడ ఢిల్లీ పర్యవసానములు తేలికతరువాతనే తనయధ్యక్షకావ్యసమును ముగించెదరు. లబ్ధిపొందగలమునందలి యేర్పాటులన్నియు క్రమముగా, జరుగుచున్నవని ఆహ్వాన సంఘకార్యదర్శి చార్లరు గోపీచందుగారు చెప్పిరి. తాముకొన్ని దానికంటె హెచ్చుప్రజలు కాంగ్రెస్ సభ్యులను దర్శించురని కాంగ్రెస్ ఉద్యోగియులు తలచుచున్నారు.

ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరపు కాంగ్రెస్ ప్రచారమునకు తోడ్పడినది

ప్రభుత్వోద్యోగియులు కాంగ్రెస్ మహాసభకు వెళ్ళరాదని ప్రభుత్వమువారు నిషేధింపుట తరువును జారీచేయుటవలన కాంగ్రెస్ విషయమై పాంచాలదేశముయొక్క మూల మూల లోగుడ ప్రచారము వృద్ధియైనది కాంగ్రెస్ ఉద్యోగియులు తలచుచున్నారు. ఈరోజు ప్రజలు చూచినచో వేసినపండితులు చేసిన యేర్పాటులు యెంతమాత్రమును చాలవేమోయని అధికారులు భయపడుచున్నారు. ఎట్లయినను కలకత్తా కాంగ్రెస్ కంటె యిచ్చట హెచ్చు కాంగ్రెస్ యంతముగా సభలు జరుగుటకు ప్రత్యేక యేర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. గంభీరపన్యాసముల నిచ్చునపుడు చెడిపోని క్షౌరీకాయమును యంత్రములు సభా భవనమునందు యేర్పరుపబడినవి.

పంజాబు నాయకులందరును లిరిగివచ్చుట

కాంగ్రెస్ మహాసభకు విరాళములను, చందాలను వసూలు చేయుటకు వెల్లెన నాయకులందరు లబ్ధిపొందగలమునకు తిరిగి వచ్చినారు. కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు లాహోరులో దిననపుడు అందరును వెల్లె వారిని ఆహ్వానించెదరు. ఇచ్చట కాంగ్రెస్ యంతముగానున్నది. అదివరకు నైవేద్యములో పరాతిగానుండి పోయిన సంవత్సరము సత్కార్యకా నాయకుడైన ఆసురూపసింగ జటాదారుగారి ఆరెప్తవలననేమియు కాంగ్రెస్ కు కలుగలేదు.

అపాయము లేనిది, విరేచన కారి.

జబ్బు, జ్వరము, పిత్తము మున్నగు వ్యాధులుగల బిడ్డలకిది తగినది.

తల్లీ! మీ బిడ్డయొక్క జబ్బును, మలబద్ధకమును తగ్గొట్టుటకు
కాలిఫోర్నియా అల్టిమండ పర్షన్స్ అవసరము

"California Syrup of Figs"

తల్లీ! త్వరపడుము. ఒకస్కూప్ కాలిఫోర్నియా సిరప్ ను California Syrup of Figs) యిచ్చిన, మలమును, అపాననాయువులను శరీరమునుండి తొలగించి జీర్ణకోశమునందు మంచి ఆకలిని పుట్టించును. మరల కొద్దినేపటిలో మీ బిడ్డ ఎప్పటివలె ఆరోగ్యముగాను, సంతోషముగానుండును. చిరాకుగాను, జ్వరముగాను, పిత్తముగాను, మలబద్ధకముగాను లేక జలుబుతోను ఉన్నప్పుడు, కూడ నిరపాయకరమైన చల్లని పానీయము త్రాగుటకు యిష్టపడుదురు. ఎట్టి అపాయమును చేయదు. మీ కెమిస్టును "కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్"

సిక్కు సమస్య

ఇంకను సిక్కు సమస్య పరిష్కరింపబడిలేదు. పండిత మాతీలాల్ గారు గాంధీ మహాత్మునితో తిరిగివచ్చువరకు సిక్కుల స్థితిగతు లట్లులేయుండును.

హిందూ మహమ్మదీయ సమస్య

హిందూ మహమ్మదీయ సమస్య పండిత మాలవ్యాగా రాటంకముగా నున్నారని ప్రకటించుటయే హాఫీగారి ఉత్తరముయొక్క ఉద్దేశ్యమని మహమ్మదీయ లబ్ధులున్నారు. ఇటీవల గాంధీజీన్నా పతేలు సంప్రదింపులు జరిగినప్పుడు వికమత్యము కుదిరెడిదేయనియు మాలవ్యాగారు పాడుచేసినయు ఒకకథ చెప్పబడుచున్నది.

స్వాతంత్ర్య వాదులు

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య వాదులు జరియముగ నున్నారని యిక్కడచేరినవారి సంభాషణల వ్యక్తము చేయుచున్నది. అంతయు గాంధీ మహాత్ముని వైఖరిపై నాధారపడియుండును. గాంధీ మహాత్మునికి కోపము కలిగించుటకు జవహర్లాల్ గారు యిష్టపడరనియు, స్థితిగతులను పండితుడు కడుకాగయాతతో నరయుచున్నాడనియు యిచ్చట తలచుచున్నారు.

యువకుల వైఖరి

జవహర్లాల్ పండితుడు వాగవు రమునందు ప్రకటించిన వైఖరిని మార్చదని యువకు లాసించుచున్నారు.

ఖిలాఫత్ సభ

ఖిలాఫత్ సభ ఆహ్వాన సంఘము ఈ సాయంత్రము సమావేశమై ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడుగా నవాబ్ సర్ జాల్ ఫిక్ర అలీ ఖాన్ గారిని ఎన్నుకొనిరి. సర్ మహమ్మద్ హఫీ సర్ మహమ్మద్ ఇక్బల్ మలిక్ ఫిరోజ్ ఖాన్, సిద్దిక్ హుస్సేన్ గారలు ఆహ్వాన సంఘములో చేరిరి. సభ ఇస్తామీయ కాలేజి ఆవరణములో జరుగును.

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

లబ్ధిపొందగలము చాలదురుకుగా బరుగుచున్నట్లుగుపడినను రాజకీయముగా మాత్రము నిర్వాహకము ప్రబలి యున్నది. రాజప్రతినిధి, గాంధీ, నెహ్రూ ప్రభృతులకు జడగ నున్న సమావేశము వైననే యిచ్చటివారందరు దృఢుల నిగిడియున్నారు. జవహర్లాల్ నెహ్రూగారి యధ్యక్షకావ్యసము, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు కిష్టాగారి యధ్యక్షకావ్యసము యింకను ముద్రపడలేదు. ఢిల్లీ ప్రసంగములకై వారునుచేరియున్నారు.

పాంచాలమునందు సాంఘిక సమస్య

సామాజిక పరిస్థితులను గురించి పరిశీలించి పరిష్కరించుటకు పండితమోతీలాల్ సామాజిక శిక్షణకు వచ్చినట్లు తెలియుచున్నది. ఇంకను రాజీవరెడ్డిని గాంధీగారి రాకకై సిక్కులు వేచియున్నాడు. గాంధీగారి సూచనప్రకారము కాంగ్రెసుచే సమస్యను పరిష్కరింప జేయవలెనని సిక్కులు కోరుచున్నారు. సాంఘిక వైమనశిలములకు పంజాబు నెలపనుటవలన ప్రభుత్వమున అఖిలభారత నాయకులు ఆసమస్యను పరిష్కరించుటకు ఉద్యమించియున్నారు. ఈ సమస్య యంతయు కాంగ్రెసులో చర్చింపకుండ ఒక ఉపసంఘమును నిర్ణయించుకొని తెలియుచున్నది.

మహమ్మదీయ నాయకుల వైఖరి

ఈ సమస్యను ముందుకు తెచ్చుటకు మహమ్మదీయ నాయకులు ప్రయత్నించుచున్నారు. కాంగ్రెస్ మహా సభాసభ రము ఖిలాఫతు సభను సమావేశపరచుచు మాలానా మహమ్మదాల్ గారు సమయమును పంపివారు. దీనికి పంజాబులో సుముఖతయందుకో లేదో తెలియజేసియున్నది. సుముఖతయందుండేమోయని మాలానా మహమ్మదాల్ గారిచ్చట స్థిరముగా వాసము నేర్పరుచుకొని సభయొక్క కార్యనిర్వాహకవర్గమువారికి ఆహ్వానముల నంపివారు. ఆహ్వానము నూతనోద్యమ నాయకులతో సర్ మహమ్మద్ షాఫీగారు సంప్రదించి సాంఘిక సామరస్యమును కదుర్చు ప్రయత్నించుటకు. రాజోపు రాజ్యాంగసంబంధములను మార్పులలో మహమ్మదీయుల హక్కులను వారు రక్షించుటకు ప్రయత్నించెదరు.

రాండుటేబిల్ సమావేశము విషయమై షాఫీగారు యిది వరకే తనయభిప్రాయములను స్పష్టముచేసివారు. తమలోలాదు రాజీ చేసికొని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వముతో నొడవబడిక చేసికొనుంకిది మంచియదనని సర్ మహమ్మద్ షాఫీగారును, వారియనుచులును తలచుచున్నారు. భారతీయు లేకాభిప్రాయమునకు రానిది సభలన నేమియు ప్రయోజనమునుండదని బెన్ స్ట్రెయిముగా తెలియజేసివారిని వారిపార్టీయందేక్షము. ఇదివరకు నూచించిన పద్ధతినిగాక కొత్తపద్ధతిలన సాంఘిక కలహములను రూపుమాపుట మంచిదికాదని వారు తలచుచున్నారు. ఇప్పుడు మహమ్మదీయులలో గూడ అభిప్రాయభేదము జనించినది. ప్రత్యేక నియోజక వర్గములలో నూటికి 51 వంతులు మహమ్మదీయులందుట కొందరికి సమ్యక్తమగుచుండగా మిశ్రిత నియోజకవర్గములలో దామాషాపద్ధతి ప్రాతినిధ్యమును కొందరికినినించుచున్నారు. ఇవన్నియు ముఖ్యమంత్రి నీరసమైనవి. కొత్త కొత్త యభిప్రాయములకు రూపానుగుణములను అఖిలపక్షముననుపార్టీ కార్య నిర్వాహక వర్గమువారు ఆసించుచున్నారు.

అఖిలభారత ముస్లిమ్ సమితి

అఖిలభారత ముస్లిమ్ సమితి సమావేశము యిప్పుడు జరుగుచున్నది. ఆ సభలలో పద్ధతిగాదాలు యింక పరిష్కరింపబడలేదు. అయినను పంజాబు ముస్లిమ్ సమితివారి సభ కేంద్ర నైపున్ సంఘ నివేదిక ప్రచురింపబడగానే జరిగి తమ కోర్కెల ప్రకారము దానిని విమర్శించును. నైపున్ సంఘ నివేదిక ప్రచురింపబడగానే అఖిలపక్ష ముస్లిమ్ సభ డిల్లీలో ఏప్రిల్ మాసములో సమావేశమై నివేదికను విచారించును.

రాండుటేబిల్ సమావేశము ఆలస్యమైనను

హానికరముకాదు

నైపున్, కేంద్ర నైపున్ సంఘ నివేదికలపై భారత ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయముల, లేబరు కమిషను నివేదిక, ప్రచురింపబడలేదు. గనుక రాండుటేబిల్ సమావేశము 1930 ఆక్టోబరులోనో, 1931 వసంతయుతువులోనో జరుగనని బెన్ డిక్సన్ నాయకులను స్పష్టము చేయుచున్నదియు, ఆలస్యమైనను ప్రమాదములేదనియు, వైగా భారతీయుల వివిధ వైమనశిలములను పొగొట్టి, అందరిని ఏకముఖముగా తెచ్చుటకు సావకాశముండుననియు వారు తలచుచున్నారు.

హిందువుల యభిప్రాయము

షాఫీగారు పండిత మదనమోహన మాలవ్యా వ్రాసిన లేఖలన హిందువులు కుపితులై వారు. ఇందులన ఇప్పటికంటే ముందు హిందువులకును మహమ్మదీయులకును రాజీ కుదురుట బహుదుర్ఘటముగను. మహమ్మదీయులకును, సిక్కులకును జరుగుచున్న వివాదములను హిందువులు పరికించుచున్నారు.

సాంఘిక సమస్య-కాంగ్రెస్ వాదులు

కాంగ్రెస్ వాదులు యీసాంఘిక తగాదాలను విముఖులై యున్నారు. కాంగ్రెస్ వారి యభిప్రాయములకును కానసభలలోని హిందూ సిక్కు మహమ్మదీయభిప్రాయములకును యేసంబంధమునలేదు. ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ లో ప్రాముఖ్యతహించిన గోమలచందు నరాంకురపటివారు యిప్పుడు ప్రేక్షకులుగా మాత్రమే కనిపింతురు. కానసభలలోని హిందూమహమ్మదీయ సభ్యులు స్వలాభములకై మెహమానీకై ప్రాకలాచుచుండుటవలన కాంగ్రెస్ ఉద్యమముతో వారికి సానుభూతిలేదు.

యువకులు

కాని ప్రస్తుతము రాజకీయస్థితియు సాంఘికస్థితియు సంపూర్ణముగా మారవలెననియు కాంగ్రెస్ ఉద్యమమే తారకమనియు యువకులు తలచుచున్నారు. ఈపక్షములో ప్రతిరోజు చాలమంది చేరుకుండుటవలన బలీయమును కాంగ్రెస్ పక్ష మేర్పడినది. లాహోరు 'స్నాతకసభలో' విప్లవము చిరస్థాయిగా నుండుగాక యని పాడుటజూడ. యీనూతన మానసిక దృక్పథము వ్యక్తము కాగలదు. కాంగ్రెస్ సభలో వోటుచేయువారును, కాంగ్రెసు నిర్ణయములకు దోహదమొసగువారును ఈపక్షమువారే. లాహోరు కాంగ్రెస్ లో విచారించి బెన్ యొక్క ఉపన్యాసముపై యభిప్రాయము నిచ్చువారు వీరే. ఇదివరకు చేసిన ప్రకటనకంటె ప్రస్తుత ఉపన్యాసములో నేమియు విశేషములేదని వారి యభిప్రాయము. లాహోరుకు మోతీలాలుగారు వచ్చుటవలన యీ అభిప్రాయము ధృఢమైనది. రాండుటేబిల్ సభలో పాల్గొనువారి పేర్లవిషయమై గాంధీగారికి గారంటి యివ్వబడినగాని సభలోపాల్గొనరాదనియు కలకత్తా కాంగ్రెస్ నిర్ణయముల ననుసరించి సాత్వికనిరోధము మొదలగు ప్రత్యేక ప్రతిక్రియల నలంబింపవలెననియు వారిభిప్రాయపడుచున్నారు. కావున హిందువులకును మహమ్మదీయులకును, సిక్కులకును, కాంగ్రెసువాదులకును చాల అభిప్రాయభేదము లున్నవి. ఇట్టి స్థితిలలో సమావేశమై కాంగ్రెస్ వారు నిర్ణయించవలసియుండును.

ఇతర విషయములలో జయము

రాజకీయముగా ఇన్ని యిబ్బందులు యిన్ని కలతలు యిన్ని అభిప్రాయభేదములు కనబడుచుండగా ఆర్థికముగా కాంగ్రెస్ జయప్రదముగాను ప్రజలను చిత్తాకర్షకముగా గూడ నుండును.

కాంగ్రెస్ ప్రదర్శన సమయమున వచ్చిన ప్రజలు కాంగ్రెస్ ఎంత జయప్రదముగా జరుగగలవో నూచించుచున్నది. అమృతసరము కాంగ్రెస్ కంటే యీ సమావేశము మిక్కిలి ప్రాముఖ్యతహించును. అనేకవేలప్రజలు నేడు కాంగ్రెస్ నగరమును దర్శించి మూడు మైళ్ల పర్యంతము మోటారులు, గుట్టపుబండ్లు, యితర కళటములు నుండెను.

ప్రదర్శన ఆవరణములో మరణము

లాహోరు, డిసెంబరు 21:-కాంగ్రెస్ ప్రదర్శన ఆవరణములో ఎలెక్ట్రిక్ కంపెనీమేస్త్రీ ఒకడు విద్యుచ్ఛక్తి ప్రసారముచే ప్రాణముల గోల్పోయెను.

నోటీసు

"వాల్తేరు గవర్న మెంటు మెంటల్ ఆసుపత్రికి 1930-31 సంవత్సరమునకు గాను, భిక్ష్యములకు కావలసిన వస్తువులు, ఇతరసమస్తముల సప్లయిచేయుటకు డూప్లికేటు లెండర్లు సీలువేసి 1930 సంవత్సరము జనవరి 31 వ తేదీ సోమవారం ఉదయం 12 ఘంటలవరకు వాల్తేరు గవర్న మెంటు మెంటల్ ఆసుపత్రి సూపరింటెండెంటుగారియొద్ద దాఖలుచేసి కొనవచ్చును. వివరములు 1929 వ సంవత్సరం డిసెంబరు 11 వ తేదీ విశాఖపట్టణముజిల్లా గజెటు చూచి తెలిసికొనవచ్చును.

వి. ఆర్. వెంకటరామలయ్య, మెంటల్ ఆసుపత్రి ఎమ్. బి. సి. యం, సూపరింటెండెంటు, వాల్తేరు, 21-12-29 మెంటల్ ఆసుపత్రి, వాల్తేరు.

నోటీసు

అనకాపల్లి, భీమునిపట్నం, నరసీపట్నం. పార్వతీపురం ఆసుపత్రిలకు భోజన సామగ్రిలను సప్లయిచేయుటకు సీల్ చేసిన లెండర్లు రెండుచొప్పున 6-1-1930సోమవారం ఉదయం 10 గంటలవరకు యీక్రింద సంతకము చేసిన జిల్లా మెడికల్ ఆఫీసరు, విశాఖపట్నంవారికి పంపుకొనవలయును. వివరములకు 11-12-1929తేదీ జిల్లా గజెట్ 127-128వ జీలు చూడవలయును. మరియు ఎక్కువ వివరములకు వైప్రదేశ్ముల ఆసుపత్రియధికారుల వద్ద కనుగొనవలయును.

విశాఖపట్నం } P. R. Venkatrama Iyer
1-12-1929 } District Medical Officer

వాతావరణస్థితి

1929 సం॥ డిసెంబరునెల 23-వ తేదీ సోమవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత గ్రేడ్ 24	అత్యధిక తేలిక గ్రేడ్ 24	అత్యధిక తేలిక గ్రేడ్ 24	అత్యధిక తేలిక గ్రేడ్ 24	అత్యధిక తేలిక గ్రేడ్ 24
గోపాల్ పూర్	77	65	...	25.7	+ 13.0
విశాఖపట్టణము	82	70	1.5	10.8	+ 0.8
కాకినాడ	83	71	1.2	8.4	- 5.6
చుచిలపట్టణము	83	72	...	5.1	- 9.5
కర్నూలు	90	68	+	4.0	- 0.9
బళ్లారి	87	68	...	8.9	+ 2.7
అనంతపుర్	6.0	0
కడప	87	69	...	9.9	+ 0.5
నెల్లూరు	86	71	+	18.7	- 3.4
మద్రాసు	85	71	...	26.7	- 4.2
కడపూరు	83	74	...	31.8	- 0.1
జిల్లూరు	84	71	...	15.1	- 0.2
కేలము	83	67	...	7.7	- 8.6
కోయంబట్లూరు	83	69	0.3	8.5	- 2.6
తిరుచునాపల్లి	85	63	0.8	16.4	+ 1.9
బాగపట్టణము	81	73	0.5	31.3	- 6.1
గుధుర	83	73	...	17.5	- 6.5
సాంబల్	80	75	+	34.5	+ 8.4
పాలంకోట	19.4	+ 2.7
తిరువేంగడము	84	75	0.2	20.7	+ 1.5
కొచ్చిక్	86	75	+	32.1	+ 10.9
కాకినట్టు	92	74	...	11.0	- 5.4
మంగులూరు	90	75	...	18.1	+ 7.1
తెలంగాళూరు	81	63	+	9.7	+ 0.5
మిరకార	74	60	0.1	8.0	- 4.5
కొడెకనాల్	60	47	0.3	28.7	+ 7.1
కూమార్	65	50	0.8	27.2	

వర్షాదులు:-విశాఖపట్టణములో 1.5" కాకినాడలో 1.2" పడించెను. మబ్బుగానున్నది. రాత్రివేడిమి 3 మొదలు 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ.
డక్కన్:-కర్నూలులో తుంపరబడెను. రాత్రివేడిమి 5 మొదలు 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ.
కర్నాటకము:-నెల్లూరులో చినుకులుబడెను. మబ్బుగానున్నది. నెల్లూరులో రాత్రివేడిమి 3 కడపూరులో 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.
ఎ. ఎ. నారాయణయ్యరు, సహాయ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

2 బాలస్వధ (రిజిస్టరు) మద్రాసు, వరంగల్, తెజపాడు, మొదలగుపట్టణములయందలి ధర్మవైద్యశాలలకును గుమార్ 10 వేలమంది చంటి బిడ్డలకు వాడబడి అమృతములైన గుణముల నివీయున్నది. చంటిబిడ్డలకు వైద్యములేమీనా 1 కి రు 1.0-0. 185 డాక్టర్ శ్రీపాద స్వామి మూర్తి శాస్త్రీ, తెజపాడు.

సుప్రసిద్ధ ఉన్నాద వైద్యుల యము స్థాపితము 1753 సం॥రము ఉన్నాడునే కేరళల అన్ని రకములపిచ్చివ్యాధులను నివారించుటకు సామర్థ్యము గల ఆయుర్వేద వైద్యశాస్త్ర యిది ఒక్కటియే. వేలకొట్టి ఉన్నాడనికొంతలు ఇంటికవచ్చి ఆరోగ్యమును పొందియందుటవేదని గొప్పతనము దేశమునం దెల్లెడల నిదివరకే ప్రఖ్యాతిచెయున్నది. ఎంత కఠినమైన ఆసాధ్య ఉన్నాడనైనను కొలదిరోజులలో రెండు పోవుటకు సందియములేదు. వచ్చువాటికి బసలు ఉచితముగా యేర్పాటు చేయబడును. స్వయముగా రాజాలనిగాని వ్యాధియొక్క లక్షణములను వ్రాసి పోస్టువారిగా బెయ్యములను గైకొనవచ్చును. కోనవారికి వివరములు ఉచితముగా పంపబడును. వచ్చువారు మదరాసు వాల్తేరు లేదా మద్రాసు ద్వారా డిస్ట్రీక్టులో దిగి రావచ్చును. అంగర పాపాచారియల్ బ్రదర్స్, పెనకేరు, ఆలూరు పోస్టు, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

“ఆప్పడే తప్పిన ఎప్పడూలేదు”

(:):
మాతృభూమికి మరలివచ్చిన శ్రీరెడ్డినాయుడు
గారి సందేశము

మాతృభూమి స్వాతంత్ర్యమును గాంచుటను
బాధి యానందింపవోరెద

బాంబాయి, డిసెం21:—న. ఆఫ్రికానుండి సర్.
హార్లాండ్ కు రెడ్డినాయుడుగారు, మొంబాసానుండి మా
మాతృభూమికి, సోజీని చేరిగారు. ఎన్.ఎస్. కరగోలా
కాకల్, నేటియనకును బాంబాయి చేరిరి. మొంబాసాలో
కన్నా సర్ కూ. వెంకటరెడ్డిగారు నేడు బులాసాగానున్నను,
ప్రతికాశ్రమినిధులతో సంభాషించుటకు తీసికొని దారుధ్యముతో
క పోయినది. కాన యీక్రింది ప్రకటనను మాత్రము గావించిరి.
“మనదేశము పట్టాడి, కొన్ని సంవత్సరములకేనా అధినివేళప్రతి
పత్రిని సమకూర్చు రాజకీయ ప్రజాశక్తిను అప్పడేయియు
సంపాదించవలయును. ఏలనన, అధినివేళప్రతిపత్రికి తక్కువయును
సంవత్సరము ఇండియా ఇక యెంతమాత్రమును నుండజనదు. అటు
నంటి ప్రజాశక్తికూ నా దేశముపొందువరకు బ్రతికి యుండునని
యిప్పటి నాబలహీనస్థితిలోనూ ఆశించుచున్నాను. అట్టిప్ర
జాశక్తికూ నేడే పొందవలయును. తక్కిన నెప్పుడో, ఎవరెందున
చుదు. రాజకీయనిధుగారు చాకిరికర కలిసివనిచేయుదురని
నానమ్మకము. వారిందులకు సంసిద్ధులని నారు తెలియుచున్నది.”
బాధక గాదును, గవర్నరుగారి యంగరక్షకులునూ, స్నేహితు
లు పడువుచున్న స్థితి మరుమిదికి వెళ్లి సర్ హార్లాండ్ కి స్వాగత
మొసంగిరి.

శ్రీమతి సరోజినీ దేవిగారు

హర్లాండ్ గారి భారతజాతికి మరలసరి జయప్రథముగా
జరిగినదనియు, భారతీయులకు వ్యతిరేకముగా గావించబడిన
కాసనము రహస్యమి యుపసంహరించుకొనబడెననియు నుడి
చెరి.

సర్ రెడ్డి నాయుడిగారి కరీరస్థితి బాగువడుట

బాంబాయి చేరిన తరువాత సర్ కూ. వెం. రెడ్డిగారి
యాకోగ్యము మిక్కిలి యభివృద్ధి గాంచినది. వారికాలేయము
వాచియున్నదని ద్వారకు దేశములో గాదు అధిపత్య పడిరిగా
ని, తిరుగా నర్పించుకొంటే పరిక్షించగా నిరోధినియించ
లి మాత్రు రెడ్డినాయుడు గారికి చాలా యుపకరించినదనియు,
ఆపరేషను అనవసరమనియు తేలినది. చెన్నపురి ప్రయాణము
చేయుటకు సామర్థ్యము నాడికి నారు తగినస్థితిలో నుండి
వచ్చును. (అ.ప్రె.)

ద్రవ్యశాస్త్రము

ప్రాశస్త్య శివరామ్, దివానుబహద్దరు చిత్రపు వెంకటా
చలంపంతులు, వల్లూరి సూర్యభారాదేయరావు పంతులు, ప్రా
కృషర్ వి. యన్. కేశవు, కే. వి. ఆర్. స్వామి, యం. యన్.
సి. మొదలగు అర్థశాస్త్రవేత్తలు, లోకజ్ఞానధురీణు లనవారు
జలప ఆంధ్రభాషను అమూల్యకార మని వివరింపబడినది.
నెల 1-0-0. గ్రంథకర్త

యద్దనపూడి వెంకటరత్నం,

180 మర్చంటురాజేపల్లిగూడెం (పశ్చిమగోదావరి జిల్లా).

వ్యాధి వీడితులకు వరప్రసాదమును నిమందులు

జ్ఞాపక ముందుకొనుడు

ప్రెస్ ఆంటి మెరెరియల్

నండి బ్యరమాల్

బ్యరమాల్కు వాస్తవ మవయోగించును. వెద్దయన
బ్యరమాల్కు తగ్గించును. 40 మాత్రు పిసా 1-కి రు 1-0-0

ప్రెస్ ట్రయవర్గు నివారణ

వెంటనే నివారణ గడును. పిసా 1-కి రు 1-0-0

ప్రెస్ కక్కువా దగ్గు నివారణ

దడి పిల్లలకు విశిష్ట సామగ్రి. పిసా 1-కి రు 1-0-0

G. S. STEERS,

21, Errabalu Chetty St., G. T. Madras

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ డిసెంబరు నెల 24-వ తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు		
కుసుమ తెనాలిది ,, ప 45 కంబి రు	12 8 0	18 4 0
నల్లూరిది ,, డిటో 42 ,,	18 8 0	14 0 0
ధిల్లి ,, డిటో 46 ,,	16 0 0	17 0 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,,	13 0 0	12 0 0
సుప్టులు ,,	19 0 0	20 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	15 0 0	17 0 0
పెసలు ,, డిటో	17 0 0	19 0 0
పెసలు ,, డిటో	14 0 0	16 0 0
పినుములు ,, డిటో	17 8 0	18 0 0
ఉలములు ,, ర 125	8 8 0	9 0 0

3. సూనెపప్పులు

సుప్టులసూనె రా 1-కి	110 0 0	118 0 0
నెయ్యి ప 1-కి	14 0 0	19 0 0
తేనెనెనెపప్పు రా 1-కి	42 0 0	48 0 0
తేనెనెనెసూనె గానుగ రా 1-కి రు 100 మిషకానూనె 81		
అముదము రా 1-కి	101 0 0	104 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

చాయపసుపు రా 1-కి	108 0 0	110 0 0
కూరపసుపు ,,	60 0 0	65 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరుది) రా 1-కి	105 0 0	122 0 0
ధనియాలు ,, రా 1-కి	28 0 0	28 0 0
గుంటూరుపొయకట్టు నీలిమంగు మజును 1-కి రు 40 45		
తెల్లము రా 1-కి	28 0 0	49 0 0
అసాగవక్కర బస్తా 1-కి	24 12 0	24 14 0
చింతపండు రా 1-కి	28 0 0	38 0 0

5. ఇసుకము

వట్టూరికం రా 1-కి	10 0 0	21 0 0
బిరం	26 0 0	31 0 0
రంపండు	28 0 0	31 0 0

6. సూంలు

నెం 20 డెన్ని సింహంయూనె	రు	7 12 0
నెం 6 ,, కటారి	రు	4 9 0
నెం 24 ,, లాకీ	రు	8 10 0
నెం 40 బామ్మరు 10 పా	రు	10 6 0
నెం 20 డెన్ని కట్టారేడి	రు	7 5 0
నెం 40 బాడి	రు	9 8 0
నెం 4 డెన్ని మసీదు	రు	4 8 0
44 నాండ్	రు	5 8 0

7. లోహములు

నండి 100 కులం 1-కి	రు	52 4 0 రు 58-4-0
బంగారు కులం 1-కి	రు	21 18 0 22 0 0
పరక 1-కి		18 7 3
ఇత్తడి రా 1-కి	రు	240 0 0 242 0 0
రాగి రా 1-కి	రు	324 0 0 326 0 0

8. రంగూలు

అది మేలు కిట్టరులూలడు బలిజరయిక్ సింహంయూనె		
పిసా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు 47 0 0		
సిరిరంగు 1 కరి		1 10 0
14 రకులు		1 30 6
28 రకులు		1 9 0
56 రకులు		2 8 8
1 అండు		1 8 9
మిట్టు పొత్తుపొత్తు రాగి అండు (సింహంయూనె)		3 4 0
రాగి 1 కి		1 0 0
బిరు 3		1 2 0

ధాన్యముల ధరలు

(24-12-1929)

మంచినీయ్యము

బస్తా 1-కి	రు. అ. పై
బెజవాడ “డిల్లీ”	164 16 4 8

ఉప్పుదునియ్యము

ఉప్పుదునియ్యము 164 పానులు మిషన్	11 0 9
---------------------------------	--------

బియ్యము నూక

రంగూన్	ప 1	200	రు.	14 4 9
ప 2			రు.	18 12 9
ప 3			రు.	12 0 9
ప 1			రు.	18 8 9
ప 2			రు.	11 12 9
ప 3			రు.	11 0 9
ప 1			రు.	12 12 9
ప 2			రు.	11 12 9
ప 3			రు.	10 4 9

సింగపూరు	ప 1	240	,,	
నెగోన్	నెం 1	216	,,	14 8 9
,,	నెం 1 + 2	216	,,	14 4 9

గోధుములు

కందునా	205	రు.	16 8 9
--------	-----	-----	--------

కాయధాన్యములు

చిక్కుడుగింజలు (బావ)	195	రు.	16 4 9
బటాణి గింజలు	205	రు.	17 14 9
పిట్ట బీన్సు	195	రు.	13 8 9
కందులు (అరా)	205	రు.	
కందిపప్పు (కలకత్తా)		రు.	20 8 9
కామ్మరు		రు.	20 0 9
మినుములు (రామ్మరు)	225	రు.	17 12 9
రామ్మరు	225	రు.	18 4 9
పెసలు (బాంబాయి)	200 పానులు	రు.	17 0 2
సింగపూరు	205	రు.	16 12 9
కేరళు (రంగూన్)	195	రు.	16 8 9
కరాచి	205	రు.	19 0 9

బరంపురం

భారామసాలా స్వర్ణ కేతకి

బజారులో విక్రయింపబడు అన్ని రకముల కన్న ప్ర
స్తుతమునది. కునాదన, రుచి, వేళు ప్రత్యేక గ్యాకెంటి యి
నకును. పొగాకు పరిశుభ్రముగా కట్టెక్కుముగా కుగ్రహ
యనా న్నము. రు 40 లా కేటా 1 కి రు 1-0-
వక్రచూర, మగభస్మావోడి, భారామసాలా. వ
వద్ద దొరుకును. వర్తకులకు నాంబికమనన్ నివర్తబడును.

కాల్ నీతారామస్వామి.

వర్ణ భాండాగారము, బరంపురం. (గంజాం

ఆర్ధరసాయనశాల

ముక్త్యాల (కృష్ణా)
ప్రకృత మైనవి. శాస్త్రమునైనవి. ఆయుర్వేద వైద్య
ములు దొరకుచుంటు. పి. కేమందు కావలసినసమగ్ర ప్రాద
డు, కేటలాగు ఉచితము.
మా చెన్నపురి వీజంటు.

కే. వి. శివయ్య

58 8/15 నల్ల తండ్రిపేట, తిరువల్లిక్కేణి, మద్రాసు.

మదన కామేశ్వరి రేహ్యము 2

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక
నిగ్గుత్తున, శుక్లపద్మము, అతియోత్రము మొదలగువాటిని హాళిం
కులచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని పరిపూర్ణకై సరితాపమును
గించును. 2 డబ్బీలు చాలాను. 20 కులముల డబ్బీ రు 1-0-0
చాలముగంధి శాస్త్రమునైతే కుక్కుడి శాస్త్రముయన.
సహామేహము, మేహాగ్నిదలు, మచ్చలు, యితరచర్మరోగములు
క్లిష్టనోప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు చాలాను
20 కుల డబ్బీ రు. 1-4-0. వి. పి. భర్తలు కేగ
వి.పి. పి. అండుకోరియూర్యదనమాజం, పెరిదేవి-నెల్లూరుజిల్లా

విదేశవార్తలు

“గాంధీ నెహ్రూగార్లను రాజప్రతినిధి ఆహ్వానించలేదు”

భారతనాయకులు గోరుటచే
“రాజప్రతినిధి ఒప్పుకొనెను” - టైముస్ విలేజరి

(బీము న్యూస్)

అమెరికా, డిసెం 20:—రాజప్రతినిధి, గాంధీ, నెహ్రూ గార్ల ఆహ్వానించెనని భారత బ్రిటిషు పత్రికలు ప్రకటించిన సంగతులు నిజముగావు. వారితో రాజప్రతినిధి మాత్రమే భారత నాయకులు గోరుటచే రాజప్రతినిధి మాత్రమే అయిన స్వభావము ఇట్టి సంభాషణల కంగీకరించుట సహజమగుటచే ఒప్పుకొనెనని, రాజప్రతినిధితో సంచారము సలుపుచున్న టైముస్ విలేజరి చెలుపుచున్నాడు.

లాహోరు కాంగ్రెసుకు నాయకులు రాజకీయ నిర్బంధితులను విడుదల చేతురను సందేశమును గొంపోవుటకుగాని అట్టిది జరుగనని నూచించుటకు గాని ప్రభుత్వమునా లేమియు ఆలోచించనే లేదట.

కాంగ్రెసు నాయకులు తమ హృదయమున మార్వజాపిననే రాజకీయ బంధీలను విడుదల సాధ్యమగు ననుచున్నాడు.

ఇండియాలో సక్రమ పరిస్థితులకు రాజప్రతినిధి యంత్రవాది యగుటచే రాచకీయ బంధీలను విడుదలను రాజప్రతినిధికి విడిచిపెట్టెదననియు పిల్లనంతవరకు పూర్తిగానే బంధీలను విడిచిపెట్టుట బ్రిటిషు మంత్రివర్గమున కిష్టమేయనియు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఈ విషయమై ఎట్టి నిశ్చయమును ఇంతవరకు జేసుకొన లేదనియు ఫ్రీ ప్రెస్ విలేజరి చెలుపుచున్నాడు.

సార్వభౌమదంపతులు

క్రిస్మసుపండుగను శ్యాండ్రెంగుహాములో జరిపెదరు

(వైరెస్)

రగ్నీ, డిసెంబరు 23:—సార్వభౌమదంపతులు ఎలిజబెత్తు అను మునుమరాల్తో లండనునుండి నిన్ని శ్యాండ్రెంగుహాము బయలుదేరిరి. జనవరి 21 నేదని జరుగు నా కామగర్వయ సభకు సార్వభౌమదంపతులు లండనుకు తిరిగి వచ్చెదరు. నాకా దళసమావేశ ప్రయత్నములు పూర్తి అయినవన్నమాటే.

మాస్కో బ్రిటిషు రాయబారి

(వైరెస్)

రగ్నీ, డిసెం 23:—మాస్కోకు నియమించబడిన బ్రిటిషు రాయబారి సర్ ఎన్నెంకు ఓవేగారు సోవియటు ప్రభుత్వ దృఢత్వమున తన అధికారపత్రములను నిన్న సమర్పించిరి. సోవియటు ప్రచారమునుగూర్చిగూడ లేఖలను అందజేసిరి.

కామన్సుసభ

(వైరెస్)

రగ్నీ, డిసెం 23:—40 వసత్సరములకు పైగా కామన్సుసభ ఎన్నడును క్రిస్మసురోజువరకు పనిచేయలేదు. ఈ పుడయము 11 గంటలకు కామన్సుసభ సమావేశమగును. ప్రభుత్వ శాఖలకు సంబంధించిన విషయములు 98 గలవు. సభ నాపు జేయవలెనను తీర్మానములో ఎన్నియో అంశములు ఇమిడియున్నవి. నేటిమధ్యాహ్నము ఈజిప్టువిషయమై సంపూర్ణమగు చర్చ జరుగును. సర్ అస్టిన్ చాంబెల్లెను, వింట్జెన్ బర్న్లెలు విచేశాంగమంత్రి పాల్గొనెదరు.

మరల 5100000 పానులను మదింపుజేసి అందులో పనిలేనివారికిగాను 4000000 పానులను కేటాయింపుగా నుంచిరి.

భారత రాజప్రతినిధి నూతనగృహ ప్రవేశము

(వైరెస్)

రగ్నీ, డిసెం 23:—ఇర్విన్ ప్రభువు న్యూఢిల్లీలో నూతన గృహప్రవేశమును గావించిరి. న్యూఢిల్లీ చేరులోపుగ అసహిష్ మున ఇర్విన్ ప్రభుని రైలుపై బాంబుపడి ఫలహోరపుబండి బ్రష్టమై పడి, ఒక పరివారమును కొంచెముగ తులగాత్తుదాయెను. ఇర్విన్ ప్రభువు బండిలో ఇంకొక భాగముగ దులదెను. న్యూఢిల్లీలో ఆయన నాహ్యోనియంటుకు చేయబడిన ఏకాగ్రుబులో మా క్షుద్రియు కలగలేదు.

తుపానునష్టము

(వైరెస్)

రగ్నీ, డిసెం 23:—ఈని అధివారములనాడు తుపానుచే నిన్న ఒక చిన్న పొగయోడ మునిగిపోయెను. కప్తాను, పొగయోడ సిబ్బందియు బ్రతికి బైటబడిరి. వారు తొందరగా తీరమును వదిలి పోవలసివచ్చుటచే సరిగా ఉడుపులున్న వోలే దో కూడ తెలియదు. సముద్రము ప్రక్కనున్న వారు వీరికి కావలసిన వాటిని సప్లయ జేసిరి. ఓడలోని సరుకుగట్టుకు కొట్టుకు పోవుచున్నది. ఇదంతయు గతకుక్రవారము, శనివారము బ్రష్టమైన నౌకలోని సరకని జెప్పుచున్నారు.

ఈజిప్టు ఎన్నికలు

జగలులు పాపాపక్షమువారగు వాపుపక్షమువారి అరుంజీ దిగ్విజయము

(రూటరు)

కయో, డిసెంబరు 23:—160 స్థానములలో 152 వాపుపక్షమువారు ఎన్నికలలో గెలుపొందిరి. ఒకవటునిష్టు పక్షపు యభ్యర్థి 7 గురు స్వతంత్రపక్షమువారు గూడ గెలుపొందిరి. ఈ ఎన్నికలలో విలవరును అంగ్లో ఈజిప్టు ఒకంబడిక సమస్య గ బెట్టుకొనలేదు. ఈ ఒకంబడిక విషయమై కొత్త ఈజిప్టు పార్లమెంటు వైరెల్లు ఎటులుండును జెప్ప వీలులేదు.

బ్రిటిషు మంత్రివర్గ ప్రత్యేక సమావేశము

(రూటరు)

లండన్, డిసెంబరు 23:—నేడు బ్రిటిషు మంత్రివర్గము ప్రత్యేకముగ సమావేశమైనది. ఇండియాలో బాంబుపంకతి దెలిపినందున ఈసమావేశము జరుగుట ఏర్పడె ననుచున్నారు. కాని ఇంతకు ముందే మంత్రివర్గము సమావేశమునకు ఉత్తరువును జారీ చేసిననున్నారు. అప్పటివల్ల సన్న వెడ్జిడ్ టెన్ను గారిని అకస్మికముగ లండనుకు రప్పించిరి.

ద్వితీయ హేగుసభ

జనవరి మూడవ తేదీని జరుగును. నష్టపరిహారముల నిచ్చు విషయమై ఎంగు విధానములో నున్న సాంకేతికవిషయముల నాలోచించు నట.

న్యూజిలండులో గొప్పధనిమకు చిత్రేష్టరుగారు బెర్న హింగ్లరుగారిని మించుటకు అన్వేషియారు విమానముమీద బయలుదేరెను.

లింగప్రభువు ప్రక్కనుండి లేచుటలేదు. రొమ్ముపడి సెము జ్వరముగా నున్నది. పరిస్థితులు తృప్తికరముగనే యున్నవి. దక్షిణ ఆఫ్రికాకు 20 ని పోవలసియుండెను. కాని పై కారణముచే ఆగిపోవలసివచ్చెను.

జనవరి 13 నేటిని జినీవాలో జాతిసమితిసభ సమావేశములు జరుగును. బ్రిటిషు విచేశాంగమంత్రి ప్రధాన బ్రిటిషు ప్రతినిధిగ వెడలును.

భారత రాజప్రతినిధి రైలుపై బాంబు పడుట

బ్రిటిషు పత్రికాభిప్రాయము

(రూటరు)

లండన్, డిసెం 23:—డిల్లీ లో బాంబు పతనమును విని లండను అంతయు భయకలప మొందెను.

తెలునింగు బ్రాహ్మణుడు పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—దౌర్జన్య చేష్టలవలన ఇండియాలో బ్రిటిషు విధానము ఇంకా కఠిన మగును.

వెడ్జిడ్ టెన్ను గారు రాజ ప్రతినిధికి సానుభూతి

నందజేయుట

ఇండియా మంత్రి టెన్ను గారిట్లు ఇర్విన్ ప్రభునకు తలినంపిరి:—రాజప్రతినిధి యగు మీ కేసునున్న రైలుమీద పిరికిపండులను రావో గావించిన దౌర్జన్యమునకు భయకంపితుడ నైతిని. కాని దైవ కృపవలన మీరును, ఇర్విన్ సతియు మీతోనున్న వారును అపాయము నుండి తప్పించుకొని బయట బడినందుల కెంతయు దేవునకు వందనము లర్పించు చున్నాడను. ప్రస్తుతము నాకు పత్రికా తంతివారై కే కన్పించినవి. వాటిం జూడ రైలు సిబ్బందిలో ఒకరికి గాయములు తగిలెనని వినుట కెంతయు విచారించుచున్నాడను.

ఇర్విన్ ప్రభుని ప్రత్యుత్తరము

కన్యకృతిపు నాయకుడగు బాల్విస్ నైమను సంఘాధ్యక్షులగు నైమను గారికిని ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచు ఇర్విన్ ప్రభువు పంపిన రిపీట్ కౌమన్సు సభలో వెడ్జిడ్ టెన్ను గారు జదివెరి.

“నేటి యుదయమున నేను డిల్లీని సమీపించుచుండ ఎవరో నారైలును విధ్వంస మొనర్చుటకు బాంబును ప్రేల్చి ప్రయత్నించెనని చెలుపుటకు చింతిల్లుచున్నాడను. అదృష్టవశమున ప్రమాదము గలుగలేదు. ఏమి జరిగినదో మూలో కొందరకు తెలియనేలేదు. గాన అతిశయోక్తిగ గోరంతను కొండంతలుగ జేసి ప్రకటించు సంగతులను నూచి మీరు కలవర బడకుడు.”

ఇండియా మంత్రి పంచనములు ఇర్విన్ ప్రభు దంపతులను వారి సిబ్బందియు సేనులను, పిరికిపండులు గావించిన ఈ దౌర్జన్యమునుండి దైవికృపచే నిరపాయముగ బయట బడగల్గినందులకు ఈ సభవా రందరి తరఫున ఆలోక కళ్యాణమునకు వందనము లర్పించు చున్నాడనని వుడ్జిడ్ టెన్ను గారు (ఇండియామంత్రి) చెలిపెను.

శ్రీకృష్ణభారతము

ఆదిపర్వము మొదలుకొని స్త్రీసర్వమువఱకు 5 సంపుటములు. సంపుటము 1-కి రు. 8-0-0. అందు సంపుటము లను ఒకేసారి కొన్నవారికి రు. 40-0-0. పోస్టేజీము, 85 నలయువాడు:— లక్ష్మితా ముద్రాశాల, రాజమండ్రి.

ఇంకను	మలేరియా	భయమా
లేదు!	మున్నటికి!	లేదు!!
కైన్యా విషము మ్రొంగనేల? కొత్త రోగాలపాలు కానేల?		
కైన్యా కలియని మందు, అసమానమైనమందు. ఆవాయము లేనిమందు అపాఘమైనమందు. అమృత తుల్యమైనమందు. అనేక మంది రాజవైద్యులూ డాక్టరులూ పరీక్షించి మెచ్చుకొన్న మందు అనేక ప్రాణములను రక్షించిన మంది పరిజ్వర రాక్షసిచే పీడింపబడు వారిని మృక్కు ముఖమున నున్నవారిని రక్షింపగల మండు ఇది యొక్కరే! ఒక్క మాత్రతో గుణము! మూడు మాత్రలతోనే నివారణము!! ఇట్టి ఆశ్చర్యకరమైనమందు దొరిక్కొంటి కలదా? వాడియాడుడు 10 మాత్రలు రు. 1-0-0. 50 మాత్రలు రు. 4-0-0.		
99-1	దగ్గు మాత్రలు	211
ఒక్క మాత్రకే గుణము! ఏలాటి దగ్గు బాధనైనను అందు నిమిషాలలోనే స్కించి నుఖ మిచ్చును. శిశువులకు గర్భనతులకూడా వాడవచ్చును. 100 మాత్రలు రు. 1-0-0. ఆయుర్వేదకుటిరము. తణుకు. పశ్చిమగోదావరి.		

వజ్రములను కొనునపుడు

అంగడిని ఏర్పరచుకొనుడు

దేనియొక్క నమ్మకపు అమ్మకములవలన విఖ్యాతిగాంచినట్టియు, ప్రజలకు విధేయత గొల్పు నట్టియు, వ్యాపారమునందు జాగరూకతతో ప్రవర్తింపుచు ప్రజలయొక్క విశ్వాసమును బడసియున్నదని మీకు నమ్మకము కలదో అట్టిదానిని మాత్రమే మీరు కొనవలెను. కాని మీరు కేవలము లాభమునే చూచుకొని వ్యాపారముచేయుచు నొకేడ్డతిని వ్యాపారము చేయనివారియెడల మీరు నమ్మక ముంచుట దుర్లభము.

“బేరములు చేయువా” రనినమాత్రముననే కొని మోసపోకుడి.

వజ్రములందును, నగలయందును, పెండిసామ్మగ్నిని గొనుటయందు ఈసామానులు మంచి నాణ్యమైనవిగా నుండినయెడల ధరలు తగురీతిగ నుండును. కాని పట్టికీ బేరములు చెప్పు చుండుటకు కారణవేమన, నాణ్యమైనవస్తువులు లేకపోవుటయే. దీనిని అందరు కనుగొనుట దుర్లభము. బేరము చేయునపుడే యీవిషయమును మీరు గమనింపగలరు.

మూడవమనిషి అత్యవసరము

ఎందుకనిన మీకు కావలసినవస్తువుల నేర్పరచుటకును, వాటిని ధరలను మీ కనుకూలముగ తీర్మానము చేయుటకును గావలయును. కాని మీకు అట్టి నిష్పక్షపాతముగ యేర్పాటు చేయగల్గి, వజ్రములయందు సంపూర్ణపరిజ్ఞానము గలవారు దొరకగలరా? కాని ప్రతిపట్టణ మందును సర్వము తెలిసినవారివలె ప్రవర్తింతువా రనేకులు గలరు. వారు జీవించుట కిది యొకమార్గము. మీకు వారియందును గౌరవము, నమ్మకమున్న విషయము కని పెట్టి, కంటికి ఒకకండ్లజోడును తగిలించి మీయెదుట వజ్రములయందు పాండిత్య మున్న టుల నటించెదరు—కాని నష్టపడువాడు మీరే కాని వ్యాపారస్థుడు కాడు.

ఒక్కటే ధర ఎప్పుడును మంచిది

ఏలయన, తెలిసినవారికిని తెలియనివారికిని భేద ముండదు. ఇట్టి భేదతలన తెలియని పని జాలుడుకూడ తెలివిగల పెద్దవారు చేయు బేరము మూడిరిగనే చేయగలడు. ఇట్టి విషయ ములనుగూర్చి మావద్ద కొన్నవారు వ్రాసిన యోగ్యతాపత్రము లనేకములు గలవు. వారు నేటికిని మాకు యిచ్చునలహో యేమన యీరీతిగనే నమ్మకమైన వ్యాపారము చేయుచుండ వలసినదిగ కోరియున్నారు. దీనితోడుగ వస్తువులు యిచ్చుటలో పూచీ యిచ్చుటచే నేటికిని మావజ్రపు వ్యాపారము హిందూదేశమందంతటను, బర్మాయందును అవిచ్ఛిన్నముగ జరుగుచున్నది. మా గౌరవమునుబట్టిన్ని, నమ్మకమునుబట్టిన్ని మాకేరు ప్రతివారి హృదయములందును నిలిచియున్నది. వేము కిక్ సంవత్సరములనుండి వ్యాపారము చేయు చుండుటచే మాయనుభవము వేటుగ చెప్పనవసరము కానరాదు. వజ్రపు వ్యాపారమందు ఒక్కటేధర చెప్పనది మాకంపెనీయొకటి మాత్రమే.

జవాబుదారి యంతయు సంపూర్ణముగ మాయందే యుంచుకొనగలము

నమ్మకమైన ముఖలను సరియైనధరలకు యివ్వగలము. మీరు కొనువాటికి మా పూచీ పూర్తిగ నుండగలదు. మేము ఇచ్చునట్టివి సరియైనవి కావని మీకు తోచినపక్షమున, వస్తువులను కొన్నవారముతోఁజూచి వాషను పంపినయెడల వాటివిలువ తిరుగ యిచ్చి వేయబడును.

ఇంక మీకు ఏమి కావలయును?

మీరు స్వయముగనే మావద్దకు వచ్చిన, నమ్మకమైనవి దొరకగలవు.

సు రా జ్ మ ల్

జ గ ద్వి ఖ్యా తి గాంచి న కం పె నీ,

313, ఎన్.పి.నెడు,

మద్రాస్.